



Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-23429/3

Podgorica, 04.08.2025. godine

Za: MINISTARSTVO POMORSTVA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Filipu Raduloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o sigurnosti pomorske plovidbe

Veza: Vaš akt br. 02/1-02-345/25-1150/2 od 08.07.2025. godine sa korigovanim RIA obrascem od 31.07.2025. godine

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom *Predloga zakona o sigurnosti pomorske plovidbe*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da su za sprovođenje ovog Zakona potrebna finansijska sredstva za Nacionalni odbor za olakšice u pomorskom saobraćaju, Nacionalni odbor traganja i spašavanja na moru, kao i Komisiju za usklađenost sa zahtjevima STCW Konvencije. Takođe, implementacijom predmetnog Zakona ostvariće se prihod za budžet Crne Gore.

Kako je naznačeno u dostavljenom Izveštaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, Zakonom se planira osnivanje Komisije za usklađenost sa zahtjevima STCW Konvencije za koju će biti potrebno planirati sredstva na godišnjem nivou u iznosu od 22.200,00 eura. Takođe, kako se navodi, Budžetom za 2025. godinu potrebno je da se za isplatu Nacionalnog odbora za olakšice u pomorskom saobraćaju i Nacionalnog odbora traganja i spašavanja na moru obezbijede sredstva u iznosu od 15.000,00 eura do kraja godine koja sada nedostaju na aktivnosti 17 019 003 005 – Normativno uređenje i inspekcijski nadzor u pomorskom saobraćaju na stavci 4127 – Ostale naknade. Osim spomenutog, konstatuje se da za pomenute odbore i Komisiju Budžetom za 2026. godinu treba planirati sredstva u iznosu od 70.000,00 eura, dok Budžetom za 2027. godinu treba planirati sredstva u iznosu od 75.000,00 eura.

Napominjemo da Zakonom o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu nijesu planirana sredstva za Komisiju za usklađenost sa zahtjevima STCW Konvencije, dok će iznos sredstava potreban za realizaciju predmetnog Zakona u narednim godinama biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg zakona o budžetu. Takođe, sredstva koja nedostaju za potrebe naknada za predsjednike, članove i sekretare Nacionalnog odbora za olakšice u pomorskom saobraćaju i Nacionalnog odbora traganja i spašavanja na moru

potrebno je obezbijediti u okviru sredstava organa iz kojih su članovi pomenutih odbora predloženi.

Imajući u vidu da je članom 146 Predloga zakona predviđena naknada za članove Komisije za usklađenost sa zahtjevima STCW Konvencije, potrebno je izvršiti odgovarajuće izmjene, te ovaj član u stavu 7 treba izmijeniti da glasi:

„Visinu naknade iz stava 6 ovoga člana utvrđuje Vlada, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove budžeta.”

Takođe, u pomenutom članu stav 8 treba izmijeniti da glasi:

„Bliže uslove rada, sastav, izbor i imenovanje članova Komisije za usklađenost, visinu naknade koju plaćaju pomorske školske ustanove i centri obrazovanja odraslih za obrazovanje pomoraca i druga pitanja od značaja za rad Komisije za usklađenost propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove budžeta.

S tim u vezi, i član 147 stav 6 treba izmijeniti da glasi:

„Visinu naknade iz stava 5 ovoga člana utvrđuje Vlada, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove budžeta.

S poštovanjem,

 **MINISTAR**
Novica Vuković

ZAKON O SIGURNOSTI POMORSKE PLOVIDBE

I. OSNOVNE ODREDBE

Svrha Zakona

Član 1

Ovim zakonom propisuje se sigurnost pomorske plovidbe i druga pitanja od značaja za sigurnost plovidbe i nadzor nad primjenom odredbi ovoga zakona.

Pomorska plovidba

Član 2

Pomorska plovidba je plovidba koja se obavlja u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore.

Unutrašnjim morskim vodama, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se i vode Skadarskog jezera, rijeke Rijeka Crnojevića i rijeke Bojane do granica plovnosti.

Primjena

Član 3

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na brodove i druge pomorske objekte koji se nalaze ili plove unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na brodove crnogorske državne pripadnosti bez obzira gdje se oni nalaze.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na ratne brodove samo ako je to ovim zakonom izričito utvrđeno.

Odredbe koje se odnose na brodove primjenjuju se i na druge pomorske objekte samo kad je zakonom to predviđeno.

Običaji u plovidbi

Član 4

Na odnose koji nijesu uređeni ovim zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na osnovu ovoga zakona, kao i drugim nacionalnim propisima, međunarodnim ugovorima potvrđenim i na snazi za Crnu Goru te evropskim propisima primjenjuju se običaji u pomorskoj plovidbi.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **AIS** je sistem za automatsku identifikaciju brodova;
- 2) **brod crnogorske državne pripadnosti** znači brod koji je upisan u upisnik brodova Crne Gore i plovi pod njenom zastavom u skladu s njenim zakonodavstvom. Brodovi koji ne odgovaraju ovom značenju izraza izjednačeni su s brodovima koji plove pod zastavom treće zemlje;

- 3) **brod** je pomorski plovni objekat, osim ratnog broda, osposobljen za plovidbu morem čija je dužina 12 metara ili veća, a BT 15 ili veća, ili je ovlašten da prevozi više od 12 putnika (putnički, teretni, tehnički plovni objekt, ribarski, javni ili naučno-istraživački);
- 4) **brod na sidrištu** je brod u luci ili akvatorijumu u nadležnosti luke, koji nije na vezu, a u relaciji je brod/luka;
- 5) **brod u gradnji** je brod koji se gradi, od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje, a koji je upisan u upisnik brodova u gradnji, do završetka gradnje i upisa u upisnik brodova;
- 6) **brodar** je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, pri čemu se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je brodar lice koje je upisano kao vlasnik broda u upisniku brodova;
- 7) **brzo putničko plovilo** je plovilo kako je definirano u Pravilu 1. poglavlja X. Konvencije SOLAS 74 i koje prevozi više od 12 putnika;
- 8) **BT** (bruto tonaža) je zapremina svih zatvorenih prostora plovnog objekta;
- 9) **CE oznaka** je oznaka kojom proizvođač pokazuje da je proizvod u skladu sa važećim zahtjevima utvrđenim u harmonizovanom zakonodavstvu Evropske unije;
- 10) **čamac** je pomorski plovni objekat osposobljen za plovidbu morem i vodama povezanim s morem, koji je registrovan za prevoz najviše 12 putnika, ukupne snage pogonskog uređaja većeg od 5 kW, čija je dužina trupa veća od 2,5 metra, a manja od 12 metara, a BT manja od 15, osim plovnih objekata koji pripadaju drugom pomorskom objektu u svrhu prikupljanja, spašavanja ili obavljanja radova, plovnih objekata namijenjenih isključivo za takmičenje, kanue, kajake, gondole i pedaline, daske za jedrenje i daske za jahanje na valovima;
- 11) **čun** je tradicionalni drveni čamac za plovidbu na Skadarskom jezeru i Rijeci Crnojevića, specifične izrade i konstrukcije, koji predstavlja kulturno dobro i dio crnogorskog naslijeđa;
- 12) **Deklaracija o zadovoljavanju uslova rada pomoraca** znači deklaracija navedena u Pravilu 5.1.3. MLC-a 2006.
- 13) **drugo osoblje koje pomaže u sprovođenju statutarne pregleda** su lica koja je propisno ovlastila uprava države članice ili priznata organizacija koja djeluje u njeno ime, koje mogu pomagati ovlaštenim licima za statutarne sertifikacije države zastave u sprovođenju statutarne pregleda, kako je odredila uprava, i koje ispunjavaju zahtjeve u pogledu komunikacije, kvalifikacija i nezavisnosti;
- 14) **dužina broda** je dužina utvrđena tehničkim pravilima;
- 15) **GMDSS** je globalni pomorski sistem opasnosti i sigurnosti;
- 16) **hidroavion** je vazduhoplov, nepokretnih krila, konstruisan za polijetanje, slijetanje i manevrisanje na vodi i uključuje i amfibije kada se upotrebljavaju kao hidroavioni;
- 17) **inspekcijski pregled države zastave** znači inspekcijski pregled koji ne dovodi do sertifikacije, a koji se sprovodi kako bi se provjerilo jesu li stvarno stanje broda i njegove posade u skladu sa svjedočanstvima koje se nalaze na brodu;
- 18) **inspektor sigurnosti plovidbe** – službenik Ministarstva koji je ovlašten obavljati inspekcijski nadzor sigurnosti plovidbe;
- 19) **instalacija za proizvodnju ugljovodonika** je objekat u potpunosti ili djelimično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (nepomični odobalni objekat), osim cjevovoda;
- 20) **jahta** je plovni objekat na motorni pogon ili jedra, koji može imati više od jednog trupa, namijenjen i opremljen za duži boravak na moru, za razonodu, sport i rekreaciju, čija dužina je veća od 7 m i koji se koristi za lične potrebe ili privrednu djelatnost;
- 21) **jahta na jedra** je jahta koja kao pogonski uređaj koristi jedra dovoljne površine pomoću kojih se može kretati na moru, u granicama sopstvenog područja plovidbe, s tim da ovaj pojam ne isključuje jahte koje uz jedra imaju i mehanički pogonski uređaj, kojeg ne koriste prilikom plovidbe;
- 22) **javni plovni objekat** je plovni objekat, osim ratnog plovnog objekta, namijenjen i opremljen za obavljanje djelatnosti od opšteg interesa države, čiji je vlasnik odnosno brodar država ili neki drugi organ ovlašten od države i koji služi isključivo u neprivredne

svrhe (policijski brod, brod lučke kapetanije, brod za traganje i spasavanje i slično, osim školskih brodova i sl.);

- 23) **Kodeks III** znači Rezolucija A.1070(28) (Kodeks o sprovođenju instrumenata IMO-a), koju je donio IMO, dio 2, osim st. 16, 18, 19, 20.3, 2, 29, 30, 31, 32, 34, 38, 39, 40 i 41 tog dijela, u njegovoj ažuriranoj verziji;
- 24) **kompanija** je fizičko ili pravno lice koje je preuzelo odgovornost za upravljanje brodom od vlasnika broda i koje je preuzimanjem takve odgovornosti preuzelo ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa Međunarodnim pravilnikom o upravljanju sigurnošću (ISM Pravilnik;), ili je preuzelo odgovornost od vlasnika za upravljanje čamcem ili jahtom, koja se koristi u privredne svrhe, u skladu sa odredbama posebnih propisa;
- 25) **konvencije** znači konvencije, s njihovim protokolima i izmjenama, koje upotrebu Kodeksa III čine obaveznim kao i povezane kodekse obaveznog statusa u njihovim ažuriranim verzijama;
- 26) **LRIT** je sistem praćenja i identifikacije brodova na velikoj udaljenosti u skladu s Pravilom 19-1, Poglavlja V, SOLAS konvencije;
- 27) Međunarodna konvencija iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. (Konvencija iz Nairobija);
- 28) Međunarodna konvencija o baždarenju brodova, 1969. (ITC 69);
- 29) Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu zbog zagađenja uljem, 1992. (CLC 92);
- 30) Međunarodna konvencija o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru, 1972 (COLREG 72);
- 31) Međunarodna konvencija o nadzoru štetnih sistema protiv obrastanja na brodovima, 2001. (AFS 2001.);
- 32) Međunarodna konvencija o sprečavanju zagađenja mora s brodova, 1973., i pripadajući Protokol iz 1978. (MARPOL 73/78);
- 33) Međunarodna konvencija o standardima za obuku, izdavanje ovlašćenja i držanje straže pomoraca iz 1978. (Konvencija STCW);
- 34) Međunarodna konvencija o teretnim linijama, 1966. (LL 66);
- 35) Međunarodna konvencija o zaštiti ljudskih života na moru, 1974. i Protokol iz 1988 (SOLAS 74, SOLAS Protokol 88);
- 36) Međunarodna konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem pogonskim uljem, 2001;
- 37) Međunarodna konvencije o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM).
- 38) **međunarodna plovdba** je plovdba ili putovanje iz bilo koje crnogorske luke u stranu luku i obratno ili plovdba između stranih luka;
- 39) **Ministarstvo** – Ministarstvo zaduženo za poslove pomorstva;
- 40) **mjera odbijanja uplovljavanja** je odluka izdata zapovjedniku broda, kompaniji i državi zastave broda, kojom se obavještavaju da će brodu biti uskraćen pristup u sve luke i sidrišta na području Pariškog memoranduma;
- 41) **mjesto skloništa** je mjesto za privremeni smještaj plovnog objekta u nevolji ili plovnog objekta kojem je potrebna pomoć, radi otklanjanja eventualne opasnosti za plovni objekat, posadu, putnike i druga lica ili životnu sredinu;
- 42) **nacionalna plovdba** je plovdba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore;
- 43) **naučno-istraživački brod** je brod namijenjen za naučna istraživanja i/ili iskorištavanja mora, morskog dna ili njegova podmorja;
- 44) **NMSW** je jedinstveni nacionalni prozor u pomorstvu;
- 45) **nuklearni brod** je brod na nuklearni pogon;
- 46) **objekti sigurnosti pomorske plovdbе** jesu objekti i/ili tehnički sistemi kojim se prenose informacije značajne za sigurnost ljudi i plovnih objekata na moru, zaštitu morskog okoline ili sigurnosnu zaštitu ljudi, pomorskih objekata i luka, a koji se ne nalaze na plovnom objektu. Objekti sigurnosti plovdbе mogu biti objekti pomorske signalizacije, obalne radijske stanice i drugi objekti sigurnosti plovdbе;

- 47) **opasnost** je svaka okolnost ili prijetnja koja ugrožava ili ometa sigurnost plovidbe ili od koje se opravdano mogu očekivati velike štetne posljedice za ljudske živote, životnu sredinu ili obalu, morski okolinu i povezane interese;
- 48) **Organ uprave** podrazumijeva organ uprave nadležan za poslove sigurnosti plovidbe;
- 49) **ovlašćenovlašćena lice za statutaru sertifikaciju države zastave** znači službenik koji radi isključivo za Organ uprave, koji je odgovoran za sprovođenje statutarne pregleda, provjera i procjenu brodova i kompanija obuhvaćenih relevantnim međunarodnim obaveznim instrumentima te koji ispunjava zahtjev u pogledu nezavisnosti;
- 50) **ovlašćenje** znači akt kojim Vlada Crne Gore dodjeljuje ovlašćenje ili prenosi ovlašćenje priznatoj organizaciji za obavljanje poslova statutarne sertifikacije za brodove crnogorske državne pripadnosti koji obavljaju međunarodnu plovidbu;
- 51) **Pariški Memorandum** je ažurirana verzija Pariškog Memoranduma o saglasnosti o nadzoru države luke, potpisan u Parizu, 26. januara 1982.;
- 52) **plovidba** je vještina vođenja plovnog objekta najpovoljnijim, najkraćim i najsigurnijim putem u datom trenutku, od jedne do druge tačke na moru i/ili unutrašnjim morskim vodama i smatra se da plovni objekat plovi uvijek osim kada je privezan uz obalu, sigurno usidren (ukoliko mu sidro ne ore) ili nasukan;
- 53) **plovni objekat** je objekat namijenjen za plovidbu morem (brod, čamac, jahta, tehnički plovni objekat);
- 54) **plutajući objekat** je objekat stalno privezan ili usidren na unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore koji nije namijenjen za plovidbu (plutajući dok, plutajuće skladište, plutajući restoran, plutajuća elektrana, pontonski most, pontonska marina i sl.);
- 55) **područje Memoranduma** je geografsko područje unutar kojeg potpisnice Memoranduma sprovode inspekcijski nadzor u vezi s Memorandumom;
- 56) **pomorski objekti** su objekti namijenjeni za plovidbu (plovni objekti), objekat stalno privezan ili usidren moru (plutajući objekat), odnosno objekat u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (instalacija za proizvodnju ugljovodnika);
- 57) **postojeći brod** je brod koji nije u gradnji;
- 58) **pravila i postupci** znače zahtjevi priznate organizacije u pogledu projektovanja, konstrukcije, opreme, održavanja i pregleda brodova;
- 59) **pritužba** je svaka informacija ili izvještaj podnesen od bilo kojeg lica ili organizacije s opravdanim interesom u pogledu sigurnosti broda, uključujući i sigurnost i opasnosti po zdravlje posade, uslova života i rada na brodu te sprečavanja zagađenja;
- 60) **priznata organizacija** znači organizacija priznata u skladu s Uredbom (EZ) br. 391/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova (preinačena);
- 61) **provjera IMO-a** znači provjerak koja se sprovodi u skladu s odredbama Rezolucije A.1067(28) o okviru i postupcima za program provjera država članica IMO-a u njezinoj ažuriranoj verziji koju je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO);
- 62) **ratni brod** je brod, uključujući i ratnu podmornicu, koji je pripada Vojsci Crne Gore, nosi vanjske oznake raspoznavanja ratnog broda i njegove državne pripadnosti, nalazi se pod zapovjedništvom vojnog lica i ima vojnu posadu podvrgnutu vojnoj disciplini;
- 63) **redovna linija ro-ro putničkih brodova ili brzih putničkih plovila** jeste višekratna plovidba tih brodova između dviju ili više luka, ili višekratna plovidba iz i u istu luku bez među-uplovljavanja;
- 64) **ribarski brod** je brod na mašinski pogon namijenjen i opremljen za ulov ribe i drugih morskih organizama;
- 65) **ro-ro putnički brod** je putnički brod koji ima mogućnost ukrcaja ili iskrcaja drumskih ili željezničkih vozila na brod ili s broda i koji prevozi više od 12 putnika;
- 66) **SafeSeaNet** je sistem Evropske Unije za razmjenu pomorskih informacija koji je razvila Evropske Komisija u saradnji s državama članicama da bi osigurala sprovođenje zakonodavstva Evropske Unije;

- 67) **sidrište** je dio morskog akvatorijuma namijenjen za sidrenje i/ili vez plovni objekata;
- 68) **sidrište luke** je dio je dio lučkog područja, označen na karti, na kojem je dozvoljen boravak plovni objekata u očekivanju slobodnog veza u luci, očekivanju spremnosti tereta ili radi obavljanja ukrcaja i iskrcaja roba i/ili putnika kao i za smjenu posade, snabdijevanja plovni objekta, dostave rezervnih djelova i drugih uobičajenih potreba plovni objekta, koje može biti opremljeno za vezivanje;
- 69) **statutarna certifikacija** je postupak utvrđivanja ispunjavanja međunarodnih i nacionalnih propisa, a koji obuhvata zahtjeve kojima moraju ispunjavati pomorski objekti i kompanije, način obavljanja tehničkog nadzora, postupak za izdavanje propisanih isprava, zapisa i knjiga pomorskim objektima i kompanijama;
- 70) **statutarno svjedočanstvo** je svjedočanstvo izdato od ili u ime države zastave u skladu sa međunarodnim konvencijama;
- 71) **strani čamac** je čamac koji ima stranu državnu pripadnost;
- 72) **strani javni brod** je plovni objekat u vlasništvu ili korišćenju strane države, koji nije ratni brod, a služi isključivo za neprivredne svrhe te države;
- 73) **strani ratni brod** je brod koji pripada vojnim snagama strane države i ima vanjske oznake prema kojima se raspoznaju takvi brodovi njene državne pripadnosti, a pod zapovjedništvom je oficira te države i čije je ime i prezime upisano u odgovarajući popis vojnih lica ili u drugom dokumentu jednakog značenja i ima posadu podvrgnutu disciplini regularnih oružanih snaga;
- 74) **strani ribarski brod** je brod strane državne pripadnosti na mašinski pogon namijenjen i opremljen za ulov ribe i drugih morskih organizama;
- 75) **strani trgovački brod** je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a koristi se za prevoz putnika i tereta ili za druge privredne svrhe, osim ribarenja, te je kao takav definisan u svjedočanstvima i knjigama izdatim od ili u ime nadležnih organa države čiju zastavu brod vije;
- 76) **relacija brod/luka** je međusobno djelovanje koje se događa kad je brod direktno uključen u aktivnosti transfera lica, dobara ili usluga iz luke na brod ili s broda;
- 77) **svjedočanstvo o klasi** znači dokument koji izdaje priznata organizacija, kojim se potvrđuje sposobnost broda za određenu namjenu ili plovidbu u skladu s pravilima i postupcima koje je donijela i objavila ta priznata organizacija, a u skladu sa Konvencijom SOLAS 74, poglavljem II-1, dijelom A-1, pravilom 3-1;
- 78) **svjedočanstvo o radu pomoraca** znači svjedočanstvo navedeno u Pravilu 5.1.3. MLC-a 2006;
- 79) **svjedočanstvo o sigurnosti radiouređaja teretnog broda** znači svjedočanstvo uvedeno Protokolom iz 1988. o izmjeni Konvencije SOLAS, koji je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO).
- 80) **svjedočanstva** značestatutarna svjedočanstva koje izdaje država zastave ili se u izdaju u njenu ime na osnovu odgovarajućih konvencija IMO-a;
- 81) **šema odvojene plovidbe** je režim usmjeravanja plovidbe plovni objekata, radi odvajanja suprotnih smjerova plovidbe pomoću objekata sigurnosti plovidbe, odnosno oznaka na pomorskim kartama kojima se utvrđuje plovidbeni put odgovarajućeg područja;
- 82) **tegljač ili potiskivač** je brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovni objekata;
- 83) **Tehnička pravila** - pravila za sertifikaciju pomorskih objekata su pravila donesena na osnovu ovoga zakona, kojima se utvrđuju zahtjevi kojima moraju udovoljavati pomorski objekti i kompanije, kao i način obavljanja tehničkog nadzora i izdavanja isprava, zapisa i knjiga;
- 84) **tehnički plovni objekat** je brod sa ili bez mašinskog pogona koji je namijenjen za obavljanje radova (bager, dizalica, rovokopač i slično);
- 85) **teretni brod** je brod namijenjen za prevoz tereta sa ili bez mašinskog pogona;
- 86) **Thetis** je baza podataka inspekcijskih nadzora obavljenih unutar Evropske Unije i područja Memoranduma koja je uspostavljena u skladu s članom 24. Direktive 2009/16/EZ o nadzoru države luke, kako je izmijenjena;

- 87) **tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** je pravno lice ovlašćeno za obavljanje sertifikacije pomorske opreme ili je ovlašćeno za obavljanje ocjene usklađenosti čamaca za sport i razonodu i jahti dužine do 24 metra tokom gradnje;
- 88) **VDR** je zapisivač podataka o putovanju - je uređaj čija je svrha da pomogne prilikom utvrđivanju uzroka pomorske nesreće. Funkcionalni zahtjevi kojima mora udovoljavati VDR u skladu sa Poglavljem V. SOLAS Konvencije i IMO rezolucijom A.861(20) i normi IEC 61996., sa svim kasnijim izmjenama i dopunama;
- 89) **vrijeme noći** je bilo koji period ne manji od sedam sati kako je utvrđeno posebnim propisom koji uređuje uslove i način održavanja straže te obavljanje drugih poslova na brodu, kojima se osigurava sigurna plovidba i zaštita mora od zagađenja, a koje u svakom slučaju uključuje period između ponoći i 5.00 sati ujutro;
- 90) **VTS** je video nadzor, redovno osmatranje, praćenje, prikupljanje i distribucija informacija plovnim objektima putem odgovarajuće opreme, informaciona podrška, usluga pružanja podataka od značaja za sigurnu plovidbu pomorskim objektima, i može uključivati i usluge pružanja plovidbenih savjeta i podrške u plovidbi pomorskim objektima, kao i poslove organizacije plovidbe i upravljanja pomorskim saobraćajem;
- 91) **zabrana plovidbe** je formalna zabrana brodu da nastavi plovidbu zbog utvrđenih nedostataka koji, pojedinačno ili skupno, čine brod nesposobnim za plovidbu.

II. SIGURNOST POMORSKE PLOVIDBE

Poslovi sigurnosti pomorske plovidbe

Član 7

Poslovi sigurnosti pomorske plovidbe koje obavlja organ uprave nadležan za poslove pomorske sigurnosti (u daljem tekstu: Organ uprave) su:

- 1) nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem;
- 2) uređivanje i održavanje plovnih puteva;
- 3) postavljanje i održavanje objekata sigurnosti plovidbe;
- 4) prikupljanje hidrografskih, okeanografskih i meteoroloških podataka i njihovo emitovanje radio-službom;
- 5) traganje i spašavanje lica na moru;
- 6) radio-služba putem obalne radio stanice.

Poslove sigurnosti pomorske plovidbe osim Organa uprave obavlja i organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) u skladu sa ovim i drugima zakonima, kao i međunarodnim i evropskim propisima.

Organ uprave iz stava 1 ovog člana, dužan je da dostavi Ministarstvu godišnji program rada koji sadrži realizaciju poslova iz stava 1 ovog člana, obim, iznos finansijskih sredstava i troškove i planirane poslove koji utiču na sigurnost plovidbe.

Izveštaj o realizaciji godišnjeg programa podnosi se Vladi, do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore

Član 8

Zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja brodom prilikom plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore dužno je da postupa u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima, kao i međunarodnim pravilima za izbjegavanje sudara na moru i drugim potvrđenim međunarodnim ugovorima koji se odnose na sigurnost pomorske plovidbe.

Zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja brodom dužno je da plovi sa posebnom pažnjom, na način da svojom plovidbom ne ugrožava druge učesnike u plovidbi.

Ministarstvo može da zabrani plovidbu u pojedinim dijelovima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore za određene vrste i veličine plovnih objekata, odnosno za

brodove koji prevoze određenu vrstu tereta radi sigurnosti plovidbe, zaštite mora od zagađenja, kao i radi smanjenja opasnosti od pomorskih nezgoda.

Zapovjednik broda, ili lice koje upravlja plovnom objektom obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa pravilima za izbjegavanje sudara, ograničenjem brzine, režimom plovidbe u uskim kanalima i zaštićenim morskim područjima, zonama zabranjenog plivanja, pravilima sidrenja, pravilima vezanih za približavanje obali kao i drugim pravilima plovidbe na način utvrđen propisom Ministarstva.

Odredbe ovoga člana primjenjuju se na sve plovne objekte.

Plovni put

Član 9

Plovni put u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore je morski pojas dovoljno dubok i širok za sigurnu plovidbu plovnog objekta, koji je po potrebi i označen balisažnim oznakama.

Ministarstvo može u u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore odrediti i propisati obavezne plovne puteve, šeme odvojene plovidbe i način upravljanja pomorskim saobraćajem radi sigurnosti plovidbe za sve ili neke vrste plovni objekata. Oznake na plovnim putevima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Sidrišta

Član 10

Prilikom odabira mjesta za sidrenje zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnom objektom mora da vodi računa o mjestima gdje je sidrenje zabranjeno, kao i o usidrenim plovnim objektima.

Sidrenjem se ne smije ometati plovidba drugih plovni objekata.

Prirodno morsko sidrište je dio morskog akvatorijuma potpuno očuvanih prirodnih karakteristika, izvan zaštićenog područja, a služi za sigurno sidrenje i označeno je na nautičkim kartama i službenim pomorskim publikacijama.

Prirodno sidrište je u opštoj upotrebi i ne može se naplaćivati.

Nautičko sidrište je dio morskog akvatorijuma opremljen opremom za sidrenje.

Područje nautičkog sidrišta određuje se vodeći računa o nesmetanoj plovidbi i nesmetanom pristupu obali, a može imati jedan interventni vez na obali.

Područje nautičkog sidrišta mora biti vidljivo i jasno označeno.

Organ uprave upravlja nautičkim sidrištem u skladu sa zakonom koji uređuje luke.

Uslove kojima mora da udovoljava nautičko sidrište i ateste koje mora da posjeduje sidreni sistem propisuje Ministarstvo.

Objekti sigurnosti plovidbe

Član 11

Objekti sigurnosti plovidbe postavljaju se u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore kako bi se obezbijedilo sigurno odvijanje pomorskog saobraćaja.

Objekti iz stava 1 ovog člana su: svjetionici, obalna svjetla, plutače i druge oznake, signalne stanice i radiostanice, optički, zvučni, električni, elektronski, radarski i drugi uređaji za sigurnu plovidbu na moru, plovni putevima i u lukama.

Na objekte iz stava 1 ovog člana zabranjeno je postavljati natpise, koji nijesu u vezi sa sigurnošću plovidbe.

Organ uprave postavlja objekte sigurnosti plovidbe i održava njihov ispravan rad.

Izuzetno od stava 4 ovog člana objekte sigurnosti plovidbe koji se nalaze u lučkim područjima, dužno je da postavi i održava pravno lice koje koristi lučko područje u skladu sa zakonom.

Izuzetno od st. 4 i 5 ovog člana, objekte sigurnosti plovidbe kojima se obilježavaju objekti, sredstva ili drugi zahvati na moru ili na obali koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu (mostovi, kablovi, potonuli objekti, objekti za istraživanje i

proizvodnju ugljovodonika i sl.) dužan je da postavi i održava investitor, vlasnik ili korisnik tog objekta ili sredstva uz saglasnost Organa uprave.

Na objekte sigurnosti plovidbe zabranjeno je vezivanje plovni objekata, uništavanje i neovlašćeno postavljanje, uklanjanje, zamjena ili mijenjanje njihovog značenja.

Za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe iz stava 1 ovog člana plaća se naknada koju utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Naknadu iz stava 8 ovog člana plaćaju korisnici plovni puteva.

Izuzetno, naknadu iz stava 9 ovog člana ne plaćaju javni plovni objekti, crnogorski ratni brodovi i brodovi koji su međunarodnim sporazumom izuzeti od plaćanja ove naknade.

Sredstva ostvarena od naknade iz stava 8 ovog člana, prihod su budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet) i koriste se za uređenje i održavanje plovni puteva, objekata sigurnosti plovidbe i opremu za zaštitu mora od zagađenja.

Dokumenta prostornog uređenja

Član 12

Ministarstvo učestvuje u utvrđivanju uslova za zahvate u prostoru morske obale, unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i epikontinentalnog pojasa Crne Gore u postupku donošenja dokumenata i akata prostornog uređenja.

Nosilac izrade dokumenta prostornog uređenja dužan je da pravovremeno obavijesti Ministarstvo o donošenju akta ili dokumenta radi dobijanja saglasnosti i posebnih uslova u vezi sigurnosti plovidbe i zaštite mora od zagađenja sa brodova.

U postupku donošenja dokumenata iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo može da zahtijeva izradu pomorske studije naročito za zahvate u morskom prostoru koji bitno utiču na sigurnost plovidbe i zaštitu mora od zagađenja sa brodova.

Studiju iz stava 3 ovog člana investitor je dužan da izradi i dostavi Ministarstvu na odobrenje prije dobijanja dokumenata ili akata prostornog uređenja ili prije promjene namjene luke, lučkog basena ili terminala.

Studija iz stava 3 ovog člana treba da obuhvati navigacijska, meteorološko-okeanografska i hidrografska obilježja akvatorijuma, odnosno zahvata u prostoru, tehničko-tehnološka i saobraćajno-plovidbena obilježja zahvata u morskom prostoru, mjere pomorske sigurnosti u pogledu plovidbe i boravka pomorskih objekata i zaštite mora od zagađenja sa pomorskih objekata pri prilazu i unutar zahvata u morskom prostoru i postupke u vanrednim situacijama.

Dokumenta prostornog uređenja za zahvate u prostoru iz stava 1 ovog člana moraju da sadrže i da se zasnivaju na službenim hidrografskim i okeanografskim podacima.

Izdavanje odobrenja

Član 13

Zabranjeno je izvođenje bilo kakvih hidro-tehničkih/hidro-građevinskih radova na plovnom putu (potapanjem ili iskrcavanjem ili nasipanjem bilo kakvog materijala, postavljanjem plutača, kablova, cjevovoda, mostova, pobijanjem stubova, i sl.) bez nadzora ovlašćenog lica za vršenje nadzora nad izvođenjem takvih radova i saglasnosti Ministarstva.

Ministarstvo izdaje saglasnost iz stava 1 ovog člana na revidovani glavni projekat koji je urađen na osnovu urbanističko-tehničkih uslova, čiji sastavni dio su tehnički uslovi za zahvate u prostoru morske obale, u postupku izdavanja građevinske dozvole u skladu sa zakonom kojim se uređuje gradnja objekata.

Odobrenje za postavljanje kaveza-plutača za uzgoj školjki, riba i slično izdaje se na osnovu saglasnosti Lučke kapetanije.

O promjenama uslova plovidbe iz stava 1 ovog člana, kao o trajanju radova na plovnom putu i u luci, Organ uprave je dužan da obavijesti učesnike u plovidbi na tom plovnom putu, odnosno luci, preko VTS službe.

Obilježavanje prepreka i održavanje svjetla

Član 14

Investitor, vlasnik ili korisnik objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu i u luci (mostovi, kablovi, potonuli objekti i slično), dužan je da na njima postavi i održava svjetla i znakove za obilježavanje tih prepreka, radi obezbjeđenja sigurnosti plovidbe.

Pozicije i karakteristike svjetla, odnosno znakova za obilježavanje prepreka iz stava 1 ovog člana i objekata za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina i za izgradnju objekata na plovnom putu i u luci, mjere za sigurnu plovidbu i rok za postavljanje svjetla i znakova određuje Organ uprave.

Ako lice iz stava 1 ovog člana ne postavi svjetlo ili znak ili ako postavljeno svjetlo ili znak ne održava u ispravnom stanju, Organ uprave postaviće svjetlo ili znak, odnosno neispravno svjetlo ili znak će dovesti u ispravno stanje o trošku tog lica.

O uslovima i promjenama plovidbe, kao i o trajanju radova na plovnom putu i u luci iz stava 2 ovog člana Organ uprave je dužan da obavijesti učesnike u plovidbi na tom plovnom putu, odnosno luci putem VTS službe.

Prostor namjenjen za sport, rekreaciju i razonodu

Član 15

Na određenom dijelu plovnog puta mogu se održavati sportska takmičenja i druge aktivnosti na osnovu odobrenja Lučke kapetanije i uz uslove i mjere sigurne plovidbe utvrđene tim odobrenjem.

Za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana, organizator sportskog takmičenja i drugih aktivnosti dužan je da podnese zahtjev najkasnije 15 dana prije početka događaja.

Organ uprave je dužan da putem VTS službe obavijesti učesnike u pomorskom saobraćaju o održavanju sportskog takmičenja ili drugih aktivnosti, najkasnije osam dana prije početka takmičenja, ili drugih aktivnosti.

Organizator sportskog takmičenja i drugih aktivnosti dužan je da sa plovnog puta ukloni oznake, uređaje i predmete koji su postavljeni radi održavanja sportskog takmičenja, i drugih aktivnosti, najkasnije 24 sata nakon njihovog završetka.

Ako organizator sportskog takmičenja, i drugih aktivnosti ne ukloni oznake, uređaje i predmete sa plovnog puta, uklanjanje oznaka, uređaja i predmeta izvršiće Organ uprave o trošku organizatora.

Vršenje aktivnosti pod vodom

Član 16

Lice koje obavlja podvodni ribolov, ili druge aktivnosti pod vodom, dužno je da za vrijeme ronjenja po vodenoj površini za sobom povlači žuti ili narandžasti balon (bovu), prečnika najmanje 60 cm.

Na plovnom objektu, sa kojeg je lice iz stava 1 ovog člana započelo podvodni ribolov, podvodna istraživanja ili druge aktivnosti, mora da se nalazi drugi član ili članovi posade, koji će održavati početnu poziciju tih aktivnosti i isticati dnevnu, odnosno noćnu signalizaciju u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Napušteni brod

Član 17

Brod se smatra napuštenim kada zapovjednik i posada uz izričitu izjavu ili prećutno napuste brod, ili kad brod ostane bez minimalnog broja članova posade, a brodar u roku od tri dana ne izvrši popunu broda drugom posadom.

Lučka kapetanija nakon što utvrdi da je brod napušten i da predstavlja opasnost za sigurnost plovidbe i morsku okolinu, obavještava agenta broda i brodara, te određuje luku i broj lica koje luka treba da osigura radi čuvanja broda.

Nakon isteka roka od 30 dana od trenutka kada Lučka kapetanija utvrdi da je brod napušten, i da postoji opasnost iz stava 2 ovog člana, luka je dužna podnijeti predlog nadležnom sudu da pristupi prodaji broda, a radi podmirenja nastalih potraživanja.

Ako brod nema agenta, a brodar nije poznat ili nije lako dostupan i ako je brod u takvom stanju da prijeti opasnost od potonuća ili predstavlja rizik za sigurnost plovidbe, luku i druge objekte i lica u luci ili na brodu, naročito za zagađenje mora, Lučka kapetanija će odmah predložiti nadležnom sudu prodaju broda po hitnom postupku.

Pravosnažno rješenje Lučke kapetanije, o utvrđivanju činjenice da je brod napušten i naredba o postupanju sa brodom sa kojom se od nadležnog suda traži da pristupi prodaji broda putem janog nadmetanja po hitnom postupku smatra se izvršnom ispravom u smislu primjene odredbi zakona.

Odredbe ovog člana primjenjuju se i na druge plovne objekte.

Služba dežurstva

Član 18

Organ uprave dužan je da organizuje službu dežurstva 24 sata neprekidno u vršenju poslova VTS službe, radi zaštite ljudskih života i sigurnosti pomorske plovidbe u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima i odgovarajućim međunarodnim propisima.

Plovni objekti koji u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima imaju instaliranu radio stanicu, moraju za vrijeme plovidbe da prate komunikaciju na VHF kanalu 16 i odgovaraju na pozive u odnosu na sigurnost pomorske plovidbe.

Način i uslove rada službe dežurstva i uslove koje treba da ispunjavaju obalne i brodske radio-stanice propisuje Ministarstvo.

Mjesta skloništa

Član 19

Strani plovni objekat koji je zbog više sile ili nezgode na moru, prinuđen da se skloni u unutrašnje morske vode Crne Gore, dužan je da bez odlaganja, obavijesti Organ uprave, koji će o dobijenom obavještenju obavijestiti organ uprave nadležan za policijske poslove. Mjesta skloništa, uslove kojima moraju udovoljavati mjesta skloništa i uslove i način korišćenja mjesta skloništa propisuje Ministarstvo.

Brod u raspremi

Član 20

Čuvanje i održavanje broda u raspremi vrši posada tog broda.

Brod u raspremi može boraviti u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore u skladu sa uslovima koji su utvrđeni propisom Ministarstva.

Odredbe ovoga člana primjenjuju se i na druge plovne objekte.

Potvrda o obaveznom osiguranju odgovornosti vlasnika broda za pomorska potraživanja

Član 21

Crnogorski brod od 300 BT ili više, osim ratnih brodova, pomoćnih ratnih brodova ili javnih plovnih objekata, koji su u državnoj svojini mora da ima potvrdu o osiguranju odgovornosti vlasnika broda za pomorska potraživanja u skladu sa Protokolom iz 1996., kojim se mijenja i dopunjuje Međunarodna konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja iz 1976.

Osiguranje iz stava 1 ovog člana može biti sa ili bez franšize, prema vrsti pokrića članica Međunarodne grupe P&I klubova ili druge odgovarajuće finansijske garancije (garancija banke ili druge slične finansijske institucije).

Potvrda iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- 1) ime broda, njegov IMO broj i luku upisa;
- 2) ime brodara ili drugog lica odgovornog za vođenje broda;
- 3) vrstu i rok osiguranja;

4) naziv i sjedište lica koje je izvršilo osiguranje, kao i mjesto gdje je osiguranje zaključeno.

Potvrda iz stava 3 ovog člana mora biti izdata ili prevedena na engleski ili francuski ili španski jezik.

Strani brod koji ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana i koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku ili da pristane uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore dužan je da ima potvrdu iz stava 1 ovog člana.

Ako se inspekcijским nadzorom ili uvidom u brodske isprave ili na osnovu informacije dobijene od države članica Evropske unije utvrdi da brod nema potvrdu iz stava 1 ovog člana, Lučka kapetanija može zabraniti uplovljavanje broda ili izdati nalog za isplovljenje broda, o čemu obavještava Evropsku komisiju, države članice Evropske unije i državu zastave broda.

Potvrda izdata u skladu s ovim članom ne utiče na obavezu brodova o posjedovanju odgovarajućih svjedočanstava o obaveznom osiguranju odgovornosti propisanih sljedećim međunarodnim ugovorima ili evropskim propisima;

- Protokol iz 1992. godine kojom se mijenja i dopunjava Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem uljem, 1969 (CLC PROT 1992);
- Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu u vezi prevoza opasnih i štetnih materija morem (HNS 1996);
- Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem pogonskim uljem, 2001 (Bunker konvencija 2001);
- Međunarodne konvencije o uklanjanju olupina (Najrobi konvencija 2007);
- Uredbe 392/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009., o odgovornosti prevoznika u prevozu putnika morem u slučaju nesreća.

III. NADZOR I UPRAVLJANJE POMORSKIM SAOBRAĆAJEM

Nadzor i upravljanje

Član 22

Nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem vrši se radi unapređenja sigurnosti pomorske plovidbe, efikasnosti pomorskog saobraćaja i zaštite mora od zagađenja.

Nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem obuhvata:

- 1) prikupljanje podataka o pomorskim objektima i pomorskom saobraćaju;
- 2) davanje podataka pomorskim objektima;
- 3) davanje plovidbenih savjeta i podrške u plovidbi pomorskim objektima;
- 4) organizacija plovidbe i upravljanje pomorskim saobraćajem;
- 5) nadzor nad plovidbom u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga zakona.

Područje nadzora i upravljanja pomorskim saobraćajem (VTS Područje) obuhvata unutrašnje morske vode i teritorijalno more Crne Gore.

Nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem iz stava 2 ovog člana obavlja se u saradnji Organa uprave, lučkih kapetanija i organa uprave nadležnim za poslove hidrografije sa pomorskim objektima koji plove ili se nalaze u području nadzora i upravljanja.

Nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem iz stava 2 ovog člana obavlja se u skladu sa međunarodnim ugovorima, odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Način i uslove obavljanja nadzora i upravljanja pomorskim saobraćajem propisuje Ministarstvo.

VTS služba

Član 23

Poslove iz člana 22 ovog zakona obavlja VTS služba Crne Gore - služba nadzora i upravljanja pomorskim saobraćajem Organa uprave koja je ovlašćena za pružanje VTS usluga i koja ima mogućnost međusobnog djelovanja sa pomorskim objektima i reagovanja u

promjenjivim plovidbenim okolnostima, a čiji zadatak je da se uspostavi saobraćajno-plovidbeni tok u kojem svi sudionici pomorskog saobraćaja ostvaruju postavljene ciljeve uz zadovoljavanje uslova uslova sigurnosti plovidbe i zaštite okoline, te poštovanje propisa koji se odnose na plovidbu.

VTS služba poslove iz člana 22 ovog zakona obavlja tehničkim sistemom za nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem (VTMIS), kojeg čine uređaji i oprema za automatsku identifikaciju brodova (AIS uređaj), radarski uređaji i oprema, pomorski radiokomunikacioni uređaji i oprema, elektronske pomorske karte i sistem nadzornih kamera, kao i jedinstveni nacionalni prozor u pomorstvu - National Maritime Single Window (NMSW).

Vlada preduzima sve potrebne mjere kako bi, prema propisanom vremenskom rasporedu, osigurala potrebnu infrastrukturu AIS sistema, sistema usmjerene i podijeljene plovidbe, te kvalifikovanog osoblja za rad VTS službe.

VTS služba u obavljanju poslova nadzora i upravljanja pomorskim saobraćajem iz stava 1 ovog člana, može da zatraži saradnju i podršku organa uprave nadležnog za policijske poslove, Mornarice Vojske Crne Gore i drugih.

Organ uprave izvještava Komisiju o uspostavljanju i sprovođenju VTS službe.

Uslove o poslovima VTS službe, nivo odgovornosti, uslove i način sticanja ovlašćenja o osposobljenosti VTS službenika i VTS nadzornika, kao i potrebni podaci za izvještavanje propisuje Ministarstvo.

Služba nadzora u lučkom području

Član 24

U lučkom području nadležna Lučka kapetanija vrši službu nadzora i upravljanja pomorskim saobraćajem plovni objekata upotrebom VTMIS-a.

Lučka kapetanija će plovnom objektu iz člana 30 ovog zakona dati sljedeće podatke:

- mjesto sidrenja/priveza;
- raspored priveza/sidrenja odnosno odobrenje za isplovljenje; ili
- podatke o lučkim uslugama.

Izuzetno. Lučka kapetanija brodu iz člana 30 ovog zakona može uskratiti odobrenje za privez/sidrenje ili raspored priveza/sidrenja, odnosno odobrenje za isplovljenje.

Obaveza pomorskih objekata u VTS području

Član 25

Plovni objekat koji plovi ili se nalazi u području nadzora ili upravljanja iz člana 22 ovog zakona dužan je:

- 1) postupati prema pravilima plovidbe propisanim međunarodnim ugovorima, ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona;
- 2) dostavljati podatke VTS službi;
- 3) postupati po nalogu VTS službe.

Bliže podatke koje je plovni objekat iz stava 1 ovog člana dužan da koristi i učestvuje u VTS području propisuje Ministarstvo.

Automatski sistem identifikacije brodova (AIS)

Član 27

Svi brodovi od 300 BT ili više nezavisno o državnoj pripadnosti koji pristaju u luke Crne Gore ili koriste neškodljivi prolazak teritorijalnim morem Crne Gore moraju biti opremljeni uređajem za automatsku identifikaciju brodova (AIS) u skladu sa zahtjevima poglavlja V. SOLAS konvencije.

Plovni objekti registrovani za privrednu djelatnost - prevoz putnika i pilotski čamci koji plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore moraju da budu opremljeni AIS uređajem.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, čamac za privrednu djelatnost dužine do pet metara koji nema pogonski uređaj ne mora da bude opremljen AIS uređajem.

Zapovjednik broda opremljenog sistemom iz stava 1 ovog člana, odgovoran je za rad sistema, osim u slučajevima kada je međunarodnim sporazumima, ugovorima ili posebnim propisima predviđena zaštita navigacijskih podataka.

Pod radom sistema iz stava 1 ovog člana smatrat će se automatsko davanje tačnih informacija odgovarajuće opremljenim obalnim stanicama, drugim brodovima, uključujući identitet broda, vrstu, položaj, kurs, brzinu, navigacioni status i druge informacije koje se odnose na sigurnost, te razmjena podataka sa obalnim stanicama, te korištenje u skladu s Rezolucijom IMO-a A.917(22) i svim njenim kasnijim izmjenama.

Svaki ribarski brod crnogorske državne pripadnosti čija je ukupna dužina veća od 15 metara ili strani ribarski brod koji plovi u unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Crne Gore ili iskrcava svoj ulov u luci Crne Gore, dužan je da stalno održava AIS sistem u radu.

Izuzetno od stava 6 ovog člana zapovjednik ribarskog broda može isključiti AIS ako smatra da je to potrebno radi sigurnosti i bezbjednosti broda.

Zapisivač podataka o putovanju (VDR)

Član 28

Svi brodovi koji uplovljavaju u luke Crne Gore moraju biti opremljeni zapisivačem podataka (VDR) na način utvrđen propisom Ministarstva.

Sistem za identifikaciju i praćenje brodova na velikoj udaljenosti (LRIT)

Član 29

Brodovi na koje se primjenjuje pravilo 19.-1. iz poglavlja V. SOLAS konvencije i standardi i zahtjevi IMO-a, moraju da imaju opremu LRIT kada pristaju u lukama Crna Gore.

VHF kanal 16

Član 30

Plovni objekti koji plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore dužni su da komuniciraju sa VTS službom i Lučkom kapetanijom i održavaju službu dežurstva na VHF kanalu 16.

Jedinstveni nacionalni pomorski prozora (NMSW)

Član 31

Odobrenje za slobodan saobraćaj iz člana 34 stav 1 ovog zakona nadležna Lučka kapetanija daje uz prethodnu saglasnost nadležnih organa uprave nadležnih za poslove policije i carine.

Način, uslovi dostave i razmjena podataka i dokumenata NMSW između broda i organa iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Podnošenje prijave kroz jedinstveni nacionalni pomorski prozor

Član 32

Brodar, kompanija, zapovjednik ili ovlašćeno lice koji dolazi u crnogorsku luku ili sidrište ili napušta crnogorsku luku ili sidrište dostavlja podatke u vezi uplovljenja/isplovljenja u luku ili sidrište putem NMSW u skladu sa članom 33 ovog zakona.

Lice iz stava 1 ovog člana dostavlja podatke iz člana 33 ovog zakona samo jednom, i to prije dolaska u luku.

U slučaju promjena nakon dostavljanja podataka iz stava 2 ovog člana brodar, kompanija, zapovjednik ili ovlašćeno lice ažurira dostavljene podatke iz člana 33 ovog zakona u NMSW.

Najava dolaska

Član 33

Brodar, agent ili zapovjednik broda koji namjerava da uplovi u luku ili na sidrište Crne Gore najavljuje dolazak putem NMSW:

- 1) najkasnije 24 sata prije dolaska; ili

2) najkasnije kada brod napusti prethodnu luku, ako putovanje traje manje od 24 sata; ili

3) ako je luka odredišta nepoznata ili se mijenja tokom putovanja, odmah nakon dobijanja tih informacija.

Brodovi koji dolaze iz luke van Evropske Unije i na putu su za luku Crne Gore, a prevoze opasne ili štetene materije, imaju obavezu obavještanja o opasnim i štetnim materijama koji se prevoze.

Način najave dolaska broda koji prevoze opasne ili štetne materije u luku ili sidrište Crne Gore kao i postupak prijave opasnih i štetnih materija (HAZMAT) propisuje Ministarstvo.

Odobrenje za slobodan saobraćaj i isplavljenje

Član 34

Brod koji dolazi iz strane luke ne smije biti u kontaktu sa drugim plovnim objektima, organima i licima na obali prije dobijanja odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom koje izdaje Lučka kapetanija na osnovu podataka koji se unose preko NMSW.

Putničkom brodu na kružnom putovanju odobrenje za slobodan saobraćaj i odobrenje za isplavljenje izdaje se putem NMSW.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se i plovnom objektu koji dolazi iz domaće luke, ako je tokom putovanja došao u fizičku vezu sa plovnom objektom koji dolazi iz strane luke.

Brod iz luke ili sa sidrišta Crne Gore može isploviti samo na osnovu odobrenja za isplavljenje Lučke kapetanije.

Strani brod i strani ratni brod, na plovnom putu u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore, dužni su da viju zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Crne Gore.

Za izdavanje odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom i odobrenja za isplavljenje iz luke plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana propisuje Vlada.

Obrazac odobrenja iz st. 1 do 4. ovog člana propisuje Ministarstvo.

Dolazak broda u luku i odlazak broda iz luke

Član 35

Brod koji obavlja međunarodnu plovidbu koji namjerava da uplovi u luku ili isplovi iz luke ili sidrišta Crne Gore dužan je da NMSW-u preda:

1) opštu izjavu (ime, pozivni znak, zalihe goriva i sl.);

2) zdravstvenu izjavu;

3) spisak posade;

4) spisak putnika, ako prevozi putnike;

5) izjavu o teretu;

6) izjavu o opasnom teretu ili onečišćujućem teretu u slučaju prevoza opasnog ili onečišćujućeg tereta.

Brod u nacionalnoj plovidbi prijavljuje dolazak/odlazak u/iz luke, odnosno sidrišta i dostavlja podatke, isprave i dokumenta na obrascima koje propisuje Ministarstvo.

Izuzeća u pogledu dostave podataka iz stava 1 ovog člana za brodove koji održavaju redovne linije između luka Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Obrazac isprava kojima se elektronski najavljuje uplovljenje ili isplovljenje iz st. 1 i 2 ovog člana kao i izuzeća iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Najava odlaska

Član 36

Prilikom odlaska iz luke, odnosno sa sidrišta Crne Gore brod prijavljuje odlazak NMSW-u, najkasnije dva sata prije odlaska i predaje spisak posade i putnika, koji su se ukrkali, odnosno iskrkali dok se brod nalazio u luci, odnosno na sidrištu, kao i podatke iz člana 35 ovog zakona.

Na osnovu prijave iz stava 1 ovog člana izdaje se odobrenje za odlazak na obrascu koji propisuje Ministarstvo.

Pristajanje uz brod za koji nije izdato odobrenje za slobodni saobraćaj sa obalom

Član 37

Uz brod, za koji nije izdato odobrenje za slobodni saobraćaj sa obalom, može da pristane samo:

- 1) javni plovni objekat;
- 2) plovni objekat radi pružanja pomoći ili spašavanja;
- 3) tegljač, odnosno potiskivač radi tegljenja, odnosno potiskivanja;
- 4) pilotski plovni objekat, radi pristupanja pilota tom brodu.

Nacionalni odbor za olakšice

Član 38

Radi sprovođenja i davanja preporuka za unapređenje mjera, aktivnosti i tehnoloških postupaka kojima se olakšava obavljanje međunarodnog pomorskog saobraćaja i protok putnika, prtljaga, i/ili pošte i za implementaciju NMSW, Vlada osniva Nacionalni odbor za olakšice u pomorskom saobraćaju (u daljem tekstu: Odbor za olakšice).

Odbor za olakšice:

- 1) sprovodi Nacionalni program za olakšice u pomorskom saobraćaju (u daljem tekstu: program za olakšice);
- 2) sprovodi mjere i aktivnosti za olakšanje obavljanja međunarodnog pomorskog saobraćaja i protok putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte;
- 3) preduzima mjere za implementaciju NMSW;
- 4) dostavlja Vladi godišnji izvještaj o sprovođenju programa za olakšice, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu;
- 5) obavlja i druge poslove u skladu sa programom za olakšice.

Odbor za olakšice ima pet članova.

Odbor za olakšice čine predstavnici: Ministarstva, Organa uprave, organa uprave nadležnog za policijske poslove, organa uprave nadležnog za poslove carina i organa uprave nadležnog za poslove bezbjednosti hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

U radu Odbora za olakšice, po potrebi, učestvuju predstavnici korisnika ili koncesionara luke, prevoznika u pomorskom saobraćaju i drugih organa državne uprave.

Članovi Odbora za olakšice za svoj rad imaju pravo na naknadu u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Akt o osnivanju Odbora za olakšice objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Bliži sastav, mandat, način rada i odlučivanja, visinu naknade za rad članova Odbora za olakšice i druga pitanja od značaja za rad Odbora uređuju se aktom o osnivanju.

Program za olakšice

Član 39

Program za olakšice donosi Vlada, na predlog Odbora za olakšice.

Program za olakšice sadrži: mjere, aktivnosti i tehnološke postupke kojima se olakšava obavljanje međunarodnog pomorskog saobraćaja i ubrzava uplovljavanje i isplovljavanje plovnih objekata i protok putnika i tereta u/iz luka Crne Gore.

Strani nuklearni brod

Član 40

Strani nuklearni brod koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku otvorenu za međunarodni saobraćaj dužan je da Ministarstvu podnese zahtjev za izdavanje dozvole za uplovljavanje.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se ovjereni prepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se samo ako od broda ne prijete opasnost prouzrokovanja nuklearne štete i ako taj brod, na zahtjev Ministarstva, dostavi dokaz o

zaključenom ugovoru o obaveznom obezbjeđenju ili potvrdu o finansijskoj garanciji ili zaključen ugovor o obezbjeđenju od odgovornosti za štetu do visine iznosa u skladu sa zakonom.

Prije uplovljenja stranog nuklearnog broda, koji je dobio dozvolu iz stava 3 ovog člana, organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine, vrši pregled dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda i pregled broda radi utvrđivanja opasnosti od prouzrokovanja nuklearne štete.

Organ uprave iz stava 4 ovog člana, može da vrši ponovni pregled nuklearnog broda i za vrijeme njegovog boravka u luci.

IV. PILOTAŽA

Vrste pilotaže

Član 41

Pilotaža je vođenje plovnog objekta i davanje stručnih savjeta pomorskog pilota (u daljem tekstu: pilot) zapovjedniku plovnog objekta radi sigurne plovidbe u lukama i drugim područjima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore.

Pilotaža može biti lučka i obalna.

Lučka pilotaža je pilotaža plovnog objekta od granice lučkog akvatorijuma do luke i od luke do granice lučkog akvatorijuma.

Lučkom pilotažom se smatra i pilotaža plovnog objekta u Bokokotorskom zalivu, i to: od granice Bokokotorskog zaliva do određene luke i od luke isplavljenja do granice Bokokotorskog zaliva.

Obalna pilotaža je pilotaža plovnog objekta u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore od granice lučke pilotaže, odnosno od granice ulaza u Bokokotorski zaliv.

Vršenje pilotaže

Član 42

Poslove pilotaže može da vrši pravno lice na osnovu odobrenja Ministarstva i zakona kojim se uređuju luke.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana dužno je da obezbijedi vršenje pilotaže 24 sata dnevno, da vodi pilotski dnevnik i da obezbijedi obuku pilota.

Pilotski plovni objekat mora da bude obilježen i da koristi pozivne znakove za pilotažu.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se pravnom licu iz stava 1 ovog člana na period od godinu dana, ako ispunjava uslove koje propisuje Ministarstvo.

Ukoliko se utvrdi da pravno lice iz stava 1 ovog člana, ne zadovoljava uslove na osnovu kojih mu je izdato odobrenje, ili se utvrdi bilo koja druga nepravilnost u radu, Ministarstvo mu može oduzeti odobrenje.

Uslove koje mora da ispunjava pravno lice iz stava 1 ovog člana na osnovu kojih se izdaje odobrenje, način vođenja pilotskog dnevnika, način obilježavanja pilotskih plovnih objekata i korišćenja pozivnih znakova za pilotažu propisuje Ministarstvo.

Obavezna pilotaža

Član 43

Lučka pilotaža je obavezna.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, lučka pilotaža nije obavezna za:

- 1) crnogorski ratni brod i crnogorski javni plovni objekat;
- 2) crnogorski putnički brodovi i RoRo putnički brodovi (trajekti) koji plove na redovnoj liniji u nacionalnoj plovidbi, brodove do 500 BT bez obzira na državnu pripadnost ukoliko ne prevoze opasne materije u tečnom stanju ili ukapljene gasove;
- 3) jahte do 1.000 BT bez obzira na državnu pripadnost.

Lučka pilotaža obavezna je i za brod koji se premješta u luci sa jedne operativne obale na drugu ili se pomiče uzduž operativne obale upotrebom pogonske mašine.

Zapovjednik plovnog objekta dužan je da zatraži lučku pilotažu, najkasnije dva sata prije uplovljenja, isplavljenja, premještanja ili pomicanja plovnog objekta.

Zapovjednik plovnog objekta može da zatraži pilotažu i u slučajevima iz stava 2 ovog člana.

Izuzetno od odredbi stava 2 tač. 2 i 3 ovog člana Lučka kapetanija može da odredi da pojedine vrste brodova do 500 BT i jahte do 1.000 BT podliježu obaveznoj lučkoj pilotaži u određenom razdoblju godine i/ili vremenskim uslovima.

Vrijeme i mjesto ukrcavanja i iskrcavanja pilota, određuje Lučka kapetanija.

Uslove pilotaže, granice lučke i obalne pilotaže propisuje Ministarstvo.

Granica područja pilotaže

Član 44

Pilotaža počinje ili završava se na granici područja pilotaže u trenutku kad pilot započne odnosno završi vođenje broda.

Ako brod mora da se priveže ili usidri, pilotaža se završava u trenutku kada se brod priveže ili usidri.

Ukoliko iz bilo kojeg razloga tokom obavezne pilotaže zapovjednik broda otkáže uslugu pilotaže smatrati će se da je usluga pilotaže pružena u cijelosti.

Korišćenje usluga pilotaže

Član 45

Pilotaža se pruža svakom plovnom objektu pod jednakim uslovima.

Pilotska obuka

Član 46

Pilotažu može da vrši pilot koji ima pilotsku legitimaciju, koju izdaje Lučka kapetanija.

Legitimacija iz stava 1 ovog člana, izdaje se na period do pet godina pilotu koji je završio pilotsku obuku, položio pilotski ispit i ima potpisan ugovor sa licem iz člana 42 ovog zakona.

Pilotsku obuku obezbjeđuje i vrši lice iz člana 42 ovog zakona.

Nakon završene pilotske obuke iz stava 3 ovog člana, polaže se pilotski ispit po programu za polaganje pilotskog ispita pred komisijom, koju obrazuje Ministarstvo.

Za izdavanje pilotske legitimacije plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Način vršenja pilotske obuke i polaganja pilotskog ispita, program za polaganje pilotskog ispita, ovlašćenja i druge uslove koje mora da ispunjava pilot radi dobijanja pilotske legitimacije, uslove za izdavanje pilotske legitimacije, obrazac pilotske legitimacije i uslove za produženje pilotske legitimacije propisuje Ministarstvo.

Obaveze pilota

Član 47

Za vrijeme vršenja pilotaže pilot je dužan da nosi službeno odijelo i da ima pilotsku legitimaciju.

Za vrijeme vršenja pilotaže pilot ne smije napustiti zapovjednički most pilotiranog broda prije završetka pilotaže.

Pilot će odbiti pilotiranje plovnog objekta koji nije dobio odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom ili odobrenje za isplavljenje ili je prekrzan ili gaz ne odgovara dubini mora na mjestu određenom za privez ili sidrenje, odnosno ako na mjestu priveza nijesu ispunjeni uslovi za siguran privez u plutajućem stanju ili u drugim slučajevima kojima se ugrožava sigurnost plovidbe.

U slučaju odbijanja pilotaže iz stava 3 ovog člana, pilot je dužan o tome bez odlaganja obavijestiti nadležnu Lučku kapetaniju, odnosno VTS službu i to upiše u pilotski dnevnik.

Pilot je dužan da za vrijeme vršenja pilotaže plovnog objekta daje savjete licu koje zapovijeda plovnim objektom u pogledu vođenja i manevrisanja plovnim objektom i obavijesti ga o propisima i pravilima u pilotiranom području.

Pilot je dužan da putem VHF radio-stanice obavijesti Lučku kapetaniju o započetom i završenom pilotiranju.

Pilot je dužan da bez odlaganja obavijesti Lučku kapetaniju o očitim nepravilnostima na brodu uočenim tokom redovnih dužnosti, a koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe ili predstavljati opasnost od zagađenja morske okoline.

Pilot obavještenje iz stava 7 ovog člana dostavlja u pisanoj formi, i to o:

- 1) zapaženim neispravnostima objekata sigurnosti plovidbe na plovnom putu;
- 2) zapaženim povredama propisa i pravila koje se odnose na sigurnost plovidbe;
- 3) nastalim štetama koje za vrijeme pilotaže nastanu na plovnom objektu koji koristi pilotažu i o štetama koje taj plovni objekat prouzrokuje.

Obavještenje iz stava 6 ovog člana, mora da sadrži najmanje sljedeće podatke:

- o brodu (ime, identifikacioni broj IMO, pozivni znak i zastavu);
- o plovidbi (posljednja luka pristajanja, luka odredišta);
- opis očitih nepravilnosti utvrđenih na brodu.

Službeno odijelo iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odgovornost za upravljanje brodom

Član 48

Pilotaža plovnog objekta, bez obzira da li je obavezno ili ne, ne oslobađa lice koje zapovijeda plovnim objektom dužnosti upravljanja plovidbom i manevrisanja plovnim objektom i odgovornosti koje iz toga nastaju.

Odgovornost i naknada štete

Član 49

Brodar plovnog objekta koji koristi usluge pilotaže odgovara za radnje i propuste pilota i za radnje i propuste člana posade svog plovnog objekta.

Za naknadu štete koju je pilot prouzrokovao brodaru plovnog objekta koji koristi usluge pilotaže odgovara lice iz člana 42 ovog zakona u kojem je pilot zaposlen u trenutku prouzrokovanja štete, do visine naknade predviđene tarifom za obavljenju pilotažu pomnoženu faktorom 300 po događaju, ako se dokaže da je šteta nastala krivicom pilota.

Ugovor o ograničenju odgovornosti pilotskog društva koje obavlja obaveznu pilotažu zaključen suprotno stavu 2 ovog člana prije prouzrokovanja štete brodaru ne proizvodi pravno dejstvo.

Ugovor o ograničenju odgovornosti lica iz člana 42 ovog zakona u pogledu naknade štete prouzrokovane obavljanjem pilotaže koja nije obavezna, a koji je zaključen prije prouzrokovanja štete na iznos manji od iznosa iz stava 2 ovoga člana, ne proizvodi pravno dejstvo.

Odgovornost pilota

Član 50

Ako se naknada štete traži neposredno od pilota koji je prouzrokovao štetu, odredba člana 49 stav 2 ovog zakona primjenjuje se i na pilota, osim ako je pilot štetu prouzrokovao namjerno.

Odgovornost pilota, zajedno sa odgovornošću pravnog lica iz člana 42 ovog zakona u kojem je pilot zaposlen ne može preći granice odgovornosti iz člana 49 stav 2 ovog zakona, osim ako se dokaže da je pilot štetu prouzrokovao namjerno.

Upotreba tegljača

Član 51

Zapovjednik teretnog broda većeg od 500 BT je obavezan da prilikom uplovljavanja i isplovljavanja iz luke, premještanja sa jedne na drugu operativnu obalu u luci, koristi odgovarajući broj tegljača.

Zapovjednik broda dužine 100 metara ili više, obavezan je da koristi sigurnosnu pratnju tegljača odgovarajuće snage i vučne sile prilikom plovidbe kroz tjesnac Verige u Bokotorskom zalivu.

Ako pilot smatra da odluka zapovjednika broda o načinu upotrebe tegljača ne garantuje sigurnost broda i luke za vrijeme manevrisanja, o tome će obavijestiti Lučku kapetaniju, koja će odrediti minimalan broj tegljača potreban za siguran manevar broda.

Kada više plovni objekata istovremeno traže asistenciju tegljača, a nema dovoljno tegljača, ili kada je ugrožena sigurnost plovidbe i ljudskih života ili može doći do zagađivanja mora, Lučka kapetanija određuje redoslijed tegljenja, odnosno potiskivanja.

Tegljači moraju da budu opremljeni za gašenje požara na brodovima i objektima na obali.

Uslove upotrebe i odgovarajući broj tegljača propisuje Ministarstvo.

VI. BROD

Sposobnost broda za plovidbu

Član 52

Brod je sposoban za plovidbu, odnosno upotrebu u određenim kategorijama plovidbe i za određenu namjenu ako ispunjava uslove iz ovoga zakona i drugih propisa koji se odnose na sigurnost pomorske plovidbe, kao i Tehničkih pravila koji se odnose na:

- 1) sigurnost ljudskih života, broda i imovine;
- 2) sistem upravljanja sigurnošću kompanije i broda;
- 3) spriječavanje zagađenja mora uljem, štetnim materijama, otpadnim vodama i smećem;
- 4) spriječavanje zagađenja vazduha;
- 5) zaštitu mora od štetnih vodenih organizama ili patogena u balastnim vodama i talozima;
- 6) zaštitu mora od štetnih sistema protiv obrastanja na trupu broda;
- 7) zaštitu na radu, smještajem posade i drugih lica zaposlenih na brodu;
- 8) uslove za prevoz putnika;
- 9) sigurnost uređaja za rukovanje teretom.

Pored uslova iz stava 1 brod mora da ispunjava i uslove koji se odnose na obezbjeđivanje konstrukcione i tehničke sposobnosti brodova za plovidbu i sigurnosti njihovih uređaja, mašina, opreme i materijala koji služe za održavanje sigurnosti plovidbe tih brodova, zaštitu života ljudi, zaštitu životne i radne sredine, zaštitu na radu i smještaj članova posade i drugih lica, prevoz putnika, pomorsku opremu, konstrukcionu i tehničku sigurnost uređaja za rukovanje i utovar i istovar tereta, način mjerenja i izračunavanja tonaže, prevoz tereta, stabilitet, pregrađivanje, nadvođe, radio-opremu, sredstva za signalizaciju i navigaciju, protivpožarnu zaštitu, sredstva za spašavanje ljudskih života na brodu, automatizaciju i odobrenje proizvođača i uslužnih privrednih društava.

Pored uslova iz stava 1 al. 1 i 2 ovoga člana plutajući objekat i instalacija za proizvodnju ugljovodonika sposobni su za plovidbu, odnosno upotrebu ako su sigurno privezani, usidreni, položeni na morsko dno, odnosno djelimično ili potpuno ukopani u morsko dno.

Ako se plutajući objekat ili instalacija za proizvodnju ugljovodonika postavlja ili upotrebljava u unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Crne Gore, pored uslova iz stava 1 al. 1, 2 i 3 ovog člana mora da ispunjava uslove određene prostornim urbanističkim planom, odnosno detaljnim planom uređenja.

Putnički brodovi i brza putnička plovni objekti koja obavljaju nacionalnu plovidbu bez obzira na državnu pripadnost moraju zadovoljavati posebno propisana sigurnosna pravila i norme.

Dozvolu za brodsku radio stanicu na teretnom brodu izdaje nezavisni regulatorni organ nadležan za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom.

Uslove koje mora da ispunjava brod, oprema i uređaji, radi pružanja odgovarajuće medicinske pomoći članovima posade, opremu, obavezan sadržaj brodske ambulante i priručnik o sadržaju brodske ambulante, kao i način njenog vođenja propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravstva uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Posebna sigurnosna pravila i norme za brodove i plovne objekte iz stava 5 ovog člana donosi Ministarstvo.

Kategorije plovidbe brodova propisuje Ministarstvo.

Sistem upravljanja sigurnošću

Član 53

Brodar, odnosno kompanija koja upravlja brodom koji plovi u međunarodnoj plovidbi, dužni su da primjenjuju i održavaju sistem upravljanja sigurnošću, u skladu sa SOLAS Konvencijom (Glava IX) i ISM Kodeksom, sa izmjenama i dopunama, koje se odnose na:

- 1) politiku sigurnosti plovidbe i zaštitu životne sredine;
- 2) uputstva i procedure za sigurnu plovidbu broda i zaštitu životne sredine;
- 3) utvrđivanje nivoa ovlašćenja i način komunikacije između obale i posade na brodu;
- 4) procedure za prijavljivanje nezgoda i neusaglašenosti uspostavljenog sistema sa ISM Kodeksom;
- 5) procedure za vanredne situacije;
- 6) procedure za unutrašnju kontrolu i preglede funkcionisanja uspostavljenog ISM Kodeksa;
- 7) sistem za registrovanje podataka o putnicima.

Radi obezbjeđivanja sigurne plovidbe brodova i uspostavljanja veza sa kompanijom i licima na brodu, brodar, odnosno kompanija, dužni su da odrede lice na obali odgovorno za kontrolu sigurne plovidbe brodova i zaštite životne sredine.

Sistem upravljanja sigurnošću primjenjuje se i održava u skladu sa Tehničkim pravilima.

Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu

Član 54

Sposobnost broda za plovidbu crnogorske državne pripadnosti koji obavlja nacionalnu plovidbu utvrđuje se tehničkim nadzorom koju vrši službenik Organa uprave.

Nakon izvršenog tehničkog nadzora Organ uprave izdaje odgovarajuće brodske isprave i knjige kojima se potvrđuje sposobnost broda za plovidbu.

Tehnički nadzor iz stava 1 ovog člana i izdavanje odgovarajućih brodskih isprava i knjiga i sprovođenje drugih mjera kojima se utvrđuje sposobnost broda crnogorske državne pripadnosti koji obavlja međunarodnu plovidbu vrši priznata organizacija u skladu s Uredbom (EZ) br. 391/2009.

Nakon obavljenog tehničkog nadzora iz stava 3 ovog člana priznata organizacija u ime Crne Gore kao države zastave izdaje odgovarajuće brodske isprave i knjige kojima potvrđuje sposobnost broda za plovidbu.

Priznata organizacija

Član 55

Organ uprave je dužan osigurati primjenu i sprovođenje odredbi međunarodnih konvencija, naročito u pogledu tehničkog nadzora i pregleda brodova i izdavanja svjedočanstava i svjedočanstava o oslobađanju, postupajući u skladu sa odgovarajućim odredbama Priloga i Dodatka IMO Rezolucije A.847(20) kako je izmijenjena i dopunjena.

U svrhu sprovođenja stava 1 ovog člana u odnosu na brodove crnogorske državne pripadnosti u međunarodnoj plovidbi Organ uprave može da odluči da:

- 1) ovlasti priznatu organizaciju za obavljanje, u potpunosti ili djelimično, tehničkog nadzora i pregleda koji se odnose na statutarna svjedočanstva, uključujući razvoj i primjenu zahtjeva sigurnosti za trup, mašinski i električni uređaj i uređaj za upravljanje brodovima i gdje je primjereno izdati ili obnoviti odnosna svjedočanstva; ili
- 2) prihvatiti tehnički nadzor i preglede navedene u tački 1) ovog člana i u potpunosti ili djelimično povjeri ove zadatke priznatim organizacijama.

Nezavisno od odredbi stava 2 ovog člana, prvom izdavanju svjedočanstva o oslobađanju mora prethoditi odobrenje Organa uprave.

Ovaj član se ne odnosi na sertifikaciju pojedinih tipova pomorske opreme.

Izbor priznate organizacije

Član 56

U sprovođenju člana 55 stav 2 ovog člana Organ uprave može ovlastiti priznatu organizaciju, u skladu sa odredbama člana 57 ovog zakona.

Organ uprave može ograničiti broj organizacija koje ovlašćuje prema potrebama Crne Gore kao države zastave, a na transparentnim i nediskriminirajućim osnovama.

Kao uslov da priznata organizacija, koja se nalazi u trećoj državi, obavlja poslove navedene u članu 57 ovog zakona ili dio tih poslova, Organ uprave može zahtijevati da ta treća država odobri recipročni tretman priznatim organizacijama sa sjedištem na području Evropske Unije.

Recipročni tretman iz stava 3 ovog člana može zahtijevati i Komisija.

Prava i obaveze priznate organizacije

Član 57

Kada Organ uprave postupi u skladu sa članom 56 ovog zakona uspostaviće poslovni odnos s priznatom organizacijama koje će djelovati u ime Crne Gore kao države zastave.

Poslovni odnos iz stava 1 ovoga člana urediće se pisanim sporazumom ili drugim odgovarajućim pravnim aktom na nediskriminirajućim osnovama, koji propisuju određene zadatke i ovlašćenja koje preuzimaju organizacije, a koji uključuje najmanje:

- a) odredbe navedene u Dodatku II. Rezoluciji IMO-a A.739(18) o smjernicama za ovlašćivanje organizacija koje djeluju u ime uprave, pri tom vodeći računa o Prilogu, dodacima i Dopuni okružnica IMO-a MSC/Circular 710 i MEPC/Circular 307 o predlošku sporazuma za ovlašćivanje priznatih organizacija koje djeluju u ime uprave;
- b) sljedeće odredbe u vezi s finansijskom odgovornošću:

i. ako je punosnažnom sudskom odlukom ili arbitražnim postupkom utvrđena odgovornost uprava za štetu koja je nastala zbog pomorske nezgode, zajedno sa zahtjevom za naknadu štete oštećenim strankama zbog gubitka ili oštećenja imovine, tjelesne ozljede ili smrti, za koju je na tom sudu dokazano da je prouzrokovana namjernim djelom ili propustom ili grubom nepažnjom priznate organizacije, njezinih tijela, zaposlenika, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, uprava ima pravo na finansijsku naknadu štete od priznate organizacije u mjeri u kojoj je, prema odluci tog suda, priznata organizacija prouzrokovala navedeni gubitak, oštećenje, povredu ili smrt;

ii. ako je punosnažnom sudskom odlukom ili arbitražnim postupkom utvrđena odgovornost uprava za štetu koja je nastala zbog pomorske nezgode, zajedno sa zahtjevom za naknadu štete oštećenim strankama zbog tjelesne ozljede ili smrti, za koju je na tom sudu dokazano da je prouzrokovana nemarom, nepažnjom ili propustom priznate organizacije, njezinih zaposlenika, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, uprava ima pravo na finansijsku naknadu štete od priznate organizacije u mjeri u kojoj je, prema odluci tog suda, priznata organizacija prouzrokovala navedenu tjelesnu povredu ili smrt; države članice mogu ograničiti maksimalni iznos koji treba platiti priznata organizacija, pri čemu taj iznos mora iznositi najmanje 4 milijuna EUR;

iii. ako je punosnažnom sudskom odlukom ili arbitražnim postupkom utvrđena odgovornost uprava za štetu koja je nastala zbog pomorske nezgode, zajedno sa zahtjevom za naknadu štete oštećenim strankama zbog gubitka ili oštećenja imovine, za koju je na tom sudu dokazano da je prouzrokovana nemarom, nepažnjom ili propustom priznate organizacije, njezinih zaposlenika, zastupnika ili drugih koji djeluju u ime priznate organizacije, uprava ima pravo na finansijsku naknadu štete od priznate organizacije u mjeri u kojoj je, prema odluci tog suda,

priznata organizacija prouzrokovala navedeni gubitak ili oštećenje; države članice mogu ograničiti maksimalni iznos koji treba platiti priznata organizacija, pri čemu taj iznos mora iznositi najmanje 2 milijuna EUR;

(c)odredbe o redovitoj reviziji poslova koje organizacije obavljaju u ime Crne Gore kao države zastave, koju sprovodi Organ uprave ili nepristrasno vanjsko tijelo određeno od Organa uprave;

(d)mogućnost za nasumične i detaljne preglede brodova;

(e)odredbe o obaveznom izvještavanju o bitnim podacima o floti u klasi, izmjenama, suspenzijama i povlačenjima klase.

Sporazum ili jednakovrijedan pravni akt može sadržavati zahtjev da priznata organizacija ima lokalno predstavništvo na državnom području Crne Gore, s pravnom osobnošću prema propisima Crne Gore, te koje podliježe nadležnosti njezinih nacionalnih sudova.

Organ uprave dostavlja Komisiji detaljne podatke o poslovnom odnosu uspostavljenom u skladu s ovim članom.

Obavještenje o dodjeli i ukidanju ovlašćenja, kao i obavještenje o zaključenju sporazuma ili drugog akta u skladu sa odredbama ovog člana objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore“.

Suspenzija i ukidanje ovlašćenja

Član 58

Bez obzira na minimalne uslove kojima moraju udovoljavati, Organ uprave će suspendovati ili ukinuti ovlašćenje ako utvrdi da priznata organizacija više ne može biti ovlašćena obavljati poslove navedene u članu 55 stav 2 ovog zakona.

Organ uprave će bez odlaganja obavijestiti Evropsku komisiju i države članice o svojoj odluci iz stava 1 ovog člana, navodeći bitne razloge za to.

Provjera nad priznatim organizacijama

Član 59

Organ uprave provjerava obavljaju li priznate organizacije, koje u skladu sa članom 55 ovog zakona, povjerene poslove efikasno i na zadovoljstvo Organa uprave.

Organ uprave će najmanje jednom u svake dvije godine obavlja provjeru rada ovlaštenih priznatih organizacija i najkasnije do 31. marta godine koja slijedi nakon godine u kojoj je obavljenprovjera dostaviti Komisiji i državama članicama izvještaj o rezultatima provjere.

Dostava podataka

Član 60

Ministarstvo će izvijestiti Evropsku komisiju, države članice i državu zastave, ako pri obavljanju inspekcijskih prava i obveza Crne Gore kao države luke utvrdi da su organizacije koje djeluju u ime države zastave izdale važeća svjedočanstva brodu koji ne udovoljava odgovarajućim zahtjevima međunarodnih konvencija, kao i o bilo kojem nedostatku broda koji ima važeće svjedočanstvo klase sa vezom na stavove obuhvaćene tom svjedočanstvom.

Obavještenje u smislu stava 1 ovog člana će se dostaviti samo u slučaju kada brodovi predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost i okolinu ili postoje dokazi o posebno nepažljivom postupanju od strane priznate organizacije.

Priznata organizacija bit će obaviještena o slučaju iz stava 2 ovog člana u vrijeme osnovnog inspekcijskog pregleda, tako da odmah može preduzeti primjerene radnje.

Zahtjevi projektovanja, građenja i opremanja brodova crnogorske državne pripadnosti

Član 61

Brodovi koji viju zastavu Crne Gore moraju biti projektovani, građeni, opremljeni i održavani u skladu sa pravilima i postupcima priznate organizacije koji se odnose na trup, mašinski i električni uređaj i uređaj za upravljanje.

Organ uprave može odlučiti o korištenju pravila, koje smatra ekvivalentnim onima koje primjenjuje priznata organizacija, pod uslovom da odmah o njima obavijesti, u skladu sa Direktivom 98/34/EZ, Komisiju i druge države članice, te da druge države članice ili Komisija nemaju primjedbi na osnovu kojih je propisanim postupkom ustanovljeno da pravila nisu ekvivalentna.

Organ uprave će sarađivati sa ovlaštenim priznatim organizacijama kod razvoja pravila i postupka, te također i u vezi dosljednog tumačenja pojedinih zahtjeva međunarodnih konvencija.

Način, postupak ovlašćivanja i uslove kojima moraju udovoljavati organizacije koje obavljaju tehnički nadzor, pregled i sertifikaciju brodova u skladu sa međunarodnim konvencijama za sigurnost na moru, a na načelima slobode pružanja usluga, te postupak i način suspenzije i povlačenja ovlašćenja, kao i nadzor nad radom priznatih organizacije propisuje Ministarstvo.

Tehnička pravila

Član 62

Sposobnost broda za plovību u svrhu njegove statutarne sertifikacije utvrđuje se prema Tehničkim pravilima koja :

- 1) propisuju tehničke uslove koji moraju da ispunjavaju pomorski objekti i kompanije;
- 2) utvrđuje način obavljanja tehničkog nadzora; i
- 3) propisuje način izdavanja isprava, zapisa i knjiga pomorskim objektima i kompanijama.

Tehnička pravila sadrže tehničke uslove kojima se utvrđuje sposobnost broda za plovību i sprječavanje zagađenja mora iz člana 52 ovog zakona, a preuzeta su iz konvencija, kodeksa, protokola i rezolucija Međunarodne pomorske organizacije (IMO) i drugih međunarodnih propisa koje su obavezujući za Crnu Goru te posebno propisanih nacionalnih uslova.

Ministarstvo je dužno osigurati primjenu i sprovođenje odredbi međunarodnih konvencija, posebno u pogledu tehničkog nadzora i pregleda brodova i izdavanja svjedočanstava i svjedočanstava o oslobađanju, postupajući u skladu sa odgovarajućim odredbama Priloga i Dodatka IMO Rezolucije A.847(20) kako je izmijenjena i dopunjena.

Ukoliko neki uslov iz konvencije ili drugog odgovarajućeg instrumenta IMO-a koji je obavezujući za Crnu Goru nije sadržan u Tehničkim pravilima primjenjivaće direktno iz konvencije, ugovora ili drugog instrumenta IMO-a.

Ministarstvo sarađuje sa ovlaštenim priznatim organizacijama u oblikovanju uslova priznate organizacije za projektovanje, izgradnju, opremanje, održavanje i pregled brodova te se savjetuje oko pravilnog tumačenja i primjene odredbi međunarodnih konvencija.

Tehnička pravila donosi Ministarstvo.

Tehnički nadzor

Član 63

Tehnički nadzor broda obuhvata:

- 1) odobravanje tehničke dokumentacije na osnovu koje se brod gradi ili prepravlja i tehničke dokumentacije na osnovu koje se izrađuju materijali, mašine, uređaji i oprema koji su namijenjeni za gradnju, prepravku i popravku broda;
- 2) nadzor nad gradnjom i prepravkom broda koji se vrši u toku njegove gradnje ili izvođenja radova na njegovoj prepravci;
- 3) nadzor nad izradom materijala, mašina, uređaja i opreme iz tačke 1 ovog stava, koji se vrši u toku njihove izrade i izdavanje uvjerenja;
- 4) nadzor nad ugradnjom i smještajem mašina, uređaja i opreme u brod;
- 5) pregled postojećih brodova, uključujući i nadzor nad izvođenjem popravki i obnavljanjem dijelova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti;

- 6) izdavanje odobrenja proizvođaču i uslužnom privrednom društvu;
- 7) pregled sistema upravljanja sigurnošću kompanije ili brodara i broda;
- 8) pregled bezbjednosne zaštite broda u skladu sa posebnim zakonom.

Tehnički nadzor pomorske opreme obavlja ovlašćeno (imenovano) tijelo za sertifikaciju pomorske opreme.

Za vršenje tehničkog nadzora plaća se naknada, koju plaća vlasnik broda ili brodar.

Visinu naknade za tehnički nadzor koji vrši Organ uprave utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 4 ovog člana prihod je Budžeta.

Tehnički nadzor brodova vrši se na način i u rokovima u skladu sa Tehničkim pravilima.

Uslove za opremu kojom se opremaju brodovi crnogorske državne pripadnosti i uslove za stavljanje te opreme na tržište, kao i izbor ovlašćenog (imenovanog) tijela iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pregled postojećih brodova

Član 64

Pregled postojećih brodova može biti osnovni, redovni i vanredni.

Za vršenje pregleda iz stava 1 ovog člana plaća se naknada.

Naknadu za pregled broda iz stava 2 ovog člana ne plaćaju javni brodovi.

Visinu naknade za preglede iz stava 1 ovog člana, koji vrši Organ uprave utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 3 ovog člana prihod je Budžeta.

Osnovni pregled

Član 65

Osnovni pregled obavezan je za postojeći brod i to:

- 1) prije njegovog upisa u upisnik brodova, ako nadzor nad njegovom gradnjom nije vršio Organ uprave;
- 2) prije njegovog upisa u upisnik brodova, ako je nadzor nad njegovom gradnjom vršila priznata organizacija i ako njegove brodske isprave i knjige nijesu važeće;
- 3) kad se brodu trajno mijenja namjena i to prije početka njegovog korišćenja.

Redovni pregled

Član 66

Redovni pregled je pregled postojećeg broda u propisanim vremenskim razmacima.

Vanredni pregled

Član 67

Vanredni pregled broda vrši se:

- 1) nakon pretrpljene pomorske nesreće ili nezgode, ako postoji osnovana sumnja da je došlo do oštećenja broda ili nekog njegovog dijela ili uređaja ili se inspekcijskim nadzorom utvrde nedostaci koji mogu uticati na sposobnost broda za plovidbu;
- 2) kad se vrše veće popravke ili obnova broda;
- 3) prilikom privremene promjene namjene ili kategorije plovidbe broda;
- 4) prilikom odlaganja redovnog pregleda u skladu sa tehničkim pravilima;
- 5) kada je brod u raspremi duže od jedne godine;
- 6) za tegljač i tegljeni brod prije operacije tegljenja;
- 7) za napušteni brod, koji nema važeće brodske isprave i knjige;
- 8) radi popisa broda na zahtjev suda;
- 9) za brod ili ostatke broda radi spašavanja, odnosno vađenja broda i ocjene rizika koji predstavlja;
- 10) kad se na brodu vrši prepravka kojom se mijenjaju njegove konstrukcione osobine i svojstva pogonskih uređaja i to prije početka njegovog korišćenja, a u obimu obnovnog pregleda.

Probna plovidba

Član 68

Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za obavljanje probne plovidbe je obavezan pregled kojem podliježe brod prije polaska na probnu plovidbu.

Obim pregleda treba da bude takav da se sa sigurnošću može utvrditi da brod ispunjava uslove propisane za obavljanje probne plovidbe.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se na brod koji za vrijeme probne plovidbe vije zastavu Crne Gore ili vije zastavu druge države ako se probna plovidba obavlja u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.

Uslove i način obavljanja probne plovidbe propisuje Ministarstvo.

Stanje broda i njegove opreme

Član 69

Brodar, odnosno kompanija dužna je da brod i opremu održava u stanju kojim se obezbjeđuje sposobnost broda za plovidbu.

Oslobađanje, izuzeće ili odstupanje od odredbi međunarodnih i nacionalnih propisa

Član 70

Ministarstvo može, na osnovu predloga priznate organizacije, brod novog tipa, brod koji ne obavlja redovna međunarodna putovanja ili brod koji plovi u zaštićenim područjima, a na koji se primjenjuju odredbe međunarodnih ugovora da oslobodi od obaveza utvrđenih tim ugovorom ako se utvrdi da je brod sposoban da obavlja plovidbu u uslovima oslobađanja.

Ministarstvo može da, na osnovu predloga Organa uprave, odnosno priznate organizacije, brod na koji se ne primjenjuju odredbe međunarodnih ugovora oslobodi ispunjavanja odredbi Tehničkih pravila u slučajevima i uz uslove predviđene tim pravilima, ako se utvrdi da je brod sposoban za plovidbu u uslovima oslobađanja.

Ministarstvo izdaje ispravu o oslobađanju od obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana, vodi evidenciju o svim izdatim ispravama, i o tome obavještava Međunarodnu pomorsku organizaciju (IMO), a ukoliko je to potrebno i nadležna tijela Evropske unije.

Promjene ili prepravke konstrukcije broda

Član 71

Poslije izvršenog tehničkog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda i poslije izvršenih pregleda broda ne smiju se, bez prethodnog obavještenja Organa uprave, obavljati promjene ili prepravke konstrukcije broda, mašina, uređaja, opreme ili drugih djelova na koje se odnose zahtjevi utvrđeni tehničkim pravilima.

Brod koji nije putnički brod

Član 72

Ako brod upisan u upisnik brodova Crne Gore koji nije putnički ispunjava zahtjeve Tehničkih pravila za prevoz putnika u posebnim uslovima u granicama unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, Organ uprave može da utvrdi da je brod sposoban za privremeni prevoz putnika u navedenim uslovima i granicama.

Prevoz putnika

Član 73

Putnički brod može da prevozi samo određeni broj putnika čiji se broj i smještaj na brodu određuje na osnovu plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smještaj putnika, uređaja i opreme namijenjene putnicima i higijenskih uslova.

Dozvoljeni broj putnika i njihov smještaj na brodu utvrđuje se tehničkim pravilima.

Prebrojavanje putnika

Član 74

Prije nego što putnički brod isplovi iz luke zapovjednik je dužan da utvrdi broj lica na tom brodu.

Zapovjednik putničkog broda mora da obezbijedi da broj lica na brodu ne prelazi broj lica koji brod može da prevozi shodno važećim brodskim ispravama.

Zapovjednik je dužan da obezbijedi da podaci koji se odnose na broj putnika budu dostupni Lučkoj kapetaniji, kao i službama za traganje i spašavanje obalne države, u slučaju nezgode.

Kompanija ili brodar dužni su da obezbijede da podaci o licima koja su iskazala potrebu za posebnom negom ili pomoć u vanrednim situacijama budu evidentirani na odgovarajući način i dostavljeni zapovjedniku prije nego što putnički brod isplovi iz luke.

Zapovjednik crnogorskog putničkog broda dužan je da podatke iz stava 2 ovog člana, dostavi Lučkoj kapetaniji.

Vrstu podataka, način prikupljanja i vođenja evidencije podataka o putnicima koje putnički brod crnogorske državne pripadnosti mora da vodi na putničkom brodu propisuje Ministarstvo.

Kretanje lica sa invaliditetom

Član 75

Putnički, Ro-Ro putnički i brzi putnički brodovi moraju da imaju adekvatan pristup za ulazak lica sa invaliditetom.

Brodovi iz stava 1 ovog člana, moraju biti konstruisani i opremljeni na način koji licima sa invaliditetom obezbjeđuje lako i sigurno ukrcavanje i iskrcavanje i pristup između paluba, uz asistenciju posade ili uz pomoć rampi ili liftova.

Na brodovima iz stava 1 ovog člana, moraju se na vidnim mjestima postaviti informacione oznake, odnosno naljepnice koje su lako uočljive i čitljive licima sa smanjenim mogućnostima kretanja i komunikaciona sredstva za vizuelno i verbalno objavljivanje važnijih informacija, kao i sistem za alarmiranje sa tipkama koji je lako pristupačan za ta lica.

Ograde, koridori, prolazi, ulazi i vrata moraju omogućavati korišćenje i kretanje lica u invalidskim kolicima, a liftovi, palube za vozila, putničke prostorije za odmor, smještaj, kao i toaletne prostorije moraju biti konstruisane tako da budu lako pristupačne za ta lica.

Brod za plovidbu u određenim granicama

Član 76

Organ uprave može da utvrdi da je brod crnogorske državne pripadnosti za plovidbu u određenim užim granicama, ako se pregledom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu u granicama u kojima je do tada plovio, ali je sposoban za plovidbu u užim granicama plovidbe.

Organ uprave može da utvrdi da je brod sposoban za jedno ili više određenih putovanja koja prelaze granice plovidbe u kojima je plovio, ako se na osnovu izvršenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za to putovanje.

Plovidba u granicama iz st. 1 i 2 ovog člana, može da se uslovi ukrcavanjem manjeg broja putnika ili manje mase tereta od određenog broja putnika ili dozvoljene mase tereta, kao i drugim uslovima kojima se obezbjeđuje sigurna plovidba broda.

Jedno putovanje

Član 77

Brodu namijenjenom za recikliranje kojem je isteklo važenje neke od isprava, Organ uprave može dopustiti jedno direktno putovanje u balastu do postrojenja za recikliranje brodova.

U slučaju iz stava 1 ovo člana i sličnim slučajevima Organ uprave može, razmatrajući svaki slučaj pojedinačno, da dopusti izdavanje uslovnog svjedočanstva skraćenog roka važenja sa upisanim ograničenjima i primjenljivim uslovima plovidbe.

Teret na brodu

Član 78

Teret na brodu mora da bude tako raspoređen da odgovara zahtjevima stabiliteta i da obezbjeđuje plovna svojstva broda i ne prouzrokuje prekomjerna naprezanja konstrukcijskih djelova broda u različitim uslovima korišćenja.

Teret na brodu mora da bude ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i u skladu sa tehničkim propisima o prevozu tereta i da bude složen, raspoređen i učvršćen tako

da u svim uslovima plovidbe ne može doći do pomjeranja tereta koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, ljudskih života i životne sredine.

Najveće dozvoljeno opterećenje broda i raspored tereta na brodu, uslovi i način za utovar i istovar brodova za prevoz rasutog tereta i kontejnera utvrđuju se tehničkim pravilima.

Baždarenje broda

Član 79

Baždarenje broda vrši se radi utvrđivanja tonaže broda.

Tonaža broda sastoji se od bruto tonaže (BT) mjera cijele veličine broda, i neto tonaža (NT) mjera korisnog kapaciteta broda.

Baždarenje brodova obavlja se prema Tehničkim pravilima.

Baždarenje ribarskog broda i čamca koji se koristi za ribolovne aktivnosti, nezavisno od toga koristi li se za lične potrebe ili za privrednu djelatnost obavlja se u skladu sa Uredbom (EU) 2017/1130 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. juna 2017., o definisanju karakteristika ribarskih plovila (SL L 169, 30. 6. 2017.).

Tonaža čamca i plutajućeg objekta je bruto tonaža.

Baždarenje broda vrši se prije njegovog upisa u upisnik brodova.

Baždarenje broda koji plovi u nacionalnoj plovidbi vrši Organ uprave.

Baždarenje broda koji plovi u međunarodnoj plovidbi vrši priznata organizacija.

Baždarenju podliježe svaki brod koji se upisuje u upisnik brodova Crne Gore, ako predhodno nije baždaren u skladu sa Međunarodnom konvencijom o baždarenju brodova iz 1969. ili Tehničkim pravilima.

Za baždarenje broda koje vrši Organ uprave plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 8 ovog člana za baždarenje utvrđuje Vlada.

Naknada iz stava 7 ovog člana prihod je Budžeta.

Način baždarenja broda i drugih plovniha objekata utvrđuje se Tehničkim pravilima.

Ponovno baždarenje

Član 80

Ponovno baždarenje broda vrši se, ako se:

1) poslije baždarenja broda izvrše prepravke usljed kojih su nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, upotrebi prostora, dozvoljenom broju putnika na brodu, dodijeljenom nadvođu ili dozvoljenom gazu broda, zbog kojih se na brodu mijenja njegova tonaža;

2) posumnja u pravilnost izvršenog baždarenja.

Zahtjev za ponovno baždarenje broda crnogorske državne pripadnosti prije završetka radova na prepravci kojima se mijenja bruto ili neto tonaža broda ili nakon dolaska broda u prvu luku Crne Gore ako se radovi na prepravci broda izvode u inostranstvu, a brod nije baždaren u inostranstvu podnosi brodar.

VI. BRODSKE ISPRAVE, ZAPISI I KNJIGE

Isprave, zapisi i knjige

Član 81

Brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom moraju da se nalaze na brodu, da se uredno vode i uvijek da budu dostupne u svrhu provjere.

Brodske isprave, zapisi i knjige koje brod mora da ima u skladu sa ovim zakonom služe kao dokaz o identitetu, sposobnosti za plovidbu i ostalim svojstvima broda.

U brodske zapise i knjige, koje brod vodi, unose se podaci o važnim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu.

Brodske isprave, zapisi i knjige vode se na način sa rokovima važenja utvrđenim tehničkim pravilima.

Brodske isprave, zapisi i knjige mogu se suspendovati i povući pod uslovima utvrđenim Tehničkim pravilima.

Način vođenja brodskih isprava, zapisa i knjiga

Član 82

Brodске isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom moraju da budu napisane na crnogorskom jeziku latiničnim pismom, osim broskog dnevnika i dnevnika mašine koji se na brodovima u međunarodnoj plovidbi može voditi na engleskom jeziku.

Brodске isprave, zapisi i knjige izdate na osnovu međunarodnih konvencija, kodeksa, protokola i rezolucija, mogu da budu prevedene na engleski jezik, ako je to utvrđeno konvencijama, kodeksima, protokolima i rezolucijama.

Brodске isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom, mogu se voditi u pisanom ili elektronskom obliku.

Obrazac brodskih isprava, zapisa i knjiga, način vođenja isprava, zapisa i knjiga, kao i oblik, rokove važenja, uslove važenja produženja, prestanak važenja, suspenziju ili povlačenje brodskih isprava, zapisa i knjiga propisuje Ministarstvo.

Upisni list

Član 83

Brodu upisanom u upisnik brodova u skladu sa zakonom izdaje se upisni list.

Upisnim listom iz stava 1 ovog člana dokazuje se crnogorska državna pripadnost broda, uz naznaku da brod ima pravo i dužnost da vije zastavu trgovačke mornarice Crne Gore (u daljem tekstu: Zastava), njegova namjena i kategorija plovidbe.

Upisni list sadrži sve podatke iz upisnika brodova u koji je brod upisan.

U slučaju neusaglašenosti sadržaja upisnog lista sa sadržajem upisnika brodova u pogledu upisanih prava na brodu važi ono što je upisano u upisniku brodova.

Upisni list izdaje Lučka kapetanija koja je izvršila upis broda u upisnik brodova.

Za izdavanje upisnog lista i brodskih isprava, koje izdaje Lučka kapetanija, plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Zamjena upisnog lista

Član 84

Lučka kapetanija koja je izdala upisni list dužna je, po službenoj dužnosti, da unese propisane podatke u upisni list broda.

Ako se brodu promijeni ime, luka upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili kategorija plovidbe, postojeći upisni list zamjenjuje se novim upisnim listom.

Privremeni plovidbeni list

Član 85

Privremeni plovidbeni list izdaje se brodu kada još nijesu ispunjeni uslovi za upis, brodu nabavljenom u inostranstvu koji još nema upisni list, brodu koji je u inostranstvu, a izgubljen mu je upisni list, te brodu u gradnji, kada još nijesu ispunjeni uslovi za upis u upisnik kao brod.

Brod i brod u gradnji koji nije još upisan u upisnik brodova stiče privremenim plovidbenim listom crnogorsku državnu pripadnost i pravo i dužnost da vije Zastavu.

Privremeni plovidbeni list važi najduže šest mjesecu od dana njegovog izdavanja.

Privremeni plovidbeni list izdaje Lučka kapetanija.

Upisni list ili privremeni plovidbeni list su dokaz o identitetu broda.

Način izdavanja i obrazac privremenog plovidbenog lista propisuje Ministarstvo.

VII. PLUTAJUĆI OBJEKTI I INSTALACIJE ZA PROIZVODNJU UGLJOVODONIKA

Utvrđivanje sposobnosti za upotrebu plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika

Član 86

Plutajući pomorski objekat i instalacija za proizvodnju ugljovodonika sposobna je za upotrebu ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i Tehničkim pravilima u pogledu:

- 1) sigurnosti ljudskih života, objekta i imovine;
 - 2) sprječavanja zagađivanja mora u skladu sa zakonom;
 - 3) zaštite na radu, smještaja posade i drugih lica na objektu;
 - 4) sigurnosti uređaja za rukovanje teretom;
 - 5) obavljanja namjenske djelatnosti;
 - 6) propisanog minimalnog broja članova posade sa odgovarajućim ovlaštenjem o osposobljenosti koje objekat mora da ima za sigurnu upotrebu;
 - 7) smještaja i broja drugih lica na objektu u skladu sa ispravama, knjigama i odobrenom tehničkom dokumentacijom objekta;
 - 8) tereta na objektu u skladu sa ispravama, knjigama i odobrenom tehničkom dokumentacijom objekta;
 - 9) sigurnosti priveza, usidrenja i polaganja na morsko dno, dijelom ili potpunim ukopavanjem u morsko dno.
- Sposobnost plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika prema namjeni i lokaciji, utvrđuje Organ uprave.
- Tehnička pravila kojima se propisuju uslovi iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Utvrđivanje sposobnosti plutajućih pomorskih objekata i instalacija za proizvodnju ugljovodonika

Član 87

Za utvrđivanje sposobnosti za upotrebu plutajućih objekata i instalacija za proizvodnju ugljovodonika, prema namjeni i lokaciju, odgovarajuće se primjenjuju odredbe čl. 63-69 ovoga zakona.

Baždarenje plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika

Član 88

Baždarenje plutajućeg pomorskog objekta vrši se u skladu sa čl. 79 i 80 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji.

Na instalacije za proizvodnju ugljovodonika koje su fiksirane za morsko dno ne primjenjuju se odredbe o baždarenju.

Isprave i knjige plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika

Član 89

Plutajući objekat i instalacija za proizvodnju ugljovodonika mora da ima isprave i knjige u skladu sa čl. 81-85 ovog zakona, prema namjeni i lokaciji.

Za izdavanje isprava i knjiga iz stava 1 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Postavljanje i upotreba plutajućeg objekta i instalacija za proizvodnju ugljovodonika

Član 90

Plutajući pomorski objekti i fiksne instalacije za proizvodnju ugljovodonika postavljaju se u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore u skladu sa prostornim urbanističkim planom, odnosno detaljnim planom uređenja, uz saglasnost Lučke kapetanije.

Ukoliko se plutajući pomorski objekat vezuje, sidri, polaže ili ukopava na području luke, pored saglasnosti iz stava 1 ovog člana, potrebna je i saglasnost organa nadležnog za luke.

VIII. ČAMAC

Utvrđivanje sposobnosti čamca za plovidbu

Član 91

Čamac je sposoban za plovidbu u određenim kategorijama plovidbe i za određenu namjenu ako udovoljavaju odredbama ovoga zakona i Tehničkim pravilima u vezi sa:

- sigurnošću ljudskih života, čamca i imovine;- sprečavanjem zagađenja mora uljem, štetnim materijama, otpadnim vodama i otpadom;
- sprječavanjem zagađenja vazduha;
- zaštitom mora od štetnog djelovanja sistema protiv obrastanja trupa;
- zaštitom na radu, smještajem posade i drugih lica zaposlenih na čamcu;
- slovima za prevoz putnika;
- sigurnošću uređaja za rukovanje teretom.

Čamac je sposoban za plovību, u određenom području plovībe i za određenu namjenu, ako njegova konstrukcija, plovna svojstva, pogonski i drugi uređaji i oprema ispunjavaju uslove utvrđene zakonom i Tehničkim pravilima i ako čamcem upravlja lice koje je stručno osposobljeno za upravljanje čamcem.

Novoizgrađeni čamac namijenjen za privredne svrhe, kao i postojeći čamci koji mijenja namjenu, radi obavljanja privredne djelatnosti, sposoban je za plovību, ako njihova konstrukcija, plovna svojstva, pogonski i drugi uređaji i oprema ispunjavaju posebno popisane uslove.

Bliže uslove koje moraju ispunjavati čamci i lica koje upravljaju čamcem, uslovi za plovību čamaca, područja plovībe, stavljanje na tržište, uslove koje moraju ispunjavati prijavljena tijela te način i postupak njihovog imenovanja propisuje Ministarstvo.

Pregled čamca

Član 92

Sposobnost čamca za plovību utvrđuje se pregledom.

Pregled čamca može biti osnovni, redovni i vanredni.

Nadzor nad gradnjom i pregled iz stava 2 ovog člana vrši Organ uprave.

Redovni i vanredni pregled čamca vrši se, po pravilu, na vodi, osim ako Organ uprave utvrdi da je stanje čamca takvo da ga treba pregledati na kopnu ili ako se radi o čamcu za privredne svrhe.

Poslije izvršenog pregleda čamca, izdaje se svjedočanstvo o sposobnosti za plovību čamca.

Za čamce koji su upisani u upisnik čamca, izdaje se dozvola za plovību čamca sa oznakom čamca.

Za preglede, izdavanje isprava i upis iz st. 2. i 6. ovog člana, plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 7 ovog člana utvrđuje Vlada.

Naknadu za pregled čamca iz stava 7 ovog člana, ne plaćaju javni čamci.

Obrazac svjedočanstva i dozvole iz st. 5 i 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Osnovni pregled čamca

Član 93

Osnovni pregled čamca vrši Organ uprave prije upisa u upisnik čamaca, kao i poslije svake prepravke, odnosno popravke čamca, promjene namjene ili područja plovībe.

Osnovni pregled čamca vrši se na kopnu i na vodi.

Redovni pregled čamca

Član 94

Redovnim pregledom čamca utvrđuje se stanje trupa, pogonskih i drugih uređaja i opreme čamca.

Redovni pregled čamca za privredne i javne svrhe vrši Organ uprave, svake dvije godine.

Redovni pregled čamca za privredne svrhe - prevoz putnika i čamca na vođeni mlazni pogon za privredne svrhe vrši se godišnje i izdaje se svjedočanstvo o sposobnosti za plovību čamca sa rokom važenja do 30. maja naredne godine.

Redovni pregled čamaca za lične potrebe vrši Organ uprave svake pete godine, što potvrđuje izvještajem o pregledu čamca.

Redovni pregled čamca na vodeni mlazni pogon za lične potrebe vrši Organ uprave, svake tri godine.

Vanredni pregled čamca

Član 95

Vanredni pregled čamca koji je upisan u upisnik čamaca vrši Organ uprave i to kada je čamac pretrpio pomorsku nezgodu ili nesreću i kada se posumnja da čamac ne ispunjava propisane uslove u pogledu sposobnosti za plovidbu.

Lice koje je upravljalo čamcem koji je pretrpio pomorsku nesreću, dužno je da odmah prijavi nastanak pomorske nesreće, a u slučaju pomorske nezgode dužno je da, u roku od 12 sati od trenutka nastanka pomorske nezgode, podnese prijavu nadležnoj Lučkoj kapetaniji.

Obrazac prijave iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Gradnja čamca

Član 96

Pravno ili fizičko lice koje namjerava da gradi čamac dužno je da, prije početka gradnje čamca, pribavi saglasnost Organa uprave na tehničku dokumentaciju za gradnju čamca.

Tehnički nadzor nad gradnjom, ocjenom usklađenosti pomorske opreme i ocjenom usklađenosti za vrijeme gradnje čamca vrši tijelo za ocjenjivanje usklađenosti kojeg imenuje Ministarstvo.

Organ uprave, po završetku gradnje, izdaje svjedočanstvo o gradnji čamca.

Obrazac svjedočanstva iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Baždarenje čamca

Član 97

Čamac prilikom upisa mora biti baždaren.

Baždarenje se obavlja prema Tehničkim pravilima o načinu mjerenja i izračunavanja tonaže, odnosno istisnine koja je propisana za čamce.

Ako se prepravkom mijenja tonaža, odnosno istisnina čamca, vrši se ponovno baždarenje.

Za vršenje baždarenja iz stava 1 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta. Visinu naknade iz stava 4 ovog člana utvrđuje Vlada.

Ako se prepravkom mijenja BT čamca vrši se ponovno baždarenje.

Nakon izvršenog baždarenja Organ uprave izdaje svjedočanstvo o baždarenju čamca.

Obrazac svjedočanstva iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Privremeno odobrenje za plovidbu

Član 98

Lučka kapetanija može, na zahtjev vlasnika čamca, izdati neupisanom čamcu privremeno odobrenje za plovidbu, u trajanju do 30 dana, zbog obavljanja probnih vožnji ili uplovljenja u luku na čijem se području nalazi Lučka kapetanija u kojoj će se čamac upisati.

Privremeno odobrenje za plovidbu iz stava 2 ovog člana izdaje se čamcu koji posjeduje važeće svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu, nakon obavljenog tehničkog pregleda.

Posada čamca

Član 99

Čamcem upravlja lice koje je navršilo 18 godina života, koje je tjelesno i duševno sposobno što se dokazuje ljekarskim uvjerenjem i koje je stručno osposobljeno za upravljanje čamcem i ima odgovarajuće isprave.

Čamcem za lične potrebe upravlja lice koje ima uvjerenje za voditelja čamca.

Čamcem za privredne i javne svrhe, osim čamca na vodeni mlazni pogon do tri sjedišta upravlja lice koje ima ovlaštenje za mornara-motoristu i ovlaštenje o osposobljenosti za VHF DSC radio-operatora (CEPT 31-04E) ili za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem.

Na čamcu namijenjenom za privredne i javne svrhe, pored lica iz stava 3 ovog člana, mora biti ukrcan i jedan član posade sa uvjerenjem za vođitelja čamca

Čamcem na vođeni mlazni pogon do tri sjedišta upravlja lice koje ima uvjerenje za vođitelja čamca ili ovlašćenje za mornara-motoristu.

Ispit za vođitelja čamca polaže se prema programu za polaganje ispita za vođitelja čamca pred komisijom za polaganje ispita za vođitelja čamca (u daljem tekstu: Komisija za polaganje ispita), koju obrazuje Ministarstvo.

Uvjerenje za vođitelja čamca izdaje se nakon položenog ispita.

Za polaganje ispita za vođitelja čamca plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 8 ovog člana utvrđuje Vlada

Uslove koje moraju ispunjavati lica za upravljanje čamcem, program i način stručnog osposobljavanja, sastav Komisije za polaganje ispita i obrazac uvjerenja za vođitelja čamca, program i način poolaganja, kao i obrazac, sadržinu, način izdavanja i trajanje plovdbene dozvole, propisuje Ministarstvo.

Odredbe člana 182 ovog zakona na odgovarajući način se primjenjuju i na utvrđivanje zdravstvene sposobnosti članova posade čamca.

Lica na čamcu

Član 100

Na čamcu za lične potrebe u vlasništvu fizičkog lica mora se za vrijeme plovidbe nalaziti vlasnik čamca, odnosno članovi njegove uže porodice ili lica ovlašćena pisanim i ovjerenim punomoćjem.

Na čamcu za lične potrebe u vlasništvu pravnog lica, mogu se za vrijeme plovidbe nalaziti zaposlena lica pravnog lica ili lica ovlašćena za korišćenje čamca na osnovu pisanog i ovjerenog punomoćja.

Na tekstu punomoćja iz stava 3 ovog člana mora biti jasno ispisano ime i prezime odgovornog lica u pravnom licu koje je potpisalo i ovjerilo punomoćje, vremensko razdoblje korištenja čamca na kojeg se punomoćje odnosi, ime i prezime lica koje je odgovorno za upravljanje čamcem, ukoliko čamac nema stalno zaposlenu posadu i imena svih lica koja će u vremenskom razdoblju važenja punomoćja boraviti na čamcu.

Punomoćje iz st. 2 i 3 ovog člana mora se tokom plovidbe nalaziti na čamcu.

Član posade čamca

Član 101

Član posade na čamcu ne smije da bude pod uticajem alkohola i/ili opojnih droga i/ili drugih materija koje utiču na njegovo psihofizičko stanje prilikom obavljanja svojih dužnosti.

Član posade na čamcu dužan je da se na zahtjev inspektora sigurnosti plovidbe podvrgne ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata radi provjere ima li u organizmu alkohola u krvi, prisustva droge i/ili drugih psihoaktivnih materija koje utiču na psihofizičke sposobnosti.

Ako lice iz stava 3 ovog člana, odbije ispitivanje ili se tim ispitivanjem utvrdi da ima u organizmu alkohola, droga ili lijekova, inspektor sigurnosti plovidbe će da naredi obavljanje ljekarskog pregleda i uzimanje krvi i urina radi analize.

Ukoliko lice iz stava 4 ovog člana odbije da ide na ljekarski pregled i na analizu krvi i urina, od organa uprave nadležnog za poslove policije će se zatražiti njegovo prisilno odvođenje.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stava 1 ovog člana, kao mjeru opreza, naložiće udaljavanje člana posade iz službe na rok ne kraći od osam dana.

Ako je utvrđeno da je vođitelj čamca pod uticajem alkohola ili opojnih droga ili drugih psihoaktivnih materija, inspektor sigurnosti plovidbe će kao mjeru opreza udaljiti iz službe vođitelja čamca na period ne kraći od osam dana i o tome će obavijestiti vlasnika čamca.

Ako zbog udaljavanja iz službe vođitelja čamca ili člana posade čamac ne ispunjava uslovima o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu inspektor sigurnosti plovidbe će zabraniti isplavljenje čamca.

Odredbe st. od 1 do 7 ovog člana primjenjuju se i na članove posade svih drugih pomorskih objekata i na pilota.

Ovlašćenje za upravljanje čamcem strane državne pripadnosti

Član 102

Čamcem strane državne pripadnosti upravlja lice koje posjeduje ovlašćenje za upravljanje čamcem države sa kojom je Crna Gora potpisala sporazum o uzajamnosti ili ovlašćenje države koja se nalazi na listi država čija ovlašćenja je Crna Gora jednostrano prihvatila.

Listu priznatih ovlašćenja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada i objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“.

Upis čamca

Član 103

Upis čamaca vrši nadležna Lučka kapetanija prema mjestu prebivališta, odnosno sjedišta vlasnika čamca.

U upisnik čamaca moraju se upisati čamci koji se stalno ili pretežno zadržavaju ili plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, bez obzira na sjedište, odnosno prebivalište vlasnika čamca.

U upisnik čamaca upisuje se i čamac koji je u cjelini ili dijelom u svojini stranog fizičkog ili pravnog lica ili državljanina Crne Gore koji nema prebivalište u Crnoj Gori, ako čamac pretežno boravi u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.

Ako se promijeni nosilac prava korišćenja čamca vrši se ponovni upis čamca.

Upisnik čamaca

Član 104

U upisnik se ne mogu upisati čamci dok su upisani u upisnik druge kapetanije ili upisnik strane države

Uz zahtjev za prvi upis čamca prilaže se:

- 1) dokaz o vlasništvu čamca (kupoprodajni ugovor, račun, carinska deklaracija, svjedočanstvo o gradnji, ugovor o poklonu i slično);
- 2) dokaz o sposobnosti čamca za plovidbu (svjedočanstvo o sposobnosti čamca za plovidbu);
- 3) dokaz o tonaži (svjedočanstvo o baždarenju čamca);
- 4) knjiga stabiliteta za čamce za privredne svrhe, ovjerena od Organa uprave;
- 5) kopija polise o osiguranju vlasnika, odnosno korisnika plovnog objekta od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, kao i kopija polise o osiguranju putnika ako se radi o čamcu za privredne svrhe - prevoz putnika;
- 6) dokaz da je čamac brisan iz stranog upisnika, ako je bio upisan u strani upisnik.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana prilaže se u originalu ili ovjerenoj fotokopiji.

Uz dokumentaciju koja je na stranom jeziku prilaže se i ovjereni prevod na crnogorski jezik.

Upisnik čamaca je javna knjiga, a izvod iz upisnika čamaca je javna isprava.

Upisnik čamaca se može voditi i u elektronskom obliku.

Izuzetno, uz zahtjev za prvi upis čamca tradicionalne gradnje (čun) za plovidbu Skadarskim jezerom, ne prilaže se dokaz iz stava 1 tačka 1 ovog člana.

Za izdavanje izvoda iz upisnika čamaca plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac upisnika i način vođenja i sadržaj upisnika čamaca, obrazac zahtjeva za upis čamca u upisnik čamaca, za upis promjena ili za brisanje čamca iz upisnika propisuje Ministarstvo.

Brisanje čamca iz upisnika

Član 105

Čamac se briše iz upisnika čamaca.

- 1) po službenoj dužnosti, nakon 30 dana od dana isteka važenja dozvole za plovidbu čamca;
- 2) ako nestane ili bude uništen;
- 3) ako se trajno povuče iz plovidbe;
- 4) ako se izvrši rekonstrukcija čamca tako da ne podliježe obavezi upisa u upisnik čamaca;
- 5) na zahtjev vlasnika.

Čamac se smatra nestalim ako je od prijema posljednje vijesti o čamcu proteklo više od tri mjeseca.

U slučaju iz stava 2 ovog člana smatra se da je čamac nestao narednog dana od dana prijema posljednje vijesti o čamcu.

Osim odredbi stava 1 ovog člana, čamac se briše iz upisnika ako vlasnik ili korisnik čamca dvije godine uzastopce ne plati naknadu iz člana 10 stav 2 ovog zakona.

Brisanje iz upisnika čamaca vrši se rješenjem Lučke kapetanije koja je upisala čamac u upisnik.

Čamac se briše iz upisnika čamaca po službenoj dužnosti, nakon 30 dana od dana isteka važenja dozvole za plovidbu čamca.

Dozvola za plovidbu čamca

Član 106

Dozvola za plovidbu čamca izdaje se nakon upisa čamca u upisnik čamaca.

Dozvola za plovidbu čamca sadrži:

- 1) naziv organa koji je izdao dozvolu;
- 2) broj, datum i mjesto izdavanja dozvole;
- 3) oznaku i ime, ako čamac ima ime, luku upisa, mjesto i godinu gradnje i namjenu;
- 4) karakteristike čamca (materijal gradnje, dimenzije, bruto tonaža, itd.);
- 5) ime, prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište vlasnika;
- 6) rok važenja dozvole za plovidbu.

Za izdavanje dozvole za plovidbu plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac dozvole za plovidbu čamca propisuje Ministarstvo.

IX. DRŽAVNA PRIPADNOST I IDENTIFIKACIJA BRODA

Upis brodova u upisnik brodova Crne Gore

Član 107

Crnogorsku državnu pripadnost stiče brod i brod u gradnji upisom u upisnike brodova Crne Gore, odnosno izdavanjem privremenog plovidbenog lista u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Nad brodom i brodom u gradnji crnogorske državne pripadnosti Crna Gora ima pravo i dužnost obavljati pregled nad upravnim, privrednim i tehničkim poslovima (pregled države zastave).

Pregled iz stava 2 obavlja se u svrhu poboljšanja sigurnost plovidbe, uslova života i rada na brodu te sprečavanja zagađenja mora.

Pregled nad brodovima crnogorske državne pripadnosti u međunarodnoj plovidbi za koji se zahtjeva izdavanje svjedočanstava Crna Gora kao država zastave obavlja u skladu sa članom 114 ovoga zakona.

Uslovi koji trebaju biti ispunjeni da bi se brod upisao u upisnik brodova Crne Gore, postupak upisa i brisanja broda iz upisnika propisani su posebnim zakonom.

U upisnik brodova Crne Gore na može da se upiše brod koji je stariji od najviše dopuštene starosti za određene vrste broda.

Najvišu dopuštenu starost i tehničke uslove za upis brodova u upisnik brodova Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Veličina i način vijanja zastave

Član 108

Brod i brod u gradnji koji je stekao crnogorsku državnu pripadnost ima pravo i obavezu da viju zastavu Crne Gore.

Zastava je znak crnogorske državne pripadnosti broda.

Zastava Crne Gore na brodu ima oblik zastave Crne Gore s tim da je odnos njene širine prema dužini 1 : 1,5.

Čamci upisani u upisnik čamaca dužni su da, van granica unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, viju zastavu Crne Gore.

Način vijanja zastave i isticanja znakova identiteta na brodovima i drugim pomorskim objektima crnogorske državne pripadnosti, propisuje Ministarstvo.

Određivanje imena i oznake

Član 109

Brod, osim tehničkog plovnog objekta, koji je upisan u upisnik brodova Crne Gore, odnosno brod kojem je izdat privremeni upisni list, mora da ima ime, a ribarski brod mora da ima i oznaku.

Tehnički plovni objekt, plutajući objekat, instalacija za proizvodnju ugljovodonika i čamac upisani u upisnike Crne Gore ili kojima je izdat privremeni upisni list moraju da imaju oznaku, a osim oznake mogu da imaju i ime.

Dva broda ne mogu da imaju isto ime, a dva tehnička plovna objekta, dva plutajuća objekta, dvije instalacije za proizvodnju ugljovodonika, dva ribarska broda ili dva čamca ne mogu da imaju istu oznaku.

Ime, odnosno oznaku i luku upisa rješenjem određuje Ministarstvo.

Način određivanja imena, odnosno oznake i luke upisa, način nanošenja imena i oznaka luke i način vođenja evidencije o imenima i oznakama i luci upisa propisuje Ministarstvo.

Luka upisa

Član 110

Brod, osim tehničkog plovnog objekta moraju nositi ime luke upisa.

Oznaka tehničkog plovnog objekta, plutajućeg objekta, instalacije za proizvodnju ugljovodonika i čamca mora da ima oznaku luke upisa.

Pozivni znak i MMSI broj

Član 111

Pomorski objekat koji je opremljen radio uređajem, prema propisima o međunarodnom radio- saobraćaju, mora da ima pozivni znak i MMSI broj.

Pozivni znak i MMSI broj za radio uređaje na pomorskim objektima određuje nezavisni regulatorni organ u čijoj nadležnosti je upravljanje radio-frekvencijskim spektrom.

Registar brodova

Član 112

Podaci o plovnim objektima koji su upisani u upisnike Crne Gore i registar jahti Crne Gore vode se u Registru plovnih objekata.

Registar iz stava 1 ovog člana je javna knjiga koja se vodi u elektronskom obliku.

Registar iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo.

Organ uprave i Lučka kapetanija dužni su da dostavljaju podatke u registar iz stava 1 ovog člana.

Način i uslove uspostavljanja i vođenja te sadržaj registra plovnih objekata, kao i obaveze Organa uprave i Lučke kapetanije iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uslovi pod kojima brod može obavljati međunarodnu plovību nakon dodjeljivanja prava da plovi pod zastavom Crne Gore

Član 113

Za potrebe čl. 113- 119 ovoga zakona brod označava plovni objekt u međunarodnoj plovidbi koji vije zastavu Crne Gore i za koji se zahtijeva izdavanje svjedočanstava, te na koji se primjenjuju odgovarajuće IMO konvencije.

Prije nego što se brodu kojem je dato pravo da plovi pod zastavom Crne Gore, dopusti plovidba, Organ uprave provjerava evidenciju o sigurnosti broda, služeći se, ako su dostupni, izvještajima o inspekcijskim pregledima i svjedočanstvima sadržanim u vlastitoj bazi podataka ili u bazi podataka koji razvija i održava Evropska komisija i preduzima sve potrebne mjere koje smatra primjerenim, kako bi se osiguralo da brod ispunjava sve standarde sigurnosti plovidbe.

Priznata organizacija koja djeluje u ime Crne Gore kao države zastave može preduzeti mjere iz stava 2 ovog člana kada ju je za to propisno ovlastio Organ uprave.

Za potrebe stava 2 ovog člana Organ uprave ili priznata organizacija se savjetuju sa prethodnom državom zastave kako bi provjerili da li su ostali neriješeni neki nedostaci koje je utvrdila ta država.

Organ uprave će, ukoliko to zatraži druga država zastave, podatke o brodu koji je prethodno plovio pod zastavom Crne Gore dostaviti sve podatke o neriješenim nedostacima kao i druge podatke koji se odnose na sigurnost.

Nadzor brodova crnogorske državne pripadnosti koji obavljaju međunarodnu plovidbu

Član 114

Na brodove u međunarodnoj plovidbi Organ uprave primjenjuje odredbe konvencija koje su obavezne za Crnu Goru u skladu sa uslovima utvrđenim u njima i u pogledu brodova na koje se odnose.

Organ uprave preduzima sve potrebne mjere kako bi osigurao da brodovi koji imaju pravo da plove pod crnogorskom zastavom poštuju međunarodna pravila, propise i norme u skladu sa konvencijama, uključujući sljedeće mjere:

- osigurava da ovlašćeno lice za statutarnu sertifikaciju zaposleno u priznatoj organizaciji može obavljati iste zadatke kao ovlašćeno lice za statutarnu sertifikaciju Organa uprave kada ju je za to ovlastio; i
- sprovodi nadzor države zastave kako bi provjerilo je li stvarno stanje broda u skladu sa brodskim ispravama, zapisima i knjigama koje se nalaze na brodu.

Organ uprave nadzor iz stava 2 alineja 2 može da sprovodi primjenom pristupa zasnovanog na riziku, koji uključuje sljedeće kriterijume:

- evidenciju o nedostacima i nesuklađenostima iz statutarne pregleda, procjena i provjera koje je sprovela država zastave;
- relevantne izvještaje o istragama nesreća;
- obavještenja o zadržavanju ili zabrani plovidbe koje je izdao organ za nadzor države luke;
- premašivanje odnosa nedostataka u odnosu na broj inspekcijskih pregleda tokom kontrola države luke, koji je utvrdila svaka država članica;
- evidenciju nedostataka utvrđenih u okviru nadzora države zastave sprovedenih u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, u mjeri u kojoj to svaka država članica smatra primjerenim;
- druge relevantne informacije koje država članica smatra potrebnima.

Kada Organ uprave primjenjuje pristup zasnovan na riziku osigurava da se nadzor brodova za koje nema dovoljno dostupnih podataka za utvrđivanje stepena rizika sprovodi najmanje jednom svakih pet godina.

Kada Organ uprave ne primjenjuje pristup zasnovan na riziku, a sprovodi nadzor države zastave služeći se vlastitim postupcima, uputstvima i relevantnim informacijama u

skladu s Kodeksom III osiguravada se nadzor svakog broda sprovodi najmanje jednom svakih pet godina.

Organ uprave osigurava da se svi nedostaci koji zahtijevaju korektivne mjere, uključujući sigurnosna, socijalna i prostorna pravila, koja su potvrđena ili otkrivena nadzorom sprovedenim u skladu sa stavom 2 alineja 2 otklone u odgovarajućem roku koji odredi Organ uprave.

Po završetku nadzora ovlašćeni službenik Organa uprave sastavlja izvještaj u kojem se navode rezultati nadzora.

Zahtjevi u pogledu sigurnosti i sprečavanja zagađenja

Član 115

Vlada Crne Gore osigurava da Organ uprave raspolaže resursima koji su primjereni za veličinu i vrstu brodova crnogorske državne pripadnosti te za sprovođenje potrebnih administrativnih procesa, postupaka i resursa, naročito za ispunjavanje obaveza predviđenih u članu 114 ovog zakona.

Organ uprave osigurava nadzor nad aktivnostima ovlašćenih lica za statutarnu sertifikaciju brodova crnogorske državne pripadnosti koji obavljaju međunarodnu plovību i drugog osoblja koje pomaže u sprovođenju statutar­nih pregleda, te priznatih organizacija.

Organ uprave osigurava razvoj ili održavanje sposobnosti za pregled projekta i donošenje tehničkih odluka u skladu s veličinom i vrstom brodova crnogorske državne pripadnosti.

Zabrana plovīd­be broda crnogorske državne pripadnosti

Član 116

Kada je Organ uprave obaviješten da je brod koji plovi pod zastavom Crne Gore zaustavljen u državi luke on nadzire usklađivanje broda sa odgovarajućim konvencijama IMO-a prema postupcima koje je odredio u tu svrhu.

Sistem upravljanja kvalitetom i unutrašnja ocjena

Član 117

Organ uprave sprovodi i održava sistem upravljanja kvalitetom u skladu s primjenjivim međunarodnim normama kvaliteta.

Sistem upravljanja kvalitetom uključuje pojedinosti o odgovornostima, ovlašćenjima i međuodnosima osoblja koje sprovodi statutarne preglede, nadzor, presuđivanje i provjere te osoblja države zastave koje upravlja poslovima koji se odnose na obaveze države zastave i utiču na te obaveze te koje obavlja i provjerava te poslove. Takve se odgovornosti dokumentuju, uz navođenje vrste i opsega nadzora koji mogu obavljati i ovlašćeni službenici države zastave koji nijesu isključivo zaposleni u nadležnom tijelu te načina na koji to osoblje komunicira i izvještava.

U sistemu upravljanja kvalitetom navode se zadaci koje može obavljati drugo osoblje koje pomaže u sprovođenju statutar­nih pregleda.

Organ uprave osigurava da zaposleni koji obavljaju preglede kao i drugo osoblje koje pomaže u sprovođenju statutar­nih pregleda budu obrazovani i osposobljeni te podvrgnuti nadzoru srazmjerno zadacima za koje su ovlašćeni obavljati te da su u stanju primjenjivati uputstva, postupke i kriterijume države zastave.

Organ uprave preduzima odgovarajuće mjere za sprečavanje sukoba interesa cjelokupnog osoblja koje sprovodi statutarne preglede, nadzor, presuđivanje i provjere te u pogledu nezavisnosti u odnosu na posao koji treba obaviti.

U slučaju da su brodovi koji viju zastavu Crne Gore na crnoj listi ili su dvije godine uzastopno na sivoj listi, objavljenoj u najnovijem godišnjem izvještaju Pariškog memoranduma o saglasnosti o nadzoru države luke (dalje u tekstu: Pariški MOU), Organ uprave dostavlja EK izvješće o obavljanju svojih dužnosti kao države zastave najkasnije četiri mjeseca od objave izvještaja Pariškog MOU.

U izvještaju se utvrđuju i analiziraju glavni razlozi neusklađenosti koja je dovela do zabrane plovīd­be i nedostataka čija je posljedica status na crnoj ili sivoj listi.

Praćenje usklađenosti i uspješnosti

Član 118

Ministarstvo preduzima potrebne mjere kako bi se u Organu uprave i drugim nadležnim organima sprovela IMO-ova provjera u skladu s ciklusom koji je donio IMO.

Ministarstvo objavljuje rezultate provjere u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonodavstvom o povjerljivosti.

X. ISTRAGA POMORSKIH NESREĆA I POMORSKIH NEZGODA

Pomorska nesreća i pomorska nezgoda

Član 119

Pomorska nesreća je događaj ili slijed događaja koji za posljedicu ima:

- a) smrt ili ozbiljnu povredu lica, koja je uzrokovana ili je u vezi sa radom plovnog objekta, ili
- b) gubitak lica sa plovnog objekta koji je uzrokovano ili je u vezi sa njegovim radom, ili
- c) gubitak, pretpostavljeni gubitak plovnog objekta ili njegovo napuštanje, ili
- d) bitnu štetu na plovnom objektu, ili
- e) nasukavanje ili onesposobljavanje plovnog objekta, ili njegovo učestvovanje u sudaru, ili
- f) štetu objekata pomorske infrastrukture koja je uzrokovana ili je u vezi sa radom plovnog objekta, ili
- g) štetu nanesenu morskoj okolini izazvanu oštećenjem plovnog objekta, a koje je uzrokovano ili je u vezi sa njegovim radom.

Pomorska nesreća može biti vrlo ozbiljna ili ozbiljna pomorska nesreća.

Vrlo ozbiljna pomorska nesreća je pomorska nesreća koja uključuje potpuni gubitak plovnog objekta, smrtni slučaj ili ozbiljno zagađenje koje je prouzrokovano ili je u vezi sa radom plovnog objekta.

Ozbiljna pomorska nesreća je pomorska nesreća koja nije vrlo ozbiljna nesreća, a koja uključuje požar, eksploziju, sudar, nasukavanje, udar, oštećenje od nevremena, oštećenje ledom, napuknuće trupa ili pretpostavljeni nedostatak na trupu plovnog objekta ili drugo slično oštećenje ili nedostatak plovnog objekta koji ima za posljedicu:

- a) nemogućnost rada glavnih motora, veće oštećenje nadgrađa, ozbiljno oštećenje strukture (kao što je probijanje podvodnog dijela trupa) što čini plovni objekat nesposobnim za nastavak plovidbe;
- b) zagađenje morske okoline; i/ili
- c) kvar/oštećenje koje zahtijeva tegljenje ili pomoć sa obale.

Pomorska nezgoda je događaj povezan sa radom plovnog objekta, koji nije pomorska nesreća, a koji je ugrozio ili bi mogao ugroziti sigurnost plovnog objekta, lica na plovnom objektu ili drugih lica, mora i morske sredine.

Istraživanje pomorskih nesreća

Član 120

U slučaju pomorske nesreće ili pomorske nezgode Ministarstvo sprovodi sprovodi inspekcijski nadzor, u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje prekršajni postupak.

U slučaju pomorske nesreće Komisija za istraživanje pomorskih nesreća (u daljem tekstu: Komisija za istraživanje) ovlaštena je za pokretanje i vođenje sigurnosne istrage pomorske nesreće sprovodi sigurnosnu istragu, u skladu sa odredbama ovoga zakona, radi utvrđivanja okolnosti i uzroka koji su doveli do pomorske nesreće te predlaganja korektivnih mjera za njihovo sprečavanje i ponavljanje, unapređivanje sigurnosti plovidbe te smanjivanje opasnosti od posljedica pomorskih nesreća koje one imaju na zagađenje mora i morske okoline.

Komisija za istraživanje

Član 121

Sigurnosne istrage sprovode se u nadležnosti Komisije za istraživanje kao stalnog i nepristrasnog istražnog tijela koje ima potrebna ovlašćenja i odgovarajuće osposobljene istražitelje, mjerodavne za pitanja u vezi sa pomorskim nesrećama i nezgodama.

Za nepristrasno obavljanje sigurnosne istrage, Komisija za istraživanje mora biti nezavisno organizacijski, pravno i u donošenju odluka od svih strana čiji bi interesi mogli biti u sukobu sa dužnostima koja su im povjerena.

Komisija za istraživanje je samostalna u radu i funkcionalno nezavisna od svih organa državne uprave nadležnih za pomorstvo i drugih pravnih i fizičkih lica koja mogu uticati na objektivnost komisije.

Komisija za istraživanje:

- 1) vrši istraživanje pomorskih nesreća plovnih objekata;
- 2) daje sigurnosne preporuke radi poboljšanja sigurnosti u pomorskom saobraćaju;
- 3) vodi bazu podataka o istraživanju pomorskih nesreća;
- 4) dostavlja podatke iz baze podataka IMO-u i drugim međunarodnim organizacijama, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima;
- 5) sarađuje sa drugim istražnim organima za istragu pomorskih nesreća članica IMO-a;
- 6) objavljuje rezultate istrage uz poštovanje načela tajnosti;
- 7) utvrđuje i ažurira listu stručnjaka za istragu pomorskih nesreća koji su nezavisni (u daljem tekstu: lista stručnjaka);
- 8) dostavlja Vladi godišnji izvještaj o radu do 31. marta tekuće za prethodnu godinu;
- 9) obavlja druge poslove od značaja za istraživanje pomorskih nesreća plovnih objekata.

Organi državne uprave kojima je Komisija za istraživanje dala sigurnosnu preporuku, dužni su da u roku od 90 dana od prijema preporuke obavijeste Komisiju za istraživanje o sprovođenju datih korektivnih mjera, a ako korektivne mjere nijesu ili su djelimično sprovedene, dužni su da obavijeste Komisiju za istraživanje o razlozima njihovog nesprovođenja.

Sastav Komisije za istraživanje

Član 122

Komisiju za istraživanje čine najviše tri stalna člana, od koji je jedan glavni istražilac, a ostali istražitelji.

Komisiju za istraživanje predstavlja i njenim radom rukovodi glavni istražilac.

U radu Komisije za istraživanje po potrebi mogu učestvovati i stručnjaci sa liste stručnjaka.

Glavni istražilac za istragu pomorske nesreće može da obrazuje ekspertske tim za istraživanje nesreća sa liste stručnjaka.

Glavni istražilac i imenovani članovi ekspertske tima, potpisuju izjavu kojom preuzimaju odgovornost za poštovanje načela nezavisnosti, nepristrasnosti i povjerljivosti u sprovođenju sigurnosne istrage.

Članovi Komisije za istraživanje imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Sredstva za rad Komisije za istraživanje obezbjeđuju se iz Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Sigurnosna istraga

Član 123

Pokretanje i vođenje sigurnosne istrage pomorskih nesreća ne može se zabraniti niti na bilo koji način ograničiti.

Sigurnosna istraga pokreće se u najkraćem mogućem roku nakon pomorske nezgode ili nesreće, a najkasnije dva mjeseca od nastanka pomorske nezgode ili nesreće.

Prilikom sprovođenja sigurnosne istrage pomorske nesreće zabranjeno je svako ometanje, i to naročito:

- 1) neobavješćavanje Komisije o događaju pomorske nesreće, u roku i na način propisan članom 121 ovog zakona;
 - 2) sprečavanje, onemogućavanje ili otežavanje Komisiji za istraživanje pristup područjima ili mjestu nesreće, svjedocima, plovnim objektima koji su u pomorskoj nesreći učestvovali, olupinama, potonulim smaterijama, teretu, ostacima tereta, opremi, podacima sa pomorskih karata i brodskih dnevnika, elektronskim ili magnetnim zapisima, audio i video trakama, podacima iz zapisivača podataka o putovanju (VDR) ili drugih elektronskih naprava koji se odnose na period prije, za vrijeme i nakon nesreće i drugim uređajima i podacima koje Komisija za istraživanje smatra korisnim za sprovođenje sigurnosne istrage pomorske nesreće;
 - 3) rukovanje, upotrebu, raspolaganje ili drugo korištenje brodskim i drugim uređajima nakon događaja pomorske nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;
 - 4) rukovanje, upotrebu, raspolaganje ili drugo korištenje podacima sa pomorskih karata, iz brodskih dnevnika, elektronskih i magnetnih zapisa, audio i video traka, podacima iz VDR-a i drugih elektronskih uređaja, koji se odnose na period prije, za vrijeme i nakon nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;
 - 5) vađenje i/ili uklanjanje olupina i potonulih smaterija koje su u vezi s događajem pomorske nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;
 - 6) neovlašćeno preduzimanje drugih radnji i aktivnosti koje su u vezi sa događajem pomorske nesreće, bez prethodnog odobrenja Komisije za istraživanje;
 - 7) odbijanje davanja iskaza ili očitavanja podataka sa uređaja Komisiji za istraživanje, u roku i na način kako to odredi Komisija za istraživanje;
 - 8) davanje lažnog iskaza ili očitanih podataka sa uređaja Komisiji za istraživanje;
 - 9) nepostupanje po zahtjevu Komisije za istraživanje za dostavu podataka koje ista smatra korisnim za sprovođenje sigurnosne istrage pomorske nesreće, u roku i na način kako to odredi Komisija za istraživanje;
 - 10) neobavješćavanje Komisije za istraživanje o primjeni korektivnih mjera sadržanih u sigurnosnoj preporuci, u roku i na način propisan članom 241 ovog zakona.
- Službene radnje koje u vezi s pomorskom nesrećom preduzimaju druga državna i/ili pravosudna tijela i službena lica tih tijela, ne smatraju se ometanjem sigurnosne istrage.

Obavješćenje o pomorskoj nesreći ili pomorskoj nezgodi

Član 124

Učesnici pomorske nesreće ili pomorske nezgode, njihovi predstavnici, kao i organi državne uprave koji imaju informaciju o pomorskoj nezgodi ili nesreći, dužni su da bez odlaganja obavijeste Lučku kapetaniju.

Lučka kapetanija obavještava Ministarstvo, Komisiju za istraživanje pomorskih nesreća (u daljem tekstu: Komisija za istraživanje) i organ državne uprave nadležan za poslove odbrane ako je u pomorskoj nezgodi ili nesreći učestvovao ratni brod.

Ako je u pomorskoj nezgodi ili nesreći učestvovao brod strane državne pripadnosti, Ministarstvo u roku od 24 sata od dobijanja obavješćenja o pomorskoj nezgodi ili nesreći, obavještava državu čiju zastavu brod vije, nadležne organe države kod koje je plovni objekat upisan, brodarka, odnosno kompaniju ili vlasnika broda, nadležne organe drugih država, ako su se na plovnom objektu koji je pretrpio pomorsku nesreću nalazili putnici i posada iz tih država i organe države kojoj prijeti opasnost od zagađenja mora sa plovnog objekta ili ima interesa da učestvuje u istrazi, i druge zainteresovane države.

Ako plovni objekat crnogorske državne pripadnosti pretrpi pomorsku nesreću na teritoriji druge države, Komisija za istraživanje će sprovesti istragu u saradnji sa nadležnim državnim tijelom na čijoj teritoriji se nesreća dogodila.

Način i uslovi obavljanja sigurnosne istrage

Član 125

Način i uslove obavljanja sigurnosne istrage pomorske nesreće, status takve istrage, izuzetke od obaveze sprovođenja istrage, postupak prethodne procjene o pokretanju ili nepokretanju istrage, metodologiju vođenja sigurnosne istrage, obavezu obavještanja i izvještavanja o događaju pomorske nesreće, zaštitu podataka, ovlašćenja istražitelja, formu i sadržaj završnog i preliminarog izvještaja o sprovedenoj sigurnosnoj istrazi pomorske nesreće, ovlašćenje rane uzbune, obavezu i način vođenja nacionalne baze podataka o pomorskim nesrećama i nezgodama, bliža ovlašćenja i uslove koje mora da ispunjava glavni istražilac, istražitelji i stručnjaci, organizaciju, način rada, obuku nezavisnih stručnjaka, druga pitanja od značaja za rad Komisije za istraživanje, stalni okvir saradnje s tijelima Evropske unije i drugim međunarodnim tijelima na području istraživanja pomorskih nesreća, opštu metodologiju za istraživanje pomorskih nesreća i nezgoda i druga pitanja kojima se uređuje dobra međunarodna praksa u pokretanju i vođenju sigurnosne istrage pomorske nesreće propisuje Vlada.

XI. POSLOVI TRAGANJA I SPAŠAVANJA LICA U OPASNOSTI NA MORU

Poslovi traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru

Član 126

Poslovi traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru obavljaju se na osnovu Međunarodne konvencije o traganju i spašavanju na moru iz 1979. godine, sa izmjenama i dopunama (SAR Konvencija), SOLAS konvencija i Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, sa izmjenama i dopunama, kao i drugim međunarodnim ugovorima koje je Crna Gora prihvatila.

Poslovi traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru obuhvaćaju:

- 1) stalno dežurstvo i komunikaciju;
- 2) usklađivanje akcija traganja i spašavanja;
- 3) sprovođenje akcija traganja i spašavanja;
- 4) pružanje usluge medicinskih savjeta radio vezom;
- 5) pružanje hitne medicinske pomoći;
- 6) medicinsku evakuaciju sa pomorskih objekata;
- 7) osposobljavanje službenika uključenih u sprovođenje akcija traganja i spašavanja.

Spašavanje imovine i usluge komunikacije

Član 127

Poslovi traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru ne obuhvaćaju spašavanje imovine, osim kada je to nužno radi spašavanja lica u opasnosti, kao ni djelovanje po bilo kojem vanrednom događaju na moru zbog kojeg ljudski život nije ugrožen.

Usluge komunikacije u pružanju usluga traganja i spašavanja ljudskih života u opasnosti na moru besplatne su za korisnika tih usluga.

Područja nadležnosti za traganje i spašavanje na moru

Član 128

Poslovi traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru sprovode se u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, morskom prostoru između vanjske granice teritorijalnog mora Crne Gore i crte razgraničenja područja nadležnosti za traganje i spašavanje na moru utvrđene međunarodnim ugovorima zaključenim između Crne Gore i susjednih država.

Ako su zbog vanrednog događaja na moru lica u opasnosti utočište našla na nepristupačnoj morskoj obali, tada područje nadležnosti iz stava 1 ovog člana obuhvata i takvu morsku obalu.

Nacionalni plan traganja i spašavanja

Član 129

Poslove traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru pruža služba traganja i spašavanja na moru Organa uprave.

Organizacija traganja i spašavanja, način traganja i spašavanja, način i uslovi obavljanja poslova traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru, operativne postupke i službene zapise službe traganja i spašavanja na moru, popis jedinica traganja i spašavanja na moru i obalnih osmatračkih jedinica, uređivanje prava i obaveza lica koja poslove traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru obavljaju na dobrovoljnoj osnovi i uslova zaključenja i raskidanja ugovora i druga pitanja od značaja za traganje i spašavanje na moru uređuju se Nacionalnim planom traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru koji donosi Vlada.

Izuzetak od plaćanja naknade

Član 130

Lice koje poslove traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru obavlja na dobrovoljnoj osnovi tokom akcija traganja i spašavanja ima pravo na osiguranje za slučaj smrti ili tjelesne povrede koje osigurava Organ uprave.

Ometanje obavljanja poslova traganja i spašavanja lica

Član 131

Zabranjeno je ometanje obavljanja poslova traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru kao i upućivanje poziva ili uzbune opasnosti kada lice koje ih upućuju ili lice u čije ime se upućuju takvi pozivi ili uzbune nijesu u opasnosti.

Pravo na nagradu

Član 132

Spasilačke jedinice i dobrovoljci nemaju pravo na nagradu za traganje i spašavanje lica u opasnosti na moru.

Spasilačke jedinice i dobrovoljci nemaju pravo na nagradu za imovinu spašenu u akcijama traganja i spašavanja na moru u smislu odredbi ove glave ovog zakona.

XII. LUČKA KAPETANIJA

Poslovi Lučke kapetanije

Član 133

Lučka kapetanija obavlja poslove iz ovog zakona na način da:

- 1) neposredno obavlja poslove sigurnosti plovidbe i nadzora u području svoje nadležnosti;
- 2) sarađuje sa organima državne uprave, jedinicama lokalne samouprave i pravnim licima koji imaju javna ovlašćenja u preduzimanju mjera radi obavljanja poslova sigurnosti plovidbe na području nadležnosti;
- 3) osigurava ujednačenu, pravilnu, pravovremenu primjenu pomorskih i plovidbenih propisa u području nadležnosti;
- 4) učestvuje u sprovođenju programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja za sprovođenje pomorskih i plovidbenih poslova.

Lučka kapetanija sprovodi poslove iz stava 1 ovog člana na način da može:

- 1) zabraniti prolaz ili plovidbu određenim područjem;
- 2) zabraniti preticanje ili utvrditi područje preticanja učesnika u plovidbi;
- 3) zabraniti isplovljenje iz luke ili sa sidrišta ili ulazak u određeni dio plovnog puta;
- 4) zabraniti uplovljenje u luku ili sidrenje ili izlazak iz određenog dijela plovnog puta;
- 5) ograničiti kretanje ili promjenu brzine plovnih objekata;

- 6) odrediti kretanje plovnih objekata u određenom smjeru ili odrediti plan putovanja;
 - 7) odrediti područje kretanja plovnih objekata u određenom vremenu; i/ili
 - 8) zabraniti sidrenje ili odrediti područje sidrenja.
- Lučke kapetanije međusobno sarađuju u obavljanju poslova propisanih ovim i drugim zakonima.

Područje nadležnosti

Član 134

Poslove iz člana 133 ovog zakona obavljaju:

- Lučka kapetanija Kotor sa sjedištem u Kotoru za područje od državne granice Crne Gore sa Republikom Hrvatskom do rta Jaz;
- Lučka kapetanija Bar sa sjedištem u Baru za područje od rta Jaz do državne granice sa Republikom Albanijom na ušću rijeke Bojane, rijeku Bojanu i Skadarsko jezero u granicama Crne Gore, Krupačko, Pivsko, Plavsko, Biogradsko i Crno jezero i rijeke Tara, Zeta i Lim u dijelu koji pripada Crnoj Gori.

Za obavljanje pojedinih poslova iz djelokruga rada Lučke kapetanije na područjima jedne ili više opština osnivaju se ispostave Lučke kapetanije.

Područja nadležnosti ispostava određuju se propisom Ministarstva.

Rad van radnog vremena

Član 135

Radi potreba službe, osim tokom radnog vremena utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad državnih službenika i u skladu s njim sklopljenog kolektivnog ugovora, službenici su dužni obavljati posao i na sljedeći način:

- 1) hitni prekovremeni rad u slučajevima kada su ugroženi ljudski životi;
- 2) rad u preraspodijeljenom radnom vremenu; i
- 3) višednevni ukrcaj na javnim plovnim objektima.

Službenik Lučke kapetanije je dužan na osnovu naloga neposredno nadređenog službenika obavljati poslove i duže od punoga radnog vremena u slučaju kada su ugroženi ljudski životi.

Nalog ne mora biti u pisanom obliku.

U slučaju iz stava 2 ovog člana nadređeni službenik dužan je pisano potvrditi nalog u roku od sedam dana od kada je prekovremeni rad naložen.

Određbe zakona kojim se uređuje rad državnih službenika i u skladu s njim sklopljenog kolektivnog ugovora u pogledu ograničenja prekovremenog rada ne primjenjuju se na obavljanje poslova iz stave 2 ovoga člana.

Član posade javnog plovnog objekta Lučke kapetanije

Član 136

Članovi posade ukrcavaju se na plovni objekat Lučke kapetanije u razdoblju do sedam dana tokom kojeg su dužni biti 24 sata na brodu.

Izuzetni od odredbe stava 1 ovog člana, na osnovu naloga lučkog kapetana, vrijeme ukrcaja člana posade može se produžiti duže od sedam dana, ali ne duže od 15 dana.

Prekovremenim radom članova posade smatra se svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati.

Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koji su članovi posade trebali raditi u tekućem mjesecu, a dobije se na način da se broj radnih dana u tekućem mjesecu pomnoži sa osam sati.

Kada brod lučke kapetanije nije u operativnoj upotrebi, član posade dužan je na osnovu pisanog naloga lučkog kapetana da obavlja druge poslove sigurnosti plovidbe za koje je osposobljen.

Član posade koji je ukrcao na plovni objekat Lučke kapetanije radi obavljanja poslova kada su ugroženi ljudski životi, ako plovni objekat zbog prirode posla ne smije ili ne može napustiti više od 24 sata, ostvaruje prava po osnovi terenskog rada u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje rad državnih službenika i u skladu s njim sklopljenog kolektivnog ugovora.

Lučki kapetan

Član 136

Radom Lučke kapetanije rukovodi lučki kapetan.

Lučki kapetan mora zadovoljavati sljedeće uslove:

- visoko obrazovanje u obimu 180 kredita CSPK (VI/1 nivo kvalifikacija obrazovanja) nautičkog smjera;
- važeće ovlašćenje za zvanje zapovjednika broda od 3000 BT ili većeg; i
- najmanje tri godina plovidbenog staža u svojstvu zapovjednika broda od 3000 BT ili većeg;

Lučkog kapetana imenuje i razrješava Vlada, na predlog Ministarstva na period od pet godina, uz mogućnost ponovnog imenovanja. Lučki kapetan iz stava 1 ovog člana može se razriješiti dužnosti i prije isteka vremena na koji je imenovan, iz razloga koji su zakonom koji uređuje rad državnih službenika i namještenika određeni kao razlozi za razješenje rukovodećeg državnog službenika kojeg imenuje Vlada.

Ako lučkom kapetanu prije vremena prestane mandat, kao i u drugim slučajevima kada radno mjesto lučkog kapetana ostane nepopunjeno, Vlada će na predlog ministra privremeno imenovati lučkog kapetana iz reda državnih službenika Ministarstva, najduže na rok od godinu dana.

Službena odjeća

Član 138

Službenici i namještenici Lučke kapetanije imaju pravo na službenu odjeću, obuću i druga zaštitna sredstva.

Službenici i namještenici Lučke kapetanije dužni su za vrijeme obavljanja službe nositi propisanu službenu odjeću, obuću i oznake.

Izgled, vrstu, rok i način upotrebe službene odjeće, obuće i oznaka propisuje Ministarstvo.

XIII. POSADA BRODA

Lica koja čine posadu

Član 139

Posadu broda čine lica ukrcana na brodu koja su upisana u popis posade broda.

Zapovjednik i član posade mora obavljati poslove na brodu, u skladu sa svojim dužnostima propisanim ovim zakonom, drugim propisima i pravilima plovidbe, te drugim propisima iz područja sigurnosti plovidbe, zaštite ljudskih života na moru i zaštite morske okoline.

Ovlašćenje o osposobljenosti i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti

Član 140

Član posade broda koji vrši poslove kojima se obezbjeđuje sigurna plovidba broda može da bude lice koje je steklo odgovarajuće zvanje i koje za obavljanje poslova tog zvanja ima odgovarajuće ovlašćenje o osposobljenosti.

Zvanje člana posade broda stiče se položenim ispitom za određeno zvanje.

Član posade broda koji je stekao odgovarajuće zvanje osim ovlašćenja o osposobljenosti, može steći i odgovarajuća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti.

Ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti stiču se nakon završene obuke i položenog odgovarajućeg ispita.

Ovlašćenje iz st. 1 i 3 ovog člana za obavljanje poslova na brodu može se izdati samo

licu koja je tjelesno i duševno sposobno da obavlja poslove na brodu, te nije zavisno o opojnim drogama i alkoholu, što se utvrđuje zdravstvenom sposobnošću u skladu sa članom 182 ovog zakona.

Zahtjevi Međunarodne konvencije o standardima za obuku, izdavanje uvjerenja i vršenja straže pomoraca (u daljem tekstu: STCW konvencija), koji se odnose na uslove i način sticanja ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, obrasci ovlašćenja, način i evidencija izdatih ovlašćenja, utvrđuje se propisom Ministarstva.

Obnova ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 141

Ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti koja se izdaju za period od pet godina, obnavljaju se za isti period ako pomorac ispunjava sljedeće uslove:

- ima najmanje godinu dana plovidbenog staža tokom prethodnih pet godina na dužnostima iz tog ovlašćenja, ili najmanje godinu dana radnog staža tokom prethodnih pet godina na poslovima koji su izjednačeni sa poslovima iz tog ovlašćenja ili najmanje tri mjeseca plovidbenog staža tokom šest mjeseci koji neposredno prethode obnovi ovlašćenja; ili

- je završio obuku i položio odgovarajući ispit za obnovu ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Plovidbeni staž koji je ostvaren na upravljačkom nivou, smatra se priznatim plovidbenim stažom za obnavljanje ovlašćenja na upravljačkom nivou.

Vrijeme provedeno na brodu dok se brod nalazi u raspremi ne priznaje se u plovidbeni staž.

Program, način obuke i polaganja ispita za obnovu ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti i poslovi koji su izjednačeni sa poslovima iz ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti utvrđuju se propisom Ministarstva.

Ovlašćenja o osposobljenosti na ribarskim brodovima

Član 142

Vrste zvanja članova posade ribarskog broda, vrste ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, bliže uslove u pogledu stručne spreme i plovidbenog staža za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, program i način obuke i polaganja ispita osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, program, način obuke i polaganja ispita za obnovu ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, obrasce ovlašćenja, način izdavanja ovlašćenja i vođenja evidencija izdatih ovlašćenja propisuje Ministarstvo.

Priznavanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 143

Priznavanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti članova posade broda koja su izdata u drugoj državi priznaju se u Crnoj Gori pod uslovom uzajamnosti, odnosno na osnovu potpisanog memoranduma, odnosno sporazuma o razumijevanju, u skladu sa odredbama Propisa I/10 STCW konvencije

Priznavanje iz stava 1 ovog člana vrši Lučka kapetanija izdavanjem ovjere.

Za priznavanje iz stava 2 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Oduzimanje ovlašćenja o osposobljenosti

Član 144

Lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim se proglašava ništavnim ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti, i pomorcu oduzima ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti ako:

- 1) pomorac ne ispunjava uslove godina života za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti;
- 2) je pomorac stekao ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti na osnovu krivotvorenih ili neistinitih dokumenata potrebnih za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti;
- 3) je pomorac trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje odgovarajućih poslova;
- 4) se protiv pomorca vodi krivični postupak ili u kaznenoj evidenciji postoje podaci o osuđivanosti pomorca.

Krivotvorena ili neistinita ovlašćenja

Član 145

Lučka kapetanija je dužna prijaviti pomorca organu uprave nadležnom za policijske poslove za koga se utvrdi da posjeduje dokumenta iz člana 144 stav 1 tačka 2 ovog zakona, kao i krivotvorena ili neistinita ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Obrazovanje pomoraca

Član 146

Pomorska školska ustanova i pravno lice koje je upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obrazovanje odraslih (u daljem tekstu: centar za obrazovanje odraslih), koji se bave obrazovanjem pomoraca, pored licence u skladu sa zakonom, moraju da imaju:

- potvrdu o usklađenosti koju izdaje Ministarstvo, kojom se potvrđuje da su nastavni plan i program, oprema i stručni kadar pomorskih školskih ustanova i centara za obrazovanja odraslih za obrazovanje pomoraca usaglašeni sa zahtjevima STCW Konvencije;
- sertifikat o upravljanju kvalitetom koji izdaje sertifikaciona organizacija, akreditovana od strane nadležnog državnog ili međunarodnog akreditacionog tijela (u daljem tekstu: akreditovana sertifikaciona organizacija), kojim se potvrđuje da su pomorske školske ustanove i centri za obrazovanje odraslih za obrazovanje pomoraca uvele i održavaju sistem upravljanja kvalitetom, koji obuhvata sve aspekte obrazovanja, uključujući nastavne planove, programe, opremu i stručni kadar.

Ispunjenost zahtjeva iz stava 1 alineja 1 ovog člana utvrđuje Komisija za usklađenost sa zahtjevima STCW Konvencije (u daljem tekstu: Komisija za usklađenost) koju obrazuje Ministarstvo.

Potvrda iz stava 1 alineja 1 ovog člana izdaje se na period od pet godina.

Za utvrđivanje ispunjenosti zahtjeva iz stava 1 alineja 1 ovog člana pomorska školska ustanova i centar za obrazovanje odraslih za obrazovanje pomoraca plaćaju naknadu koja je prihod Budžeta.

U procesu sticanja ovlašćenja o oposbljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti Lučka kapetanija neće priznati diplome školskih ustanova drugih država ako Komisija za uskađenost nije utvrdila usklađenost istih sa zahtjevima STCW Konvencije.

Članovi Komisije za usklađenost imaju pravo na naknadu.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Bliže uslove rada, sastav, izbor i imenovanja članova Komisje za usklađenost, visinu naknade koju plaćaju pomorske školske ustanove i centri za obrazovanja odraslih za obrazovanje pomoraca, visinu naknadu za rad Komisije za usklađenost i druga pitanja od značaja za rad Komisije za usklađenost propisuje Ministarstvo.

Obuka za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti

Član 147

Pomorska školska ustanova i pravno lice koje je upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obuku pomoraca (u daljem tekstu: Centar za obuku) koji se bave obukom pomoraca radi za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti članova posade brodova moraju da imaju:

- odobrenje za obuku pomoraca koje izdaje Ministarstvo, kojim se potvrđuje da su nastavni planovi i programi, tehnička opremljenost, prostorni kapaciteti, stručni kadar (instruktori, predavači i provjerivači) usaglašeni sa zahtjevima STCW konvencije;

- sertifikat o upravljanju kvalitetom koji izdaje akreditovana sertifikaciona organizacija, a kojim se potvrđuje da su pomorske školske ustanove i centri za obuku primijenili i održavaju sistem upravljanja kvalitetom koji obuhvata sve aspekte obuke, uključujući nastavne planove, programe, tehničku opremu i stručni kadar.

Odobrenje iz stava 1 alineja 1 ovog člana izdaje se na period od pet godina.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Komisija za usklađenost.

Za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz st. 1 i 3 ovog člana pomorska školska ustanova i centar za obuku plaćaju naknadu koja je prihod Budžeta.

Članovi Komisije za usklađenost imaju pravo na naknadu.

Visinu naknade iz stava 5 ovog člana utvrđuje Vlada.

Bliže uslove iz st. 1 i 3 ovog člana za sticanje i obnovu odobrenja, kao i uslove rada, sastav, izbor i imenovanja članova i druga pitanja od značaja za rad Komisije za usklađenost, materija propisuje Ministarstvo.

Prestanak odobrenja za obrazovanje i/ili obuku pomoraca

Član 148

Potvrda o usklađenosti i odobrenje iz čl. 146 i 147 ovog zakona prestaje:

- 1) istekom roka na koje je izdato;
- 2) oduzimanjem od strane nadležnog organa;
- 3) prestankom obavljanja djelatnosti obrazovanja i obuke pomoraca (privremeno ili trajno zatvaranja pomorske školske ustanove ili centra za obrazovanja odraslih ili centra za obuku pomoraca, prestanak pružanja obrazovnih i programa obuke za pomorce, obustave svih obuka za pomorce zbog nesposobnosti da se ispune zakonski i tehnički uslovi).

Ispit za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti

Član 149

Ispit za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti iz čl. 140 i 141 ovog zakona polaže se pred Komisijom za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti (u daljem tekstu: Ispitna komisija) koju obrazuje Ministarstvo.

Ispit iz stava 1 ovog člana polaže se na osnovu podnijetog zahtjeva uz koji se prilaže dokaz o stručnoj spremi, završenoj obuci ili posebnoj obuci, dokaz o plovidbenom stažu, dokaz o plaćenju naknadi za polaganje ispita i drugi dokazi o ispunjavanju uslova za polaganje tog ispita.

Za polaganje ispita iz stava 2 ovog člana plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Zahtjev sa dokazima iz stava 2 ovog člana podnosi se Lučkoj kapetaniji koja nakon utvrđivanja ispunjenosti uslova za polaganje ispita za sticanje ovlašćenja o osposobljenosti i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti, donosi rješenje.

Ukoliko Lučka kapetanija utvrdi da podnosilac zahtjeva nije podnio dokaze iz stava 2 ovog člana odbiće zahtjev za polaganje ispita.

Rješenje iz stava 5 ovog člana je konačno.

Ispitna komisija

Član 150

Ispitnu komisiju čine predsjednik, član, ispitivač i sekretar.

Za pojedine predmete za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti, Ministarstvo može, na predlog predsjednika Ispitne komisije, da angažuje ispitivače van sastava Komisije.

Predsjednik, član, ispitivač i sekretar ispitne komisije ne smije biti lice koje radi u centru za obuku pomoraca.

Predsjednik, član, ispitivač i sekretar Ispitne komisije iz stava 1 ovog člana i ispitivači iz stava 2 ovog člana imaju pravo na naknadu.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Uslove koje treba da ispunjavaju članovi Ispitne komisije i ispitivači utvrđuje Ministarstvo.

Izdavanje ovlašćenja

Član 151

Lučka kapetanija izdaje ovlašćenje o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti na osnovu potvrde Komisije o položenom ispitu.

Uz zahtjev za izdavanje ovlašćenja iz stava 1 ovog člana prilaže se:

- 1) odgovarajući broj fotografija;
- 2) fotokopija lične karte ili pasoša;
- 3) uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, kojim se potvrđuje da je pomorac zdravstveno sposoban za obavljanje određenih poslova na brodu;
- 4) dokaz o stručnoj spremi i završenoj obuci;
- 5) dokaz o položenom ispitu za sticanje ovlašćenja;
- 6) dokaz o plovidbenom stažu;
- 7) dokaz o stečenom zvanju u pomorstvu.

Za izdavanje ovlašćenja o osposobljenosti, odnosno posebnoj osposobljenosti plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknadu iz stava 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Registar pomoraca

Član 152

Registar pomoraca vodi Ministarstvo u elektronskoj formi.

Lučka kapetanija je dužna da dostavlja podatke u Registar pomoraca iz stava 1 ovog člana.

Registar pomoraca je javna knjiga. Podaci iz registra pomoraca izdaju se na zahtjev brodarka, nadležnih vlasti druge države ili drugih fizičkih ili pravnih lica koje imaju pravni interes.

Podaci iz stava 3 ovog člana mogu se koristiti isključivo pod uslovima propisanim zakonom kojim je uređena zaštita ličnih podataka.

U svrhe oblikovanja politika i izrade statističkih analiza, Ministarstvo će Evropskoj komisiji dostavljati informacije o ovlašćenjima i ovjerama.

Vođenje i sadržaj Registra pomoraca i informacije koje se dostavljaju Evropskoj komisiji propisuje Ministarstvo.

Vršenje poslova u skladu sa pravilima plovidbe

Član 153

Član posade broda mora da vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima plovidbe, na način kojim se obezbjeđuje sigurnost saobraćaja, ne oštećuje brod ili teret na njemu, ne ugrožava sigurnost putnika i članova posade i životna sredina.

Sastav brodske straže

Član 154

Sastav brodske straže mora biti u svako vrijeme dovoljan i mora da odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično).

Vršenje straže

Član 155

Član posade za vrijeme vršenja straže ne smije da napusti mjesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja dežurnog oficira.

Oficir straže za vrijeme trajanja straže ne smije napuštati svoje mjesto na straži.

Za vrijeme boravka broda na sidrištu, stalna straža u smjenama mora da se vrši na mostu i u mašinskom prostoru.

Straža u mašinskom prostoru, prilikom boravka broda na sidrištu, ne mora se stalno vršiti, ako je brod opremljen i ima UMS sertifikat.

Na brodu koji se nalazi u luci mora se nalaziti najmanje 1/3 od minimalnog broja članova posade.

Na brodu iz stava 4 ovog člana, među članovima posade moraju se nalaziti po jedan oficir službe palube i mašine, a noću i brodska straža.

Na ribarskom brodu koji se nalazi u luci mora se nalaziti najmanje po jedan član posade službe palube i mašine.

Ako se brodovi iz stava 6 ovog člana nalaze u grupama i privezani su uz bok jedan drugome, na svaka tri broda mora se nalaziti najmanje po dva člana posade službe palube i mašine.

Način obavljanja straže na brodu propisuje Ministarstvo.

Kormilarenje brodom

Član 156

U predjelima vrlo gustog saobraćaja, u uslovima ograničene vidljivosti i u ostalim plovidbenim situacijama kad se upotrebljava uređaj za automatsko kormilarenje, na brodu treba da postoji mogućnost ručnog preuzimanja kormilarenja brodom.

Prebacivanje sa automatskog na ručno kormilarenje i obrnuto treba da izvrši dežurni oficir straže na mostu.

Pomorska knjižica, dozvola za ukrcavanje i identifikaciona isprava

Član 157

Pomorska knjižica je isprava kojom se dokazuje svojstvo u kojem je član posade ukrcan na brod i trajanje plovidbene službe.

Pomorsku knjižicu mora da ima državljanin Crne Gore ukrcan kao:

- zapovjednik ili drugi član posade broda crnogorske državne pripadnosti;
- član posade broda strane državne pripadnosti;
- član posade plutajućeg objekta ili instalacija za proizvodnju ugljovodonika crnogorske ili strane državne pripadnosti;
- član posade jahte crnogorske ili strane državne pripadnosti.

Dozvola za ukrcavanje izdaje se stranom državljaninu ukrcanom kao član posade na plovnom objektu crnogorske državne pripadnosti.

Identifikaciona isprava pomorca je isprava kojom se dokazuje identitet pomorca državljanina Crne Gore u skladu sa Konvencijom o identifikacionim ispravama pomoraca, sa svim izmjenama i dopunama.

Pomorsku knjižicu, dozvolu za ukrcavanje i identifikacionu ispravu izdaje Lučka kapetanija na period od deset godina.

Ministarstvo ima pravo na pristup podacima iz Centralnog registra stanovništva u obimu neophodnom za utvrđivanje identiteta pomoraca, u svrhu izdavanja i vođenja evidencije o identifikacionim ispravama pomoraca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Za izdavanje pomorske knjižice, dozvole za ukrcavanje i identifikacione isprave plaća se naknada, koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.

Način izdavanja pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje, način ovjere podataka o plovidbenom stažu u pomorsku knjižicu i dozvolu za ukrcavanje, način dostavljanja podataka o plovidbenom stažu, uslove i način zamjene pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje, sadržinu i obrazac pomorske knjižice i dozvole za ukrcavanje, obrazac zahtjeva iz stava 3 ovog člana, kao i način vođenja evidencije izdatih pomorskih knjižica i dozvola za ukrcavanje propisuje Ministarstvo.

Način i postupak izdavanja identifikacione isprave pomorca, način uzimanja biometrijskog podatka, sadržaj i obrazac identifikacione isprave pomorca, zaštitne elemente na obrascu i materijale koji se koriste za izradu obrasca identifikacione isprave pomorca i obrazac zahtjeva za izdavanje identifikacione isprave pomorca propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove

Izdavanje i oduzimanje pomorske knjižice, dozvole za ukrcavanje i identifikacione isprave

Član 158

Pomorska knjižica, dozvola za ukrcavanje i identifikaciona isprava izdaje se licu koje je:

- navršilo 16 godina života;
- zdravstveno sposobno za obavljanje određenih poslova na plovnom objektu u skladu sa posebnim propisom; i
- dostavilo dokaz da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da se ne nalazi u kazenoj evidenciji.

Lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim se ukida pomorska knjižica, dozvola za ukrcavanje i identifikaciona isprava kada je nastupila trajna zdravstvena nesposobnost pomorca za obavljanje odgovarajućih poslova na brodu.

Lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim se poništava pomorska knjižica, dozvola za ukrcavanje i identifikaciona isprava kada su iste izdate na osnovu krivotvorenih ili neistinitih isprava potrebnih za njihovo sticanje.

Rješenjem iz stava 3 ovog člana poništava se i plovidbeni staž upisan i ovjeren u pomorskoj knjižici i dozvoli za ukrcavanje i poništen plovidbeni staž briše se iz svih evidencija Ministarstva.

Protiv rješenja iz stavaka 2 do 4 ovog člana ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Zloupotreba alkohola i droge

Član 159

Zapovjednik i član posade broda ne smiju biti pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih materija koje mijenjaju stanje svijesti.

Zapovjednik i član posade broda ne smiju tokom obavljanja dužnosti na brodu imati više od 0,05% alkohola u krvi ili 0,25 mg/l alkohola u dahu.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana se primjenjuju i na zapovjednike i članove posade drugih plovniha objekata.

Zapovjednik broda

Član 160

Posadom i drugim licima na brodu zapovijeda zapovjednik broda.

Zapovjednik broda crnogorske državne pripadnosti mora biti državljanin Crne Gore.

Zapovjednika broda imenuje i razrješava dužnosti brodar ili kompanija broda.

U slučaju spriječenosti, odsutnosti ili smrti, zapovjednika broda crnogorske državne pripadnosti zamjenjuje, sa svim njegovim ovlaštenjima, prvi oficir palube.

Odgovornost zapovjednika

Član 161

Zapovjednik broda odgovoran je za sigurnost broda i red na brodu u skladu sa ovim i drugim zakonom, ima javna ovlaštenja i zastupa kompaniju.

Dužnost zapovjednika

Član 162

Zapovjednik broda dužan je da se brine o snabdijevanju broda (gorivom, mazivom, vodom, hranom i slično), o brodskoj administraciji, o održavanju broda, o održavanju u ispravnom stanju trupa broda, mašina, uređaja i opreme, pomorskim navigacionim kartama i publikacijama, o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, utovaru i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom utovaru, slaganju, prevozu i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih zadataka vezanih za proces rada.

Zapovjednik broda dužan je da u propisanim rokovima vrši vježbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara i druge vježbe propisane potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima.

Zapovjednik broda dužan je da za vrijeme plovidbe bude na brodu.

Zapovjednik broda dužan je da prije isplavljanja provjeri ispravnost broda i količinu zaliha (goriva, maziva, hrane, rezervnih djelova i slično) koje su dovoljne za putovanje i da obezbijedi da se sve propisane isprave i knjige, ažurirane pomorske navigacione karte i publikacije, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika - naročito da utvrdi da li su preduzete sve mjere za sigurnost putnika.

Zapovjednik broda dužan je radi sigurnosti plovidbe, da za vrijeme boravka broda u luci ili na sidrištu bude na komandnom mostu broda spremnog za manevar, u uslovima vjetrova snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je primio upozorenje.

Brod koji boravi u luci ili na sidrištu mora da bude spreman za manevar, u uslovima vjetrova snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je zapovjednik primio upozorenje.

Rukovođenje brodom

Član 163

Zapovjednik broda, odnosno oficir palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda dužan je da preduzima sve mjere potrebne za sigurnost broda i plovidbe.

Zapovjednik broda dužan je da lično rukovodi brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a naročito kad brod ulazi u luku, kanal ili rijeku ili kad izlazi iz njih, kao i za vrijeme slabe vidljivosti ili magle.

Prisutnost pilota na brodu ne oslobađa zapovjednika broda od odgovornosti za upravljanje brodom.

Mjere za spašavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod

Član 164

Ako nastupe događaji koji brod ili brod koji se teglji ili potiskuje ili lica na njima dovede u opasnost, zapovjednik broda dužan je da preduzme sve mjere za spašavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod i stvari na brodu, kao i za zaštitu životne sredine.

U slučaju iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda dužan je da žrtvuje ili ošteti teret, druge stvari ili brodske uređaje ili opremu koji nijesu neophodni za plovidbu ili djelove broda čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodara i lica zainteresovana za teret na brodu.

Napuštanje broda

Član 165

Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mjere preduzete za spašavanje broda ostale bez uspjeha i ako je propast broda neizbježna, zapovjednik broda dužan je da prvenstveno preduzme mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih lica na brodu i da naredi da se brod napusti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda je dužan da preduzme i sve mjere potrebne za spašavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti dopuštaju i mjere za spašavanje drugih brodskih knjiga i isprava, pomorskih karata i gotovog novca brodske blagajne.

Zapovjednik broda smije da napusti brod tek pošto je, u granicama stvarne mogućnosti, preduzeo sve potrebne mjere iz st. 1 i 2 ovog člana.

Događaji koji ugrožavaju sigurnost broda ili plovidbe

Član 166

Ako na brodu nastupi događaj koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe ili ako nastupi vanredni događaj, zapovjednik broda dužan je da opis tog događaja odmah unese u brodski dnevnik, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka događaja.

Zapovjednik broda dužan je da o događaju iz stava 1 ovog člana, odmah po dolasku, a najkasnije za 24 sata od dolaska, podnese izvještaj, zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika, Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore i pomorskoj upravi najbliže obalne države ako se brod nalazi u inostranstvu.

Ako je događaj iz stava 1 ovog člana nastupio za vrijeme plovidbe, zapovjednik broda je dužan da izvještaj o događaju, zajedno s izvodom iz brodskog dnevnika, podnese u roku iz stava 2 ovoga člana Lučkoj kapetaniji u luci u koju brod najprije uplovi, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore ako se brod nalazi u inostranstvu.

Zapovjednik broda iz stava 1 ovog člana dužan je da unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, upisivanjem mjesta ili geografske pozicije broda i vremena rođenja, odnosno smrti i da primi izjavu posljednje volje i unese je u brodski dnevnik sa navođenjem vremena kada je poslednju izjavu volje primio.

Zapovjednik broda dužan je da o činjenici rođenja i smrti i o izjavi posljednje volje sačini zapisnik i dostavi ga Lučkoj kapetaniji, a u inostranstvu, najbližem diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore.

Način sačinjavanja i obrazac zapisnika u slučaju rođenja ili smrti, nalaska napuštenog novorođenog djeteta, izjavu posljednje volje i postupanje sa imovinom umrlih lica na brodu propisuje Ministarstvo.

Neposredna opasnost za sigurnost plovidbe

Član 167

Zapovjednik broda dužan je da preko radiotelekomunikacione opreme pošalje obavještenje VTS službi o neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, a naročito ako primijeti promjene na plovnom putu iz člana 212 stav 1 tačka 2 ovog zakona, naiđe na zagađivanje uljem, opasnim hemikalijama i štetnim materijama, led, oluju ili na drugu neposrednu opasnost za plovidbu ili na tropsku oluju, na temperaturu vazduha ispod tačke smrzavanja praćenu vjetrovima olujne snage koji prouzrokuju veliko nagomilavanje leda na nadgrađima ili na vjetar snage 10 ili više bofora po Beaufort-ovoj skali, a za koji nije bilo primljeno upozorenje.

Zapovjednik broda dužan je da obavještenje iz stava 1 ovog člana unese u brodski dnevnik.

Obavještenje o ugrožavanju sigurnosti

Član 168

Zapovjednik ili kompanija mora što je prije moguće obavijestiti Organ uprave i priznatu organizaciju koji će pokrenuti postupak utvrđivanja da li je potreban odgovarajući pregled broda ako se brodu dogodi nesreća ili se otkrije nedostatak koji utiče na:

- 1) sigurnost i bezbjednost broda ili sposobnost, odnosno potpunost sredstava za spašavanje ili druge opreme;
- 2) sposobnost broda, odnosno potpunost opreme za zaštitu okoline od zagađenja uljem, opasnim materijama i štetnim tečnim materijama.

Ako se brod nalazi u luci druge države ugovornice odgovarajuće međunarodne konvencije, zapovjednik ili kompanija će također odmah obavijestiti odgovarajuća tijela pomorske uprave države u čijoj se luci brod nalazi.

Zapovjednik ili kompanija mora najbržom telekomunikacijskom vezom obavijestiti Ministarstvo i pomorsku upravu najbliže obalne države o događajima u vezi sa ispuštanjem ili mogućim ispuštanjem ulja, štetnih tečnih materija ili štetnih upakovanih materija.

Neposredna opasnost od rata

Član 169

U slučaju neposredne opasnosti od rata zapovjednik broda je dužan da preduzme sve mjere opreznosti da bi sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige.

Ako nastupi ratno stanje između Crne Gore i druge države, zapovjednik broda je dužan da preduzme potrebne mjere da bi od neprijatelja sačuvao brod, posadu, putnike, teret i ostalu imovinu, kao i brodske isprave i knjige.

Ako se brod u slučaju nastupanja ratnog stanja između drugih država u kojem je Crna Gora neutralna nađe u luci jedne od zaraćenih država ili je na putu za luku zaraćene države ili mora proći kroz unutrašnje morske vode ili teritorijalno more zaraćene države, zapovjednik broda je dužan da zatraži uputstvo od brodarka, a ako to nije moguće, od organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Zaključivanje ugovora o spašavanju i plovidbenim poslovima

Član 170

Zapovjednik broda, kao zastupnik brodarka, ovlašten je da u njegovo ime i za njegov račun u mjestu van sjedišta brodarka zaključuje ugovore o spašavanju i pravne poslove potrebne za izvršenje putovanja i da u mjestu van sjedišta brodarka u kojem nema ovlaštenog predstavnika brodarka zaključuje ugovore o pomorskim plovidbenim poslovima, osim brodarkog ugovora na vrijeme za cijeli brod.

Zapovjednik broda ovlašten je da, kao zastupnik brodarka, pokreće pred stranim sudskim i upravnim organima postupak radi zaštite brodarkovih prava i interesa u poslovima iz stava 1 ovog člana i da u tom postupku preduzima procesne radnje.

Ako brodarko ograniči ovlaštenje zapovjednika, to ograničenje nema pravno dejstvo prema trećim licima koja za njega nijesu znala, niti su prema okolnostima mogla znati.

Održavanje reda i sigurnosti

Član 171

Zapovjednik broda ovlašten je i dužan da svim licima na brodu izdaje naređenja kojima se obezbjeđuje brod, plovidba i održavanje reda na brodu i da nadzire izvršenje izdatih naređenja.

Ograničenje slobode kretanja

Član 172

Zapovjednik broda ima pravo da za vrijeme plovidbe ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teže ugrozi sigurnost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine.

Sloboda kretanja može da se ograniči samo ako je to neophodno radi sigurnosti putnika i drugih lica i stvari na brodu ili radi zaštite broda ili zaštite životne sredine i može za stranog državljanina da traje najduže do dolaska broda u prvu luku u koju brod uplovi, a za državljanina Crne Gore - najkasnije do dolaska broda u prvu crnogorsku luku, odnosno dobijanja uputstva od najbližeg diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore.

Mjere iz st. 1 i 2 ovog člana sa obrazloženjem unose se u brodski dnevnik.

Član posade broda koji narušava sigurnost plovidbe

Član 173

Zapovjednik broda ima pravo da člana posade broda koji narušava sigurnost plovidbe udalji sa radnog mjesta, a po potrebi, da ga iskrca sa broda i vrati u luku ukrcavanja u kojoj je sjedište brodarka.

Smanjenje hrane i vode

Član 174

Zapovjednik broda ima pravo, u slučaju nužde i dok ona traje, da svim licima na brodu smanji količinu hrane i vode radi racionalnog korištenja postojećih zaliha hrane i vode na brodu. Mjere iz stava 1 ovog člana sa obrazloženjem unose se u brodski dnevnik.

Izvršenje kaznenog djela

Član 175

Ako za vrijeme putovanja član posade broda, putnik ili drugo lice na brodu izvrše kazneno djelo, zapovjednik broda dužan je preduzeti, prema okolnostima, mjere potrebne da se spriječi ili ublaži nastupanje štetnih posljedica tog djela i da se izvršitelj pozove na odgovornost.

Ako postoji opasnost da izvršitelj djelo ponovi ili da pobjegne, zapovjednik broda naredi će da se: izvršitelju kaznenog djela ograniči sloboda kretanja na brodu ili da se liši slobode; ispitivanjem izvršitelja, svjedoka, očevidaca i oštećenog utvrde sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile; o svakom saslušanju sastavi zapisnik; kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili kojima je kazneno djelo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog djela vidljivi te da se preduzmu druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je kazneno djelo izvršeno.

Ako se brod nalazi u inostranstvu, zapovjednik broda dužan je o izvršenom kaznenom djelu podnijeti izvještaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u državi u čiju luku brod uplovi. Zapovjednik broda dužan je s izvršiteljem kaznenog djela postupiti prema uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore.

Mjere iz stava 2 ovog člana unose se u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Samovoljno napuštanje broda

Član 176

Ako član posade broda koji je državljanin Crne Gore samovoljno napusti brod u luci, zapovjednik broda dužan je da napuštanje broda prijavi Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore u toj državi, a ako nema diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore u toj državi, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države ovlaštene da zastupa interese Crne Gore, odnosno lučkim vlastima te države.

Zapovjednik broda je dužan da utvrdi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu i o tome sačini zapisnik.

Zapisnik iz stava 2 ovog člana sačinjava se u prisustvu dva svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik broda i svjedoci.

Zapisnik o samovoljnom napuštanju broda i o stvarima člana posade koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom organu zapovjednik broda dužan je da unese u brodski dnevnik.

Organ koji u luci primi lične stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod predaće ih njegovoj užoj porodici ili roditeljima, a ako njih nema, licu koje odredi nadležni organ starateljstva.

Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke.

Ako je član posade bio spriječen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, smatra se da je samovoljno napustio brod ako se u roku od tri dana od dana kad je smetnja bila otklonjena nije prijavio organu iz stava 1 ovog člana.

Nepreduzimanje spašavanja broda

Član 177

Zapovjednik broda nije dužan da krene u pomoć i da preduzme spašavanje lica u životnoj opasnosti, ako:

- 1) bi preduzimanje tog spašavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapovijeda i za lica na tom brodu ili ako smatra da, prema posebnim okolnostima slučaja, preduzimanje spašavanja lica u opasnosti ne bi bilo uspješno;

- 2) dozna da je drugi brod izabran da ide u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio;
- 3) od zapovjednika broda u opasnosti ili neposredno od lica koja su bila u životnoj opasnosti ili od zapovjednika drugog broda koji je stigao do tih lica bude obaviješten da pomoć više nije potrebna.

Unošenje podataka u brodski dnevnik

Član 178

Zapovjednik broda dužan je da u brodski dnevnik unese razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda i stvari na njemu.

Iskrcaj bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica

Član 179

Kada brod namjerava da svrati u luku radi iskrcaja bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica radi pružanja hitne medicinske pomoći, zapovjednik broda dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Lučku kapetaniju, odnosno drugi nadležni organ o bolesti, povredi, stanju i identitetu bolesnog, odnosno povrijeđenog lica.

Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da, direktnom komunikacionom vezom, obavijeste zapovjednika prije dolaska broda u luku o procedurama i dokumentima potrebnim za iskrcaj bolesnog ili povrijeđenog lica, kao i otpremu broda bez zadržavanja.

Brod iz stava 1 ovog člana koji uplovljava u luku nije dužan da preda dokumentaciju iz člana 35 ovog zakona, osim zdravstvene i opšte izjave.

Ako u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore na brodu nastane požar ili druga nezgoda koja ugrožava sigurnost ljudskih života ili broda, Lučka kapetanija će narediti zapovjedniku najbližeg broda da, bez odlaganja, na mjesto požara ili nezgode preduzme mjere radi spašavanja ugroženih ljudskih života, odnosno broda.

XIV. ŽIVOTNI I RADNI USLOVI POMORACA NA BRODU

Dužnosti brodar, odnosno kompanije

Član 180

Brodar, odnosno kompanija pomorskog broda treba da obezbijedi pomorcu normalne radne i životne uslove, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku pomoć, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite u skladu sa zahtjevima MLC konvencije, odnosno u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom za pomorce.

Izuzetno od stava 1 ovog člana brodar, odnosno kompanija pomorskog broda koji plovi isključivo u vodama Crne Gore treba da obezbijede pomorcu normalne radne i životne uslove, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku pomoć, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom za pomorce.

Ako brodar, odnosno kompanija iz stava 2 ovog člana predvide mjere za pomorca, dužni su da se o tim mjerama blagovremeno konsultuju sa sindikatom, odnosno predstavnicima zaposlenih radi postizanja sporazuma, u cilju ublažavanja socijalno-ekonomskih posljedica na položaj zaposlenog pomorca.

Mlađi pomorac

Član 181

Lice mlađe od 18 godina života ne može da radi na brodu ili jahti u međunarodnoj plovidbi.

Lice starije od 16, a mlađe od 18 godina života (u daljem tekstu: mlađi pomorac) može da radi na čamcu, putničkom pomorskom brodu klase D ili jahti koja plovi isključivo u vodama Crne Gore uz neophodnu pisanu saglasnost roditelja, usvojioca, hranitelja ili staratelja, ako

takav rad ne ugrožava njegovo zdravlje, razvoj, moral i obrazovanje, odnosno ako takav rad nije zabranjen zakonom.

Mlađi pomorac može da radi na plovnom objektu iz stava 2 ovog člana samo na osnovu nalaza nadležnog zdravstvenog organa kojim se utvrđuje njegova sposobnost za obavljanje tih poslova i da takvi poslovi nijesu štetni za njegovo zdravlje.

Mlađi pomorac ne može da radi noću.

Pod noćnim radom podrazumijeva se vremenski period od najmanje devet sati, koji počinje najkasnije od 20 sati uveče, a završava se ne ranije od šest sati ujutru.

Radno vrijeme mlađeg pomorca ne može da bude duže od osam sati dnevno ili 40 sati nedjeljno, dok prekovremeni rad treba da bude odrađen samo ako je to neizbježno radi sigurnosti plovidbe.

Mlađem pomorcu mora biti obezbijeđeno za sve obroke dovoljno vremena, a za dnevni glavni obrok najmanje sat vremena.

Mlađem pomorcu mora biti obezbijeđen odmor od 15 minuta poslije svaka dva sata neprekidnog rada, kada je to moguće.

Izuzetno, odredbe st. 6 do 8 ovog člana neće se primjenjivati, ako:

- 1) nije moguće obavljanje dužnosti u smjenama ili rad prema promjenljivom rasporedu za
- mlađe pomorce koji obavljaju poslove na palubi, mašini ili u opštoj službi;
- 2) nije moguće obezbijediti efikasnu obuku mlađih pomoraca u skladu sa propisanim planovima i programima;
- 3) je to neophodno zbog sigurnosti plovidbe.

Okolnosti iz stava 9 ovog člana moraju se evidentirati, uz navođenje razloga i uz potpis od strane zapovjednika broda.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Član 182

Zdravstvena sposobnost pomoraca utvrđuje se lječarskim pregledima koji se vrše u zdravstvenoj ustanovi koja ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene zaštite zaposlenih, u skladu sa zakonom.

Zdravstvena ustanova iz stava 1 ovog člana mora da uspostavi, primjenjuje i održava sistem upravljanja kvalitetom, kojim je obuhvaćeno obavljanje lječarskih pregleda članova posade brodova, čamaca i jahti i koji mora biti ocijenjen od nezavisne sertifikacione ustanove.

Zdravstvena sposobnost pomoraca iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prethodnim, periodičnim, kontrolnim i vanrednim pregledima.

O utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti ovlašćeni doktor izdaje uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca na propisanom obrascu.

Lice koje nije zadovoljno ocjenom zdravstvene sposobnosti može podnijeti prigovor zdravstvenoj ustanovi za preispitivanje zdravstvene sposobnosti.

Prije početka rada na brodu pomorci moraju imati važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti kojim se potvrđuje da su zdravstveno sposobni da obavljaju poslove na brodu.

Samo zdravstveno sposoban pomorac može upisati takvo uvjerenje u pomorsku knjižicu i time potvrditi njeno važenje, odnosno može steći, obnoviti ili zamijeniti ovlašćenje ili posebno ovlašćenje o osposobljenosti.

Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti pomoraca izdaju se na period od dvije godine, nakon čega se vrši ponovna provjera zdravstvene sposobnosti.

Izuzetno od stava 8 ovog člana, uvjerenje u vezi raspoznavanja boja izdaje se na period od šest godina.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti lica mlađih od 18 godina za sve vrste brodova, kao i lica mlađih od 21 godinu, koja plove na ribarskom brodu, vrši se svake godine.

U hitnim slučajevima može se dozvoliti pomorcima rad na brodu bez važećeg uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, do naredne luke pristajanja u kojoj pomorac može dobiti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti od ovlašćenog doktora, pod uslovom da:

- 1) period takvog rada ne prelazi tri mjeseca;
- 2) pomorac posjeduje nedavno izdato isteklo uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Ako važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti istekne tokom plovidbe, takvo uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti će važiti do naredne luke dolaska gdje pomorac može dobiti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti od ovlaštenog doktora, pod uslovom da takav period ne traje duže od tri mjeseca.

Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pomorca koji radi na brodu koji obavlja međunarodna putovanja mora biti i na engleskom jeziku.

Za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti pomoraca plaća se naknada zdravstvenoj ustanovi.

Način, uslovi, opseg i sadržaj utvrđivanja zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih objekata, obrazac uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti i visinu naknade iz stava 14 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost Ministarstva.

Spisak odobrenih zdravstvenih ustanova iz stave 1 ovog člana ovog zakona objavljuje se i ažurira na zvaničnom sajtu Ministarstva i organa državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

Posredovanje pri zapošljavanju

Član 183

Posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske državne pripadnosti i brodovima strane državne pripadnosti vrši Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti mogu obavljati i pravna lica koja ispunjavaju propisane uslove na osnovu odobrenja Ministarstva.

Ako Ministarstvo u sprovođenju inspekcijskog nadzora utvrdi da pravno lice za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca ne ispunjava uslove na osnovu kojih je izdato odobrenje ili se utvrdi nepravilnost u radu pravnog lica, donijeće rješenje za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odrediti rok koji ne može biti duži od 90 dana.

Ako se nepravilnosti ne otklone u roku iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo će ukinuti odobrenje o posredovanju pri zapošljavanju pomoraca i prije isteka njegovog važenja.

U slučaju ukidanja odobrenja iz stava 1 ovog člana, pravno lice za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca može podnijeti novi zahtjev tek nakon isteka roka od najmanje dvije godine od dana ukidanja odobrenja.

Uslovi koje moraju ispunjavati pravna lica koja obavljaju posredovanje pri zapošljavanju pomoraca, procedure i način njihovog odobrenja kao i obavljanje nadzora nad njihovim radom propisuje Ministarstvo uz saglasnost ministarstva nadležnog za rad, a nakon savjetovanja sa organizacijama koje predstavljaju brodare i pomorce.

Zaštita prava pomoraca pri zapošljavanju

Član 184

Pravna lica za zapošljavanje pomoraca i brodari odnosno kompanije dužni su da uspostave sistem zaštite koji obezbjeđuje nadoknadu finansijskih gubitaka pomorcima u slučaju neispunjavanja ugovornih obaveza od strane agencije ili brodovlasnika.

Pomorci moraju biti informisani, prije ili tokom angažovanja, o svojim pravima u vezi sa sistemom finansijske zaštite koji obezbjeđuje nadoknadu u slučaju neispunjavanja obaveza od strane agencija za zapošljavanje ili brodovlasnika.

Obnova odobrenja za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca

Član 185

Odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca iz člana 183 stav 6 ovog zakona koje se izdaje za period ne duži od pet godina, obnavlja se za isti period ako pravno lice ispunjava uslove iz člana 183 stav 3 ovog zakona kao i uslove iz člana 184 ovog zakona.

Bliži postupak potvrđivanja prijave pomorca iz stava 1 alineja 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zapošljavanje pomoraca koji nijesu crnogorski državljani

Član 186

Brodar, odnosno kompanija broda ili jahte crnogorske državne pripadnosti koji koriste usluge pravnog lica za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca koji nijesu državljani Crne Gore, dužni su zahtijevati primjenu standarda u radu tog pravnog lica u skladu sa ovim zakonom i zahtjevima MLC konvencije.

Ugovor o radu

Član 187

Brodar ili kompanija i pomorac moraju imati potpisan original ugovora o radu.

Brodar ili kompanija dužna je da obezbijedi članu posade informaciju o uslovima zaposlenja na brodu i da kopiju ugovora o radu preda na zahtjev nadležnih organa, uključujući i nadležne organe u lukama pristajanja broda.

Poslodavac je dužan da izda članu posade ispravu koja sadrži zabilješku o njegovom zaposlenju na brodu.

Podaci iz stava 3 ovog člana mogu se upisati i u pomorsku knjižicu pomorca ili se izdati u vidu svjedočanstva koje ne sadrži detalje o zaradi ili kvalitetu rada pomorca na brodu.

Ako kolektivni ugovor čini cijeli ili dio ugovora o radu pomorca, kopija takvog ugovora se mora nalaziti na brodu.

Ako ugovor o radu pomorca i kolektivni ugovor nijesu na engleskom jeziku, onda na engleskom jeziku moraju biti:

- 1) kopija standardnog oblika ugovora;
- 2) djelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciji države luka.

Odredbe stava 8 ovog člana, kao i člana 184 stav 1 ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način i na članove posada plutajućih objekata.

Radni, životni i socijalni uslovi pomoraca uređuju se kolektivnim ugovorom.

Minimalni otkazni rok za prestanak ugovora o radu pomorca je 30 dana, a pomorac može otkazati, odnosno prekinuti ugovor o radu bez prethodnog obavještanja u slučaju:

- 1) zadržavanja broda više od 30 dana zbog nedostataka u skladu sa SOLAS i Load Line konvencijom;
- 2) plovidbe broda u ratnu zonu, pod uslovom da pomorac nije saglasan da ide u tu ratnu zonu.

Brodar, odnosno kompanija može otkazati, odnosno raskinuti ugovor o radu pomorca i u roku koji je kraći od 30 dana kada je:

- 1) brod prodat ili izgubljen;
- 2) pomorac u nemogućnosti da nastavi sa obavljanjem rada zbog bolesti ili povrede, a utvrđeno je da je pomorac nesposoban da obavlja svoje radne dužnosti ili je načinio teži disciplinski prekršaj.

Sadržaj ugovora o radu iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rada.

Sadržaj ugovora o radu

Član 188

Ugovor o radu pomorca mora sadržati najmanje sledeće podatke:

- 1) ime i prezime pomorca, datum rođenja ili starost i mesto rođenja;
- 2) naziv i adresu broдача ili kompanije broda, odnosno jahte;
- 3) mesto i datum kada je ugovor o zapošljavanju pomorca zaključen;
- 4) svojstvo u kojem je pomorac zapošljen;
- 5) iznos plate pomorca ili pravilo koje se koristi za njen obračun;
- 6) dužina plaćenog godišnjeg odmora ili pravilo koje se koristi za njegov obračun;
- 7) trajanje ugovora i njegovi uslovi, uključujući:
 - a) ako je ugovor zaključen na neodređeno vrijeme, uslove pod kojima svaka od stranaka ima pravo raskinuti ugovor kao i zahtijevani otkazni rok koji ne smije biti kraći za broдача, odnosno kompaniju od onog za pomorca;

- b) ako je ugovor zaključen na određeno vrijeme, datum utvrđen za njegov prestanak; i
 - c) ako je ugovor zaključen za putovanje, luka odredišta i vreme koje će proteći nakon dolaska broda prije nego što se pomorac iskrca;
- 8) pogodnosti zaštite zdravstvene i socijalne sigurnosti koje brodar ili kompanija predviđa za pomorca;
 - 9) pravo pomorca na repatrijaciju;
 - 10) poziv na ugovor o kolektivnom pregovaranju, ako se takav ugovor primenjuje; i
 - 11) svaki drugi podatak koji se zahtijeva ovim zakonom i posebnim zakonom o radu.

Otkaz ugovora o radu

Član 189

Ugovor o radu može da prestane otkazom od strane pomorca.

Otkaz ugovora o radu može da podnese roditelj ili staratelj zaposlenog mlađeg od 18 godina života.

Otkaz ugovora o radu, pomorac je dužan da dostavi zapovjedniku u pisanoj formi, najmanje 30 dana prije dana koji je naveo kao dan prestanka radnog odnosa, osim ako se brodar, odnosno kompanija i pomorac drugačije ne dogovore.

Brodar, odnosno kompanija može otkazati Ugovor o radu davanjem pisane odluke o otkazu uz ugovoreni otkazni rok u slučaju ako:

- prestane potreba za obavljanjem određenog posla zbog ekonomskih, tehnoloških ili organizacijskih razloga (otkaz u vezi sa poslom);
- pomorac nije u mogućnosti uredno izvršavati svoje obaveze iz radnog odnosa zbog određene trajne promjene ili sposobnosti (otkaz u vezi ličnih razloga);
- pomorac krši obaveze iz radnog odnosa (otkaz uslovljen neprimjernim ponašanjem pomorca);
- pomorac nije zadovoljio na probnom radu (otkaz zbog nezadovoljavajućeg probnog rada).

Otkaz ugovora o radu preciznije definiše kolektivni ugovor za pomorce.

Vanredni otkaz ugovora o radu

Član 190

Brodar, odnosno kompanija i pomorac imaju opravdani razlog za otkaz ugovora o radu sklopljenog na neodređeno ili određeno vrijeme, bez obaveze poštovanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka, ako zbog naročito teške povrede obaveze iz radnog odnosa ili neke druge naročito važne činjenice, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obje ugovorne strane, nastavak radnog odnosa smatraju nemogućim.

Ugovor o radu može se vanredno otkazati zbog potrebe pomorca za prekidom, bez kazne, nakon konsultacija sa brodarom, odnosno kompanijom iz razumljivih ili iz drugih hitnih razloga, u roku koji ne smije biti kraći od 15 dana od dana saznanja razloga na čijoj osnovi se vanredni otkaz zasniva.

Važenje ugovora o radu u slučaju piraterije ili oružane pljačke broda

Član 191

Ugovor o radu važi i dok se pomorac nalazi u u zatočeništvu na ili van broda kao rezultat piraterije ili oružane pljačke broda, odnosno jahte bez obzira da li je datum isteka ugovora prošao ili je bilo koja strana ugovora dala obavještenje da je ugovor završen ili suspendovan.

Piraterija iz stava 1 ovog člana ima isto značenje kao piraterija u Konvenciji Ujedinjenih nacija o pravu mora (UNCLOS 1982).

Oružana pljačka broda, odnosno jahte znači svaki nezakonit čin nasilja ili otmice ili bilo koji čin pljačke ili prijetnje, osim piraterije, počinjen radi ličnih interesa i usmjeren protiv broda ili protiv lica ili imovine na brodu, ili bilo koji čin podsticanja ili namjernog omogućavanja oružane pljačke broda ili jahte.

Prenos cijele ili dijela zarade

Član 192

Brodar, odnosno kompanija dužan je da omogući pomorcu doznaku cijele ili dijela zarade porodici ili drugim licima koje pomorac odredi.

Doznaku pomorac određuje u vrijeme njegovog zapošljavanja ili rad na brodu i ista se putem banke pravovremeno i direktno uplaćuje licu ili licima iz stava 1 ovog člana u eurima ili drugoj valuti uz minimalnu naknadu za zamjenu valute u skladu sa zakonom.

Sati rada i sati odmora

Član 193

Broj sati rada ili sati odmora moraju biti uređeni na sladeći način:

- 1) najveći broj sati rada ne smije biti veći od:
 - a) 14 sati tokom bilo koja 24 sata; i
 - b) 72 sata tokom bilo kojih sedam dana; ili
- 2) najmanji broj sati odmora ne smije biti manji od:
 - a) 10 sati tokom bilo koja 24 sata; i
 - b) 77 sati tokom bilo kojih sedam dana.

Sati odmora mogu se podijeliti u najviše dva dijela od kojih jedan mora da traje najmanje 6 sati, a razmak između uzastopnih perioda odmora ne smije da prelazi 14 sati.

Obavezne vježbe okupljanja (smotre), protivpožarne vježbe i vježbe sa čamcima za spašavanje i obuke na brodu koje su propisane međunarodnim propisima moraju se sprovoditi na način koji će što manje ometati vrijeme odmora i neće dovesti do zamora pomoraca.

Kada je pomorac na dužnosti, kao što je to slučaj u mašinskom prostoru bez stalne posade, on mora da ima odgovarajuće dodatno vrijeme odmora ako je redovno vrijeme odmora poremećeno pozivima na rad.

Brodar, odnosno kompanija ne smije prekoračiti najveći broj sati rada, odnosno mora obezbijediti najmanji broj sati odmora u određenom vremenskom periodu u skladu sa odredbama ovog člana, uzimajući u obzir opasnost od premora pomoraca, posebno onih čije se dužnosti odnose na sigurnost plovidbe, uredan i bezbjedan rad broda, odnosno jahte.

Najveći broj sati rada, najmanji broj sati odmora, rad i odmor za državne i vjerske praznike preciznije definiše kolektivni ugovor za pomorce.

Tabla sa rasporedom rada na brodu

Član 194

Brodar, odnosno kompanija je dužna da, na lako pristupačnom mjestu na brodu, obezbijedi postavljanje table sa rasporedom rada na brodu, na crnogorskom i engleskom jeziku, koja za svako radno mjesto mora da sadrži najmanje:

- 1) raspored službe na moru i službe u luci;
 - 2) maksimalno radno vrijeme ili minimalno vrijeme odmora pomorca.
- Brodar je dužan da vodi zapisnik o dnevnim satima rada i odmora pomorca.

Izlazak na kopno

Član 195

Pomorac ima pravo na izlazak na kopno radi njegovog zdravlja i dobrobiti u skladu sa radnim zahtjevima njegovog radnog mjesta, pod uslovom da to ne šteti plovidbi i radu broda.

Prilikom utvrđivanja visine nadoknade godišnjeg odmora u skladu sa kolektivnim ugovorom za pomorce, kao dio plaćenog godišnjeg odmora ne može se obračunavati vrijeme provedeno u povremenim kraćim izlascima na kopno dozvoljenim pomorcu dok traje ugovor o radu.

Godišnji odmor

Član 196

Svaki pomorac ima pravo na plaćeni godišnji odmor, koji se izračunava na osnovu 2,5 kalendarska dana po mjesecu zaposlenja i srazmjerno za nepotpune mjesece.

Zabranjeno je brodaru, odnosno kompaniji sklapanje sporazuma sa pomorcem o odricanju od najmanjeg plaćenog godišnjeg odmora osim u slučaju njegove lične inicijative.

Trajanje ukrcaja

Član 197

Pomorac se ukrcava na vremenski period od najviše 9 mjeseci tokom bilo kojih 12 mjeseci, zavisno od zahtjeva plovidbe, ekonomičnosti zamjene posade i/ili drugih opravdanih okolnosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pomorac može biti ukrcan najduže do 12 mjeseci tokom bilo kojih 12 mjeseci, ukoliko je takvo trajanje ukrcaja predviđeno kolektivnim ugovorom za pomorce uz neposrednu saglasnost pomorca.

Povratno putovanje

Član 198

Ako član posade broda za vrijeme trajanja, odnosno nakon prestanka radnog odnosa bude iskrcan sa broda, odnosno jahte van njegove luke ukrcaja, brodar, odnosno kompanija je dužna da mu obezbijedi povratak u mjesto njegovog prebivališta (u daljem tekstu: povratno putovanje) u skladu sa ugovorom o radu.

Brodar, odnosno kompanija dužna je da omogući brzu repatrijaciju pomoraca, uključujući i situacije kada se smatra da su napušteni u smislu MLC konencije stav 2 Standarda A2.5.2.

Ako brodar ne obezbijedi povratno putovanje iz stava 1 ovog člana, povratno putovanje obezbijediće diplomatsko ili konzularno predstavništvo Crne Gore na teret brodara, odnosno kompanije broda sa kojeg je član posade iskrcan.

Troškovi povratnog putovanja

Član 199

Troškove povratnog putovanja člana posade broda snosi brodar, odnosno kompanija.

Troškove povratnog putovanja iz stava 1 ovog člana brodar ne smije naplatiti od člana posade broda u obliku avansa na početku zaposlenja ili iz zarade koju je dužan da isplati članu posade broda, osim u slučaju težih povreda obaveza iz ugovora o radu člana posade broda.

Ako brodar, odnosno kompanija ne izvrši povraćaj iznosa plaćenog za troškove povratnog putovanja člana posade iz stava 2 ovog člana može da se odredi mjera zadržavanja broda tog brodara u skladu sa potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima.

Brodar, odnosno kompanija ima pravo regresa za naplatu svih troškova povratnog putovanja od člana posade broda koji se bez dozvole iskrcao sa broda i svojom krivicom doveo do prestanka radnog odnosa ili koji se iskrcao sa broda zbog povrede ili oboljenja koje je prouzrokovao namjerno ili usljed grube nepažnje.

Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvataju: troškove za smještaj, prevoz, zaradu i naknade na zaradu od trenutka kada je član posade iskrcan sa broda do njegovog povratka u mjesto njegovog ukrcaja, odnosno u mjesto njegovog prebivališta ili boravišta u skladu sa ugovorom o radu i troškove liječenja ako član posade broda nije zdravstveno sposoban za povratno putovanje.

Brodar, odnosno kompanija je dužna da obezbijedi osiguranje ili drugu finansijsku garanciju radi pokrića troškova povratnog putovanja člana posade broda.

Brodar, odnosno kompanija je dužna da članovima posade broda obezbijediti dostupnost propisa koji se odnose na prava člana posade na povratno putovanje.

Propisi iz stava 7 ovog člana moraju biti dostupni na crnogorskom i engleskom jeziku.

Osiguranje ili druge garancije u slučaju napuštanja pomoraca

Član 200

Crnogorski brod, odnosno jahta mora da ima važeće osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za pomoć pomorcima u slučaju njihovog napuštanja.

Napuštenim pomorcem smatra se član posade broda, ako:

- brodar, odnosno kompanija ne želi da pokrije troškove povratnog putovanja pomorca; ili

- je brodar, odnosno kompanija napustila pomorca bez obezbjeđivanja osnovnih uslova, što uključuje: odgovarajuću hranu, smještaj, zalihe pitke vode, neophodno gorivo za opstanak na brodu, potrebnu medicinsku pomoć; ili

- je brodar, odnosno kompanija na drugi način jednostrano prekinula veze sa pomorcem, uključujući neisplaćivanje ugovorne zarade u periodu od najmanje dva mjeseca.

Osiguranje ili druga finansijska garancija iz stava 1 ovog člana, treba da obezbijedi pokriće za:

- neisplaćene zarade i druga primanja u skladu sa ugovorom o radu i kolektivnim ugovorom za najmanje četiri mjeseca; i

- opravdane troškove pomorca uključujući troškove povratnog putovanja avionom, hranu i smještaj od trenutka iskrcavanja sa broda do povratka u njegovo mjesto prebivališta, potrebnu medicinsku pomoć, prevoz ličnih stvari pomorca i drugih troškova nastalih od trenutka napuštanja pomorca.

Osiguranje ili druga finansijska garancija iz stava 1 ovog člana mora imati dovoljnu finansijsku pokrivenost i mogućnost ubrzane realizacije, i mora biti sačinjena na engleskom jeziku.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana, primjenjuju se i na strane brodove koji namjeravaju da uplove u crnogorsku luku ili da pristanu uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore.

Svjedočanstvo o osiguranju ili drugoj finansijskoj garanciji

Član 201

Brodar, odnosno kompanija broda ili jahte crnogorske državne pripadnosti treba da obezbijedi na brodu svjedočanstvo ili drugi dokumentovani dokaz kojim se potvrđuje finansijsko obezbjeđenje iz člana 200 st. 1 i 2 ovog zakona.

Kopija svjedočanstva ili drugog dokumentovanog dokaza iz stava 1 ovog člana se postavlja na vidnom mestu na brodu gde je dostupna pomorcima.

Dokumentovani dokaz o finansijskoj sigurnosti mora uključivati ime registrovanog vlasnika broda, ako se razlikuje od brodarka.

Svjedočanstvo ili drugi dokumentovani dokaz iz stava 1 ovog člana sadrži informacije navedene u Dodatku A2-I MLC Konvencije, koje propisuje Ministarstvo.

Ministarstvo detaljno uređuje način primjene Međunarodne konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine.

Naknada pomorcu u slučaju brodoloma

Član 202

Brodar, odnosno kompanija je dužna da članu posade nadoknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namijenjenim za njegovu ličnu upotrebu na brodu, koje su uništene ili oštećene pri brodolomu ili drugoj havariji broda.

Član posade koji je u radnom odnosu, u slučaju brodoloma, ima pravo na zaradu najmanje za dva mjeseca od dana brodoloma, prema prosjeku zarade za poslednja tri mjeseca, ako ugovorom o radu nije predviđeno duže vrijeme za zaradu.

U slučaju iz stava 2 ovog člana članu posade pripada naknada u iznosu određenom ugovorom o radu, za svaki dan nezaposlenosti koja je nastupila kao posljedica brodoloma, ali najduže za dva mjeseca od dana brodoloma.

Član posade broda nema pravo iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, ako brodar dokaže da je član posade prouzrokovao štetu namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Na povratno putovanje člana posade broda koji je pretrpio brodolom primjenjuju se odredbe čl. 198 i 199 ovog zakona.

Minimalni broj članova posade

Član 203

Za vršenje poslova kojima se obezbjeđuje plovidba, odnosno prilikom uplovljenja u luku ili isplavljenja u i iz luke brod crnogorske državne pripadnosti mora da ima minimalni broj članova posade sa odgovarajućim ovlaštenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti.

Minimalni broj članova posade broda crnogorske državne pripadnosti prema kategoriji plovidbe, veličini i namjeni broda, snazi mašinskog postrojenja, stepenu automatizacije pogona i vremenu trajanja plovidbe propisuje Ministarstvo.

Politika zapošljavanja

Član 204

U cilju donošenja politike zapošljavanja pomoraca Ministarstvo prikuplja i analizira sve podatke o tržištu rada pomoraca, razvrstane po starosnoj dobi, polu, položaju, stručnoj osposobljenosti i zahtjevima pomorske privrede. Sakupljeni podaci upotrebljavaju se samo u statističke svrhe ili za korištenje u okviru programa sprječavanja diskriminacije.

Podaci iz stava 1 ovog člana sadržani su u Registru pomoraca iz člana 152 ovog zakona.

Prostorije za smještaj i prostorije za odmor

Član 205

Brodovi i jahte crnogorske državne pripadnosti treba da ispunjavaju standarde MLC Konvencije koji se odnose na prostorije za smještaj i odmor pomoraca, odgovarajuće rekreativne prostorije, pogodnosti i usluge za pomorce, uključujući i socijalnu povezanost, prilagođene posebnim potrebama pomoraca koji moraju živjeti i raditi na brodu. Brodovlasnik je dužan omogućiti stalni pristup internetu na brodu, u razumnim mjerama, i po razumnim cijenama.

Uslovi iz stava 1 ovog člana moraju biti dostupni svim pomorcima, uzimajući u obzir pravilo 4.3 konvencije MLC 2006 i odgovarajuće odredbe Kodeksa koje se odnose na zaštitu zdravlja i bezbjednost i sprječavanje nesreća.

Kontrola ispunjavanja standarda iz stava 1 ovog člana vrši se inspeksijskim nadzorom prilikom izgradnje broda ili jahte, a prije njihovog prvog upisa, odnosno tokom perioda njihove eksploatacije ili ponovnog upisa.

Zdravstvena pomoć na brodu i kopnu

Član 206

Brodar, odnosno kompanija na brodu ili jahti crnogorske državne pripadnosti treba da obezbijedi pomorcu besplatnu zaštitu zdravlja na radu i zdravstvenu pomoć koja odgovara njegovim dužnostima, zubnu zaštitu, uključujući hitan pristup do potrebnih lijekova, medicinske opreme i sredstava za dijagnozu i liječenje, kao i dvadesetčetvoročasovnu raspoloživost pružanja medicinskih savjeta sa kopna preko brodske radio stanice i satelitskih veza.

Svakom pomorcu se mora obezbijediti besplatan odlazak ljekaru ili zubaru, bez odlaganja, u lukama pristajanja broda, gdje je to moguće.

Pomorcima kojima je potrebna hitna medicinska pomoć mora biti omogućeno brzo iskrcavanje i pristup medicinskim ustanovama na kopnu.

U slučaju smrti pomorca, država Crna Gora mora olakšati repatrijaciju tijela ili posmrtnih ostataka.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana brodar, odnosno kompanija treba da preduzimaju mjere preventivnog karaktera kao što su promovisanje zdravlja i programi zdravstvenog obrazovanja, ne ograničavajući se samo na liječenje bolesnih ili povrijeđenih pomoraca.

Odgovornost brodara za smrt i tjelesnu povredu pomorca

Član 207

Brodar, odnosno kompanija je dužna da snosi troškove liječenja od bolesti i povrede pomorca koja je nastala na njenom brodu od datuma ukrcaja pomorca do datuma njegovog povratka u mjesto prebivališta.

Brodar, odnosno kompanija treba da obezbijedi važeće osiguranje ili drugu finansijsku garanciju za slučaj smrti, invalidnosti pomorca nastale zbog povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom naplativu na prvi poziv u skladu sa zakonom, ugovorom o radu pomorca ili kolektivnim ugovorom.

U slučaju isplate sredstava osiguranja ili druge finansijske garancije iz stava 2 ovog člana izdaje se potvrda o isplaćenim sredstvima i oslobađanja od odgovornosti u skladu sa MLC konvencijom.

Brodar, odnosno kompanija je dužna da snosi troškove zdravstvene pomoći, uključujući liječenje i snabdijevanje neophodnim lijekovima i terapijskim aparatima, kao i ishranu i smještaj izvan kuće dok se bolesni ili povrijeđeni pomorac ne oporavi, ili dok se bolest ili nesposobnost ne proglase trajnim.

U slučaju smrti pomorca koja se dogodi na brodu ili na obali tokom perioda njegovog angažovanja, brodar, odnosno kompanija je dužna platiti troškove sahrane.

Sve smrti pomoraca zaposlenih, angažovanih ili koji rade na brodovima pod zastavom Crne Gore moraju biti adekvatno istražene, evidentirane i godišnje prijavljene Generalnom direktoru Međunarodne organizacije rada (ILO) za objavljivanje u globalnom registru.

Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprječavanje nezgoda na brodu

Član 208

Zaštita i zdravlje na radu podrazumijeva obezbjeđivanje uslova na radu koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu pomoraca na brodu.

Brodar ili kompanija dužna je da brine o zaštiti zdravlja i sigurnosti i sprječavanju nezgoda na brodu u skladu sa zakonom.

Svi pomorci moraju biti opremljeni ličnom zaštitnom opremom od strane brodarka ili kompanije, i to odgovarajuće veličine i uzimajući u obzir različite fizičke karakteristike članova posade.

Posebna pažnja se mora posvetiti zaštiti pomoraca od izloženosti štetnim faktorima kao što su hemikalije, buka i vibracije.

Brodar ili kompanija mora osigurati obuku pomoraca o pravilnoj upotrebi i održavanju opreme.

Mjere iz stava 3 ovog člana brodar, odnosno kompanija dužna je propisati brodomskom politikom i programom sigurnosti na radu i zdravlja, sa jasno definisanim dužnostima zapovjednika i članova posade.

Na brodu se mora nalaziti priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprečavanja nezgoda na brodu.

Na brodu koji ima pet i više pomoraca mora se obrazovati brodski odbor za sigurnost, koji čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu.

Socijalna dobrobit na kopnu

Član 209

Koncesionar, zakupac, odnosno lice koje koristi luku Crne Gore je dužno da pomorcima obezbijedi sigurnost i zdravlje u luci i mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima bez obzira na državljanstvo, rasu, boju, pol, veru, političko mišljenje ili socijalno porijeklo i bez obzira na državu zastave broda na kojem su oni zaposleni.

Brodar, odnosno kompanija broda crnogorske državne pripadnosti je dužna obezbijediti socijalnu dobrobit pomorcima na svojim brodovima, što uključuje mogućnost gledanja filmova, čitanja knjiga, novina, internet dostupnost, kao i sportsku opremu radi upotrebe na brodu, pristup internetu i drugim sadržajima za njihovu dobrobit tokom boravka u lukama ili na sidrištima, u razumnoj mjeri i po razumnim cijenama.

Socijalno osiguranje pomoraca

Član 210

Socijalno osiguranje pomoraca koje obuhvata zdravstvenu zaštitu, naknadu u slučaju bolesti, nezaposlenosti, starosti i povrede na radu, porodijske naknade, naknade za materinstvo, invalidnost i naknade nasljednicima, utvrđene su zakonom.

Svjedočanstvo o radu pomoraca i deklaracija o ispunjenosti uslova rada pomoraca

Član 211

Brodovi crnogorske državne pripadnosti koji plove u međunarodnom putovanju i imaju 500 BT ili više moraju imati svjedočanstvo o radu i deklaraciju o ispunjenosti uslova rada pomoraca.

Svjedočanstvom o radu pomoraca koji izdaje priznata organizacija, potvrđuje se da su radni i životni uslovi pomoraca na tom brodu u skladu sa MLC konvencijom.

Deklaracija o ispunjavanju uslova rada pomoraca je isprava kojom se potvrđuje da je brod održavan u skladu sa Konvencijom o radu pomoraca.

Deklaracija o ispunjavanju uslova rada pomoraca – Dio I izdaje Organ uprave, a Deklaraciju o ispunjavanju uslova rada pomoraca – Dio II sačinjava brodar, odnosno kompanija u skladu sa Propisom 5.1.3 i standardom A 5.1.3 stav 10, MLC konvencije.

Bliže uslove koji se odnose na radno vrijeme, vrijeme odmora, smještaj i prostorije za odmor, hranu i način posluživanja, zdravstvene mjere i mjere zaštite na radu pomoraca propisuje Ministarstvo.

Dužnosti člana posade

Član 212

Član posade broda dužan je da, bez odlaganja, obavijesti neposrednog rukovodioca ili zapovjednika broda:

1) o svakom vanrednom događaju koji bi mogao da ugrozi sigurnost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu i zagadi životnu sredinu opasnim i štetnim materijama sa broda;

2) kada, u plovidbi primijeti da pojedini svjetionici i svijetla, ne rade, odnosno oznake ili plutače nijesu na svom mjestu.

U slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije, članovi posade broda dužni su da preduzimaju neophodne radnje za spašavanje broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu i zaštitu životne sredine, dok zapovjednik broda ne naredi da se brod napusti.

Prehrana i posluživanje hrane na brodu

Član 213

Pomorcima se mora obezbijediti hrana i pitka voda odgovarajuće količine, nutritivne vrijednosti, kvaliteta i raznovrsnosti, uzimajući u obzir broj članova posade, vjerske i kulturne potrebe, te trajanje i prirodu putovanja. Hrana i voda se moraju obezbijediti besplatno i pripremati u higijenskim uslovima.

Lica koja su zaposlena u službi za posluživanje i pripremu hrane moraju biti obučena ili osposobljena za ta radna mjesta.

Zapovjednik broda ili lice koje ovlasti zapovjednik dužno je da jednom nedjeljno vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, o čemu sačinjava zapisnik, kojim se nalaže otklanjanje uočenih nedostataka.

Zarade pomoraca na brodu

Član 214

Pomorcima na brodu mjesečno se isplaćuju zarade u skladu sa ugovorom o radu. Pomorac ima pravo na uvećanu zaradu za prekovremeni rad, u skladu sa zakonom i

kolektivnim ugovorom.

Evidenciju prekovremenog rada dužan je da vodi zapovjednik ili lice koje ovlasti zapovjednik.

Evidenciju iz stava 3 ovog člana ovjerava pomorac jednom mjesečno.

Brodar je dužan da pomorcu, u pisanoj formi, preda mjesečni obračun dospjelih isplata i plaćenih iznosa, uključujući zarade i kurs zamjene ako je isplata izvršena u stranoj valuti ili primjenom stopa različitih od onih koje su ugovorene.

Brodski postupak po prigovoru pomorca

Član 215

Član posade broda koji smatra da su mu povrijeđena prava u vezi životnih i radnih uslova na brodu ima pravo da podnese usmeni i pismeni prigovor nadređenom oficiru, zapovjedniku broda, vlasniku broda, brodaru, kompaniji ili Ministarstvu, a ako to smatra potrebnim i odgovarajućim organima u lukama pristajanja broda.

Ako se prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi na brodu, unosi se u brodski dnevnik.

Prilikom podnošenja prigovora mora biti prisutan najmanje još jedan član posade broda u svojstvu svjedoka.

Vlasnik broda, brodar ili kompanija dužni su da osiguraju da se svakom članu posade broda pri ukrcavanju na brod uruči uputstvo za postupak po prigovoru koji se primjenjuje na tom brodu, koje sadrži informacije o nadležnom organu države za postupanje po prigovoru, imena članova posade broda koji će im u postupcima po prigovoru pružiti odgovarajuću pomoć i dr.

Zaštita prava pomoraca iz radnog odnosa

Član 216

U inostranim lukama član posade broda koji je državljanin Crne Gore može se, radi zaštite svojih prava iz radnog odnosa, obratiti diplomatskim ili konzularnim predstavništvima Crne Gore.

Za suđenje u svim sporovima između člana posade broda i broдача, ili poslovođe ili kompanije, te zapovjednika i broдача, ili poslovođe ili kompanije nadležni su prvredni sudovi nadležni za pomorske sporove.

XV. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 217

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo. Inspekcijski nadzor vrše inspektori sigurnosti plovidbe Lučke kapetanije u okviru posebnog ovlašćenja za obavljanje inspekcijskih poslova.

Određene poslove inspekcije sigurnosti plovidbe mogu obavljati i policijski službenici, te ovlašćena lica u okviru posebnog ovlašćenja kojeg daje ministar.

Nadzor nad obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca, u skladu sa ovim zakonom vrši Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za rad i socijalno staranje.

Nadzor nad postupkom utvrđivanja zdravstvene sposobnosti pomoraca, uslovima pružanja medicinske njege na brodovima i vođenju brodske apoteke vrši zdravstvena inspekcija.

Inspektor sigurnosti plovidbe

Član 218

Ovlašćenje za obavljanje inspekcijskih poslova sigurnosti plovidbe inspektor stiče rješenjem kojim se ovlašćuje za obavljanje određenih inspekcijskih poslova, a nakon savladavanja odgovarajućeg programa stručnog usavršavanja u skladu s odredbama ovog zakona, pomorskih i plovidbenih propisa.

Inspektor se izdaje službena legitimacija sa identifikacionim brojem.

U obavljanju inspekcijskih poslova sigurnosti plovidbe inspektori nijesu ograničeni granicama teritorijalne nadležnosti Lučke kapetanije u koju su raspoređeni na rad.

Inspektori samostalno vrše inspekcijski nadzor, donose odluke u upravnom postupku i sprovode druge mjere iz svoje nadležnosti.

Inspektori ne smiju imati imovinski interes u luci inspekcijskog pregleda na plovnim objektima i plovnim objektima koji su predmet pregleda i biti zaposleni ili obavljati poslove u ime priznatih organizacija za statutarnu sertifikaciju brodova i centrima za obuku pomoraca ili pomorskim školskim ustanovama, kao i obavljati preglede potrebne za statutarnu sertifikaciju brodova.

Uslove koje mora da ispunjava inspektor, program stručnog usavršavanja, obrazac i postupak izdavanja legitimacije, , uslove i način nošenja službenog odijela i službenih oznaka propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski poslovi

Član 219

Inspekcijski poslovi koji se odnose na obavljanje nadzora nad sprovođenjem odredaba ovoga zakona obuhvaćaju obavljanje inspekcijskog nadzora nad:

- 1) stranim brodovima u lukama Crne Gore;
- 2) pomorskim objektima crnogorske državne pripadnosti u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu ili upotrebu;
- 3) uređivanjem i održavanjem plovnosti plovnih puteva u vodama Crne Gore i postavljanjem i održavanjem objekata sigurnosti plovidbe;
- 5) obavljanjem radioslužbe koja služi sigurnosti plovidbe i zaštiti ljudskog života na moru, uključujući uređaje, opremu, održavanjem sredstava i rad tih službi;
- 6) plovidbom i pilotažom,
- 7) gradnjom i drugim aktivnostima i promjenama u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore ili na njihovim obalama u pogledu njihovog uticaja na sigurnost plovidbe;
- 8) prevozom lica i smaterija u pogledu zaštite ljudskih života i imovine;
- 9) obavljanjem meteorološke službe na brodovima koja služi sigurnosti plovidbe;
- 10) uslovima života i rada pomoraca na brodovima;
- 11) obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca;
- 12) organom uprave i priznatom organizacijom;
- 13) obavljanjem hidrografske djelatnosti;
- 14) stranim jahtama za privrednu djelatnost,
- 15) obavljanjem djelatnosti pomorskih školskih ustanova i centara za obuku pomoraca.

Inspekcijski nadzor stranog broda

Član 220

Inspekcijski nadzor stranog broda obuhvata:

- 1) nadzor stranih brodova i njihove posade koji pristaju u lukama Crne Gore u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, ili na sidrištima Crne Gore kako bi uspostavili relaciju brod/luka;
- 2) koji neovlašćeno sidri na ostalim dijelovima unutrašnjih i teritorijalnih morskih voda Crne Gore, ili u plovidbi krši međunarodne i domaće propise;
- 3) nadzor stranih ro-ro putničkih brodova ili brzih putničkih plovila koji prometuju na redovnoj liniji između crnogorskih luka i treće države.

Inspekcijski nadzor ro-ro brodova iz stava 1 tačka 3 ovog člana uključuje i nadzor koji se sprovodi izvan luke ili sidrišta tokom plovidbe na redovnoj liniji.

Posebni kriterijumi iz člana 227 ovoga zakona za odabir brodova te prošireni inspekcijski nadzor primjenjuju se i na ro-ro putničke brodove i brza putnička plovila.

Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na ratne i ratne pomoćne brodove, ribarske brodove manje od 24 m, drvene brodove jednostavne tradicionalne gradnje, javne brodove koji se ne koriste u privredne svrhe, i jahte koje nijesu uključene u obavljanje privredne djelatnosti.

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad drvenim brodovima jednostavne gradnje i javnim brodovima koji se ne koriste u privredne svrhe Inspektor će preduzeti one radnje koje budu potrebne radi osiguravanja da ti brodovi ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili okolinu.

Ribarski brodovi dužine 24m ili više mogu biti podvrgnuti inspekcijskom nadzoru u skladu sa skladu sa posebnim smjernicama za pregled ribarskih brodova dužinedužine 24m ili više koje će donijeti Komisija u saradnji s državama članicama Pariškog memoranduma.

Dužina ribarskog plovila utvrđuje se u skladu sa Sporazumom iz Cape Towna iz 2012. o sprovođenju odredaba Torremolinos protokola iz 1993. na Torremolinos Međunarodnu konvenciju o sigurnosti ribarskih brodova iz 1977.

Za brodove tonaže manje od 500 bruto tona inspektor će uvažavati one zahtjeve odgovarajućih međunarodnih konvencija koji se na njih primjenjuju. U dijelu u kojem se odredbe međunarodne konvencije na njih ne primjenjuju preduzeće one radnje koje budu potrebne radi osiguravanja da ti brodovi ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili okolinu. U primjeni ovog stava PSC inspektor će postupati u skladu sa skladu sa ažuriranom verzijom uputstava za postupak nadzora prema Pariškom memorandumu.

Prilikom inspekcijskog nadzora broda koji plovi pod zastavom države koja nije potpisnica međunarodnih konvencija, inspektori osiguravaju da postupanje prema tom brodu i njegovoj posadi nije povoljnije od postupanja prema brodu koji plovi pod zastavom države potpisnice te Konvencije. Takav brod podvrgava se detaljnijem inspekcijskom nadzoru po načelu »no more favourable treatment« u skladu s postupcima utvrđenima u Pariškom memorandumu. Međutim, brod koji plovi pod zastavom države koja nije strana Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađenjem uljem iz 1992. godine, (CLC) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađenjem pogonskim uljem, iz 2001. godine (Bunker konvencija), ili ili Međunarodne konvencije iz Najrobija o otklanjanju olupina iz 2007. godine, ne podliježe automatski detaljnijem inspekcijskom pregledu ako taj brod posjeduje važeće svjedočanstvo koje je izdala država koja je stranka tih konvencija, a inspektor koji obavlja inspekcijski pregled odluči da detaljniji inspekcijski pregled nije potreban. Ta odluka i razlozi za nju bilježe se u bazi podataka inspekcijskih nadzora.

Mjerama donesenim u svrhu sprovođenja ovog člana zakona ne smije se dovesti do smanjenja nivoa zaštite pomoraca u okviru socijalnog prava Unije u područjima na koja se primjenjuje ovaj zakon ili posebni propisi, u poređenju sa stanjem koje već prevladava u svakoj državi članici. Ako prilikom sprovođenja tih mjera inspektor postane svjesan jasnog kršenja prava Unije na brodovima koji plove pod zastavom države članice, obavijestiti sve druga relevantna nadležna tijela kako bi se prema potrebi preduzele dodatne mjere.

Sadržaj nadzora

Član 221

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad stranim brodom prema odredbi člana 220 stava 1 ovog zakona provjerava se ima li brod važeće isprave u skladu s odredbama ažuriranih verzija slijedećih konvencija, zajedno s protokolima tih konvencija te najnovijim izmjenama odgovarajućih obavezujućih kodeksa:

- 1) Međunarodne konvencije o teretnim linijama 1996 (LOAD LINES 66);
- 2) Protokola iz 1988. godine uz Međunarodnu konvenciju o teretnim linijama, 1966 (LL PROT 88);
- 3) Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru 1974 (SOLAS);

- 4) Protokola iz 1988. godine uz Međunarodnu konvenciju o zaštiti ljudskog života na moru, 1974 (SOLAS PROT 88);
- 5) Međunarodne konvencije o sprečavanju zagađivanja mora sa brodova, 1973 sa izmjenama i dopunama Protokolom iz 1978. godine i izmjenama i dopunama Protokolom iz 1997. godine (MARPOL);
- 6) Međunarodne konvencije o standardima za obuku, izdavanje ovlašćenja i vršenje straže pomoraca, 1978 (STCW 78);
- 7) Konvencije o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru, 1972 (COLREG 72);
- 8) Međunarodne konvencije o baždarenju brodova 1969 (TONNAGE 69);
- 9) Konvencije o radu pomoraca, 2006 (MLC, 2006);
- 10) Protokola iz 1992. godine kojom se mijenja i dopunjava Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem uljem, 1969 (CLC PROT 1992);
- 11) Međunarodne konvencije o nadzoru štetnih sistema protiv obrastanja brodova, 2001 (AFS2001);
- 12) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanu zagađivanjem pogonskim uljem, 2001;
- 13) 12a) Međunarodna konvencija iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine;
- 14) Međunarodne konvencije o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM).
- 15) 13. Atenske konvencije o prevozu putnika i njihove prtljage morem, 1974., kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom iz 2002. godine.

Osim isprava iz stava 2 ovog člana, inspekcijskim nadzorom nad stranim brodovima iz stava 1 ovog člana provjerava se i ima li brod važeće isprave u skladu sa Uredbom 392/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o odgovornosti prevoznika u prevozu putnika morem u slučaju nesreća, Direktivi 2009/20/EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o osiguranju brodovlasnika za pomorska potraživanja, kao i dokaz o drugim obaveznim osiguranjima propisanim posebnim propisima ili međunarodnim ugovorima na snazi za Crnu Goru.

Inspekcijskim nadzorom nad stranim brodom utvrđuje se udovoljava li posada i cjelokupno stanje broda, uključujući mašinski pogon, prostorije za smještaj posade te higijenski uslovi na brodu pravilima i standardima utvrđenim međunarodnim konvencijama iz stava 2 ovog člana.

Ako državu čiju zastavu brod vije ne obavezuju konvencije navedene u stavu 2 ovog člana, inspektor ispituje može li brod u pogledu konstrukcije, opreme, posade, vrste, količine i smještaja tereta, broja putnika te sveukupnog opterećenja sigurno obaviti namjeravano putovanje.

Pri ispitivanju sigurnosti plovidbe broda iz stava 5 ovog člana uzima se u obzir najprije, ali ne isključivo, sadržaj konvencija navedenih u stavu 1 ovog člana.

Pored provjere brodskih isprava, zapisa i knjiga, odgovarajućih svjedočanstava i njihovog roka utvrđuje se udovoljava li posada i cjelokupno stanje broda, uključujući mašinski pogon, prostorije za smještaj posade te higijenski uslovi na brodu pravilima i standardima utvrđenim međunarodnim konvencijama iz stava 1 ovog člana.

Osiguravanje sprovođenja nadzora

Član 222

Ministarstvo osigurava sprovođenje inspekcijskog nadzora, a inspektori postupaju u skladu sa Smjernicama iz posebnog priloga za provođenje inspekcijskog nadzora iz Pariškog memoranduma.

Smjernice Pariškog memoranduma za sprovođenje inspekcijskog nadzora bezbjednosne zaštite primjenjuju se i na sve brodove u skladu sa zakonom koji se odnosi na o bezbjednosnu zaštitu brodova i luka.

Smjernice iz st. 1 i 2 ovog člana donosi Ministarstvo.

Režim i godišnja obaveza inspekcijskog nadzora

Član 223

Inspekcijski nadzor obavlja se u skladu sa rizičnim profilom stranog broda i postojanja odlučujućih ili nepredviđenih faktora koji određuju izbor broda za pregled i vrstu pregleda.

Kako bi Crna Gora ispunila godišnju obavezu inspekcijskih nadzora, inspektori sigurnosti plovidbe moraju da:

a) obavljaju inspekcijske preglede na svim brodovima koji prema posebnim kriterijumima spadaju u prioritetnu skupinu I (brodovi za obavezni pregled), a koji pristaju u njenim lukama i na njenim sidrištima; i

b) ukupno obavljaju godišnje onoliko inspekcijskih nadzora na brodovima iz prioritetne skupine I i prioritetne skupine II (brodovi koji ispunjavaju uslove za pregled) iznosi najmanje njihov udio u ukupnom broju inspekcijskih nadzora koji će se obaviti godišnje u Evropskoj Uniji i na području Pariškog memoranduma. Udio inspekcijskih nadzora zasniva se na broju pojedinačnih brodova koji pristaju u luku Crne Gore u odnosu na ukupni broj pojedinačnih brodova koji pristaju u lukama na području Memoranduma.

Inspekcijski pregledi brodova koje obavlja država članica kojima se premašuju godišnje obaveze u pogledu inspekcijskih pregleda te države članice za 20 % ili više ne uzimaju se u obzir pri obračunu godišnjih obaveza u pogledu inspekcijskih pregleda stranaka Pariškog memoranduma.

Prilikom obračuna udjela u ukupnom broju inspekcijskih nadzora koji će se godišnje obaviti na području Memoranduma, iz stava 2 tačka b) ovog člana, ne računaju se brodovi na sidrištu.

Kriterijume za određivanje rizičnog profila broda i postojanje odlučujućih ili nepredviđenih faktora propisuje Ministarstvo.

Detaljna mjerila i ispunjavanja obaveze inspekcijskih nadzora

Član 224

Smatrat će se da je ispunjena obaveza obavljanja inspekcijskih nadzora iz člana 223 ako u svojoj ukupnosti broj propuštenih nadzora ne prelazi 10% ukupnog broja brodova iz prioritetne skupine I osim brodova sa visokim rizikom koji pristaju u lukama i na sidrištima Crne Gore nezavisno o profilu rizičnosti.

Nezavisno o postotku popuštenih inspekcijskih pregleda navedenih u stavu 1 ovog člana, pri sprovođenju inspekcijskog nadzora prednost se daje inspekcijskom nadzoru brodova koji, prema informacijama iz baze podataka inspekcijskih pregleda, rijetko pristaju u lukama unutar Unije.

Nezavisno o postotku propuštenih inspekcijskih pregleda navedenih u stavku 1, za brodove iz prioritetne skupine I koji pristaju na sidrišta Crne Gore daje se prednost inspekcijskom nadzoru brodova s profilom visoke rizičnosti koji, prema informacijama iz baze podataka inspekcijskih pregleda, rijetko pristaju u lukama unutar Evropske Unije.

Detaljna mjerila kojima se omogućava pravedan udio nadzornih obaveza

Član 225

Ako je ukupni broj pristajanja brodova iz prioritetne skupine I veći od udjela inspekcijskih nadzora iz člana 223 stav 2 tačka b) ovog zakona smatrat će se da su ispunjene obaveze broja obavljenih inspekcijskih nadzora:

- ako broj obavljenih inspekcijskih nadzora na brodovima iz prioritetne skupine I odgovara najmanje tom udjelu inspekcijskih nadzora, i
- ako se ne propusti više od 40% ukupnog broja brodova iz prioritetne skupine I koji pristanu u lukama i sidrištima.

Ako je ukupni broj pristajanja brodova iz prioritetne skupine I i II manji od 150% udjela inspekcijskih nadzora iz člana 223 stava 2 tačke b) ovog zakona smatrat će se da su ispunjene obaveze broja obavljenih inspekcijskih nadzora brodova ako se obavlja nadzor na dvije trećine brodova iz prioritetne skupine I i prioritetne skupine II od ukupnog broja brodova iz prioritetne skupine I i prioritetne skupine II koji pristaju u lukama i na sidrištima Crne Gore.

Odlaganje inspekcijskog nadzora i izuzetne okolnosti

Član 226

Lučka kapetanija može odlučiti o odlaganju inspekcijskog nadzora broda iz prioritetne skupine I i II u slijedećim okolnostima:

- a) ako se inspekcijski nadzor može obaviti prilikom sljedećeg pristajanja broda u luci Crne Gore, pod uslovom da brod u međuvremenu ne pristane ni u jednoj drugoj luci na području Evropske Unije ili Pariškog memoranduma, osim luke države zastave broda i da to odlaganje nije duže od 15 dana; ili
- b) ako se inspekcijski nadzor može obaviti u nekoj drugoj luci pristajanja na području Pariškog memoranduma u roku od 15 dana od isplovljavanja, pod uslovom da država u kojoj se nalazi ta luka pristajanja unaprijed da pristanak na obavljanje tog inspekcijskog nadzora.
- c) ako bi se inspekcijski nadzor broda, uključujući ro-ro putničke brodove ili brza putnička plovila koji plove na redovnoj liniji, mogao obaviti u istoj luci pristajanja u roku od 15 dana od vremena isplovljavanja.

Ako država članica odluči odložiti inspekcijski pregled na osnovu osnovu tačke (a), taj se odloženi inspekcijski pregled ne računa za potrebe ispunjavanja godišnje obaveze u pogledu inspekcijskih pregleda ako je odloženi inspekcijski pregled zabilježen kao takav u bazi podataka inspekcijskih nadzora.

Nadzor brodova iz prioritetne skupine I i II koji nije obavljen zbog operativnih razloga, pod uslovom da je razlog za neobavljanje nadzora upisan u bazu podataka inspekcijskih nadzora Komisije, neće se računati kao propušten inspekcijski nadzor, u slijedećim izuzetnim okolnostima:

- a) ako Lučka kapetanija procijeni da bi obavljanje inspekcijskog nadzora moglo ugroziti sigurnost inspektora, broda, posade, luke ili morske okoline; ili
- b) ako brod pristaje samo noću; ili
- c) trajanje pristajanja broda je prekratko da bi se inspekcijski pregled mogao obaviti na zadovoljavajući način.

Lučka kapetanija osigurat će vrijeme za sprovođenje inspekcijskog nadzora brodova koji redovno pristaju noću.

Neobavljanje inspekcijskog nadzora broda na sidrištu, neće se ubrajati u propuštene inspekcijske nadzore:

- a) ako je brod u roku od 15 dana od stvarnog ispovljenja pregledan u drugoj luci ili sidrištu Evropske Unije ili na području Pariškog memoranduma;
- b) ako brod pristaje samo noću ili pristajanje traje prekratko da bi se inspekcijski nadzor mogao obaviti na zadovoljavajući način, a razlog za neobavljanje nadzora je upisan u bazu podataka inspekcijskih nadzora Komisije; ili
- c) ako Lučka kapetanija procijeni da bi obavljanje inspekcijskog nadzora moglo ugroziti njegovu sigurnost, sigurnost broda, posade, luke ili morskog okoline, a razlog za propuštanje inspekcijskog nadzora je upisan u bazu podataka inspekcijskih nadzora Komisije.

Ako se inspekcijski nadzor ne obavi zbog vanrednih i nepredviđenih okolnosti, on se ne računa kao propušteni inspekcijski pregled, a razlog za neobavljeni inspekcijski nadzor upisuje se u bazu podataka inspekcijskih pregleda. Te okolnosti propisno se opravdavaju i prijavljuju Evropskoj Komisiji.

Izbor, učestalost i vrste inspekcijskog nadzora brodova

Član 227

U svrhu izbora brodova za inspekcijski nadzor, inspektor utvrđuje rizični profil broda i postojanja odlučujućih i nepredviđenih faktora koji će odrediti učestalost i vrstu inspekcijskog nadzora.

Profil rizičnosti broda određuje se kombinacijom opštih, istorijskih i kriterija rizika.

Za svaki brod koji pristaje u luci ili na sidrištu Crne Gore, u bazi podataka inspekcijskih nadzora, navodi se rizični profil broda na osnovu kojeg se određuje prioritet inspekcijskog nadzora, vremenski razmaci između inspekcijskih pregleda i vrsta nadzora.

U pogledu vrste nadzora na brodu se može obaviti osnovni, detaljni i prošireni inspekcijski nadzor, a u odnosu na vremensku učestalost periodični (obavlja se prema unaprijed određenim vremenskim razmacima) ili dodatni inspekcijski nadzor (obavlja se bez obzira na razdoblje proteklo od posljednjeg inspekcijskog nadzora).

Kriterijume odabira učestalosti i vrste inspekcijskog nadzora propisuje Ministarstvo.

Utvrđivanje nedostataka

Član 228

Inspektor nakon inspekcijskog nadzora stranog broda, zbog neispunjenosti zahtjeva relevantnih instrumenata utvrđenih nadzorom iz člana 221 stav 1 ovog zakona konstatuje nedostatke ili nedostatke koji prouzrokuju zabranu napuštanja luke ili nedostatke koji prouzrokuju zabranu vršenja trgovačkih operacija stranog broda, u skladu sa PSCO Manual-om.

Ako inspektor na stranom brodu utvrdi nedostatke iz stava 1 ovog člana u pogledu sigurnosti plovidbe stranog broda, njegove sposobnosti za plovidbu, zaštite ljudi i zaštite životne sredine, zapovjednik broda odgovoran je za njihovo otklanjanje u određenom roku.

Ako utvrđeni nedostaci nijesu otklonjeni u određenom roku ili ako su, po svojoj prirodi, takvi da ugrožavaju sigurnost stranog broda, zdravlje ljudi i životnu sredinu, inspektor će zabraniti stranom brodu dalju plovidbu dok se ti nedostaci ne otklone i opozvaće ispravu o sigurnosti plovidbe i/ili dozvolu za plovidbu.

Izuzetno od stava 3 ovog člana kada je osnov za zabranu plovidbe nastao kao rezultat slučajne štete koju je strani brod pretrpio, neće se izdati nalog o zabrani isplavljenja, pod uslovom da:

- 1) je zapovjednik broda obavijestilo inspektora, pomorsku administraciju države zastave, odnosno priznatu organizaciju odgovornu za izdavanje relevantnog svjedočanstva, o slučajnoj šteti;
- 2) je zapovjednik broda, prije uplovljavanja u luku ili neposredno nakon nastanka štete, dostavio inspektoru podatke o okolnostima pod kojima se desila nesreća i pretrpljenoj šteti, kao i informacije o potrebnom obavještanju pomorske administracije države zastave odnosno priznate organizacije odgovorne za izdavanje relevantnih svjedočanstava;
- 3) se na brodu preduzimaju odgovarajuće radnje vezano za ispravljanje nedostataka, u skladu sa zahtjevima inspektora; i
- 4) je inspektor, nakon primljenog obavještenja o otklonjenim nedostacima kojima je bila ugrožena sigurnost, zdravlje ljudi ili životna sredina, potvrdio njihovo otklanjanje.

Ako inspektor utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje nesmetano obavljanje trgovačkih operacija odnosno rad uređaja za utovar i istovar tereta na brodu, ili ako

stanje ovih uređaja nije u skladu sa važećom ispravom, zabraniće utovar, istovar ili prevoz tereta brodskom opremom.

Otklanjanje nedostataka i zabrana isplovljenja

Član 229

Inspektor će se uvjeriti da su svi nedostaci, utvrđeni inspekcijskim nadzorom, otklonjeni ili će biti otklonjeni u skladu s međunarodnim konvencijama.

U slučaju utvrđivanja nedostataka koji očito ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili okolinu, inspektor će izreći mjeru zabrane plovidbe broda, uključujući ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila. Rješenje o zabrani plovidbe ne smije se ukinuti sve dok se ne otkloni opasnost ili dok inspektor ne utvrdi da brod može, poštujući sve potrebne uslove, isploviti ili nastaviti s radom bez opasnosti za sigurnost i zdravlje putnika ili posade ili opasnosti za druge brodove ili ako nema opasnosti od zagađenja zagađenja morskog okolinua.

U slučaju uslova života i rada na brodu koji očito ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili zaštitu pomoraca, ili nedostataka koji predstavljaju ozbiljno ili opetovano kršenje zahtjeva MLC-a 2006. (uključujući prava pomoraca), Lučka kapetanija u kojoj se sprovodi inspekcijski nadzor broda osigurava zadržavanje broda ili zabranu operacija tokom kojih su uočeni nedostaci. Prilikom stručne procjene o tome treba li brod zaustaviti ili ne, inspektor primjenjuje posebno propisane kriterije.

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da brod nije opremljen ispravnim zapisivačem podataka o putovanju u skladu sa važećim propisima o sistemu nadzora plovidbe inspektor će zabraniti plovidbu brodu.

Ako nedostatak iz stava 4 ovog člana ne može biti otklonjen u luci zabrane plovidbe, inspektor može dopustiti brodu da nastavi plovidbu do odgovarajućeg remontnog brodogradilišta koje je najbliže luci zabrane plovidbe u kojemu se taj nedostatak može otkloniti ili može naložiti da se nedostatak otkloni u roku od najviše 30 dana, u skladu sa skladu sa smjernicama Memoranduma.

U izuzetnim okolnostima, kada je ukupno stanje broda očito pod-standardno, inspektor može obustaviti inspekcijski nadzor broda dok odgovorne strane (država zastave i/ili priznate organizacije) ne preduzmu mjere potrebne za ispunjavanje primjenjivih zahtjeva međunarodnih konvencija.

U slučaju zabrane plovidbe, nadležna Lučka kapetanija će odmah dostaviti informaciju o zabrani Ministarstvu, koja će odmah poslati pisanu obavijest o svim relevantnim okolnostima, zajedno s izvještajem o inspekcijskom nadzoru, državi zastave ili, ako to nije moguće, konzulu ili u njegovoj odsutnosti, najbližem diplomatskom predstavništvu te države. Po potrebi se obavještavaju i priznate organizacije odgovorne za izdavanje klasifikacijskih ili statutarnih svjedočanstava u skladu s međunarodnim konvencijama.

Ako je plovidba broda spriječena zbog ozbiljnog ili opetovanog kršenja zahtjeva MLC-a 2006. (uključujući prava pomoraca), ili zbog uslova života i rada na brodu koji očito ugrožavaju sigurnost, zdravlje ili zaštitu pomoraca, nadležno tijelo bez odlaganja obavještava državu zastavu te poziva predstavnika države zastave da, ako je moguće, bude prisutan, zahtijevajući od države zastave odgovor u propisanom roku. Lučka kapetanija također bez odlaganja obavještava odgovarajuće organizacije pomoraca i brodovlasnika u Crnoj Gori.

Uz odredbe ovog zakona primjenjuju se i drugi zahtjevi međunarodnih konvencija koji se odnose na obavještenje i postupke izvještavanja u vezi sa nadzorom države luke. Pri obavljanju inspekcijskog nadzora stranog broda u skladu sa ovim zakonom preduzet će se sve moguće mjere kako bi se izbjeglo neopravdano kašnjenje broda ili zabrana plovidbe.

Ako je brodu neopravdano izrečena mjera zabrane plovidbe ili mu je uzrokovano neopravdano kašnjenje, vlasnik broda ili brodar imaju pravo na naknadu pretrpljene štete i gubitaka. Teret dokazivanja slučajeva iz stava 10 ovog člana je na vlasniku broda ili kompaniji.

Radi smanjenja preopterećenja luke, inspektor može dopustiti zaustavljenom brodu da se premjesti u drugi dio luke ako je takvo premještanje sigurno. Međutim, moguće preopterećenje luke ne uzima se u obzir pri donošenju odluke o zabrani plovidbe ili ukidanju iste.

Nadležna Lučka kapetanija sarađuje sa nadležnom tijelom koje upravlja lukom i drugim tijelima radi lakšeg premještanja broda pod zabranom plovidbe.

Kriterijume prema kojima se vrši stručna procjena treba li brodu zabraniti plovidbu ili ne propisuje Ministarstvo.

Mjere odbijanja uplovljenja za određene brodove

Član 230

Osim u slučajevima iz člana 231 ovog zakona u luke i sidrišta Crne Gore odbiće se uplovljenje svakom brodu koji:

(a) plovi pod zastavom države uvrštene na popis loših rezultata, donesen u skladu s Pariškim memorandumom na osnovu informacija iz baze podataka inspekcijskih nadzora koje Komisija objavljuje svake godine, i kojem je izdata zabrana plovidbe više od dvaput tokom prethodnih 36 mjeseci u luci ili na sidrištu države članice ili države potpisnice Pariškog memoranduma; ili

(b) plovi pod zastavom države uvrštene na popis dobrih ili srednjih rezultata, donesen u skladu s Pariškim memorandumom na osnovu informacija iz baze podataka inspekcijskih pregleda koje Komisija objavljuje svake godine, i kojem je izdata zabrana plovidbe više od dvaput tokom tokom prethodna 24 mjeseca u luci ili na sidrištu države članice ili države potpisnice Pariškog memoranduma.

Odbijanje uplovljenja iz stava 1 ovog člana primjenjuje se čim brod isplovi iz luke ili sidrišta u kojima je treći puta zaustavljen.

Posljedica je svake sljedeće zabrane plovidbe broda u luci ili na sidrištu Crne Gore ili države potpisnice Pariškog memoranduma odbijanje uplovljavanja u bilo koju luku i na bilo koje sidrište unutar Evropske Unije.

Treća mjera odbijanja uplovljavanja može se ukinuti nakon isteka razdoblja od 24 mjeseca od datuma izdavanja te mjere samo:

(a) ako brod plovi pod zastavom države koja se ne nalazi ni na popisu loših rezultata ni na popisu srednjih rezultata zbog broja zabrana plovidbe;

(b) ako je statutarne i klasifikacijska svjedočanstva broda izdala organizacija ili organizacije priznate na osnovu Uredbe (EZ) br. 391/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća;

(c) ako brodom upravlja kompanija s dobrim rezultatom ;

(d) ako su ispunjeni posebni uslovi uvezi zabrane uplovljavanja u luke i sidrišta Evropske Unije.

Svakom brodu koji ne ispunjava kriterije navedene u točki (a) nakon isteka razdoblja od 24 mjeseca od datuma izdavanja mjere odbijanja uplovljavanja trajno se odbija uplovljavanje u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište unutar Unije.

Svaka sljedeća zabrana plovidbe nakon treće mjere odbijanja uplovljavanja, u luci ili na sidrištu unutar Unije, izdana brodu koji plovi pod zastavom države koja se nalazi na popisu srednjih ili loših rezultata, dovodi do trajnog odbijanja uplovljavanja broda u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište unutar Unije.

Brodu koji plovi pod zastavom države koja se nalazi na popisu dobrih rezultata, kojemu je tri ili više puta odbijeno uplovljavanje i kojemu je zabranjena plovidba u luci ili na sidrištu Unije tokom prvog inspekcijskog pregleda u Uniji nakon tog trećeg ili svakog sljedećeg odbijanja uplovljavanja:

(a) odbija se uplovljavanje u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište Unije na razdoblje od 24 mjeseca ako je statutarne i klasifikacijske svjedočanstva broda izdala organizacija ili organizacije priznate na osnovu Uredbe (EZ) br. 391/2009;

(b) trajno se odbija uplovljavanje u bilo koju luku ili na bilo koje sidrište Unije ako statutarne i klasifikacijske svjedočanstva broda nije izdala organizacija ili organizacije priznate na osnovu Uredbe (EZ) br. 391/2009.

Razdoblja odbijanja uplovljavanja u slučaju više zabrana plovidbe produžava se za 12 mjeseci u slučajevima u kojima se primjenjuje mjera odbijanja uplovljavanja.

Naknadne mjere nakon inspekcijskog nadzora i zabrana plovidbe

Član 231

Ako se nedostaci iz člana 229 stav 2 ovog zakona ne mogu otkloniti u luci pregleda, Lučka kapetanija može dopustiti brodu da bez neopravdanog zaustavljanja nastavi plovidbu prema odgovarajućem remontnom brodogradilištu koje je najbliže luci zaustavljanja, u skladu sa skladu sapostupcima Memoranduma.

Remontno brodogradilište u kojem se mogu otkloniti utvrđeni nedostaci bira zapovjednik broda, pod uslovom da su ispunjeni uslovi koje odredi država zastave a sa kojima je saglasan inspektor. Tim se uslovima osigurava da brod može nastaviti plovidbu bez opasnosti za sigurnost i zdravlje putnika ili posade ili opasnosti za druge brodove ili ako nema opasnosti od zagađenjazaagađenja morske okoline.

Ako je odluka o slanju broda u remontno brodogradilište donesena zbog neusklađenosti s rezolucijom IMO-a A.744(18), u vezi s dokumentacijom broda ili u vezi s konstrukcijskim nedostacima i oštećenjima, Lučka kapetanija može zahtijevati da se u luci zabrane obavi mjerenje debljina prije nego što se brodu dopusti isplovljenje.

U okolnostima iz stava 1 ovog člana Lučka kapetanija obavještava državu u kojoj se nalazi remontno brodogradilište, odgovorne strane (država zastave i/ili priznate organizacije) i prema potrebi sva druga tijela o usloviuslovima plovidbe.

Kada država iz stava 4 ovog člana primi obavještenje, obavještava Lučku kapetaniju o preduzetim mjerama.

Lučka kapetanija će izreći mjeru odbijanja uplovljenja u sve luke ili sidrišta unutar područja Unije brodovima iz stava 1 koji:

a) nijesu ispunili uslove koje je odredio inspektor luke u Crnoj Gori; ili

b) odbijaju ispuniti važeće zahtjeve međunarodnih konvencija nepristajanjem u dogovoreno remontno brodogradilište.

Mjera odbijanja uplovljenja iz stava 6 ovog člana traje sve dok vlasnik broda ili kompanija ne dostave prihvatljivi dokaz nadležnom tijelu države u kojoj je utvrđena neispravnost broda, da brod u potpunosti ispunjava sve važeće zahtjeve međunarodnih konvencija.

Lučka kapetanija odmah upozorava države članice o okolnostima iz stava 6 tač. a) i b) ovog člana.

U okolnostima iz stava 4 ovog člana prvog podstava tačke (b), nadležno tijelo koje upravlja remontnim brodogradilištem obavješćuje Lučku kapetaniju o tome je li brod uplovio. Kada Lučka kapetanija sazna da brod nije pristao u to remontno brodogradilište, ono o tome odmah obavješćuje nadležna tijela svih drugih država članica.

Ako, u okolnostima iz stava 4 ovog člana prvog podstava tačke (b) ovog člana remontno brodogradilište naznačeno na osnovu stava 1. nije u državi članici i Lučka kapetanija sazna da brod nije pristao u to remontno brodogradilište, ono o tome odmah obavješćuje nadležna tijela svih drugih država članica.

Prije mjere odbijanja uplovljavanja, Ministarstvo može zahtijevati savjetovanje s državom zastave broda.

Odstupajući od odredaba iz stava 6. ovog člana, Lučka kapetanija može dopustiti uplovljavanje u posebnu luku ili sidrište u slučaju više sile ili zbog odlučujućih sigurnosnih razloga, ili da bi se smanjila ili svela na najmanju mjeru opasnost od zagađenja zagađenja ili radi ispravljanja nedostataka, pod uslovom da su vlasnik broda, kompanija ili zapovjednik broda proveli odgovarajuće mjere za sigurno uplovljenje.

Zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru

Član 232

Po završetku inspekcijskog nadzora, inspektor će sastaviti zapisnik na posebnom propisanom obrascu.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti zapovjedniku broda.

Ako se nakon detaljnijeg inspekcijskog pregleda utvrdi da uslovi rada i života na brodu nisu u skladu sa zahtjevima MLC-a 2006., inspektor bez odlaganja prijavljuje nedostatke zapovjedniku broda, navodeći rokove koji se zahtijevaju za njihovo otklanjanje.

U slučaju da inspektor takve nedostatke smatra značajnima ili ako se nedostaci odnose na moguću pritužbu u odnosu na životne i radne uslove iz MLC-a 2006, inspektor o nedostacima također obavještuje odgovarajuće organizacije pomoraca i brodovlasnika te može:

- (a) obavijestiti predstavnika države zastave;
- (b) dostaviti relevantne informacije nadležnim tijelima sljedeće luke pristajanja.

U pogledu pitanja koja se odnose na MLC 2006., Ministarstvo ima pravo uputiti primjerak izvješća inspektora, kojemu se prilažu svi odgovori dobiveni od nadležnih tijela države zastave unutar propisanog roka, glavnom direktoru Međunarodnog ureda rada s ciljem preduzimanja mjera koje se mogu smatrati primjerenima i opravdanim, kako bi se osiguralo da su takvi podaci zabilježeni te da su s njima upoznate stranke kojima može biti u interesu korištenje odgovarajućih pravnih lijekova.

Obrazac zapisnika iz stava 1 ovoga člana propisuje Ministarstvo.

Pravo na žalbu

Član 233

Vlasnik broda, uključujući ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, ili brodar ili predstavnik vlasnika u Crnoj Gori imaju pravo na žalbu protiv rješenja o zabrani plovidbe broda, uključujući ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, ili mjere odbijanja uplovljavanja, a koje je rješenje donio ili mjere preduzeo inspektor. Žalba ne uzrokuje odgodu rješenja o zabrani plovidbe broda ili mjere odbijanja uplovljavanja.

Inspektor propisno obavještava zapovjednika broda iz stava 1 ovog člana o pravu na žalbu i o odgovarajućim postupcima u vezi s tim.

Postupak povodom žalbe vodi Ministarstvo prema odredbama općeg upravnog postupka.

Ako se na osnovu žalbe ili zahtjeva koje uloži vlasnik broda ili brodar ili njegov predstavnik, rješenje o zabrani plovidbe broda ili mjera o odbijanju uplovljavanja poništi ili izmijeni:

- a) Lučka kapetanija osigurava da se baza podataka inspekcijskih pregleda Komisije u skladu s tim bez odlaganja izmjenjuje i dopunjuje;
- b) Lučka kapetanija dužna je izdati rješenje o zabrani plovidbe broda ili o mjeri odbijanja uplovljavanja u roku od 24 sata od takve odluke osigurati da se isprave podaci objavljeni u skladu s članom 239 ovog zakona.

Pritužbe

Član 234

Pritužbe se upućuju nadležnoj Lučkoj kapetaniji radi brze početne procjene. Pomoću te procjene može se odrediti je li pritužba opravdana.

U slučaju da je pritužba opravdana, inspektor je dužan preduzeti potrebne radnje u vezi s pritužbom, te posebno osigurati da svatko na koga se ta pritužba izravno odnosi može iznijeti svoje mišljenje.

Ako inspektor smatra da je pritužba neuzasnovana, o svojoj odluci i o razlozima za tu odluku obavještava podnositelja pritužbe.

Identitet podnositelja pritužbe ne otkriva se zapovjedniku, vlasniku, brodaru ili kompaniji dotičnog broda. Inspekcija sigurnosti plovidbe preduzima odgovarajuće mjere s ciljem čuvanja povjerljivosti pritužbi pomoraca, uključujući osiguravanje povjerljivosti za vrijeme svih razgovora s pomorcima.

Ministarstvo obavješćuje upravu države zastave, a prema potrebi jedan primjerak dostavlja Međunarodnoj organizaciji rada (ILO), o pritužbama koje nisu očito neuzasnovane te o daljnjim preduzetim mjerama.

Postupci po pritužbi prema MLC-u 2006

Član 235

O pritužbi pomorca o kršenju zahtjeva MLC-a 2006. (uključujući prava pomoraca), može se obavijestiti inspektor u luci pristajanja broda. Inspektor sprovodi početnu istragu.

U zavisnosti o prirodi pritužbe, početna istraga će po potrebi obuhvatiti procjenu jesu li sprovedeni postupci po pritužbi na brodu predviđeni u Pravilu 5.1.5. MLC-a 2006. inspektor plovidbe može provesti detaljniji inspekcijski pregled.

Inspektor će promicati rješavanje pritužbe na razini broda.

Ako pritužba pomorca koja se odnosi na pitanja obuhvaćena MLC-om 2006. nije razriješena na nivou broda, Lučka kapetanija bez odlaganja izvještava državu zastave tražeći savjet i dostavljanje plana otklanjanja nedostataka, uz navođenje roka dostave. Izvještaj o svim izvršenim inspekcijskim pregledima dostavlja se u elektronskom obliku u Thetis bazu podataka.

Ako pritužba nije riješena nakon mjera preduzetih u skladu sa stavom 4 ovog člana, Lučka kapetanija dostavlja primjerak izvještaja o inspekcijskom nadzoru glavnom direktoru Međunarodne organizacije rada, zajedno sa svim odgovorima nadležnih tijela države zastave unutar traženog roka. Lučka kapetanija obavještava i odgovarajuće organizacije pomoraca i brodovlasnika u Crnoj Gori.

Ministarstvo redovno dostavlja statističke podatke i informacije koje se odnose na riješene pritužbe Međunarodnoj organizaciji rada.

Odredbe člana 236 primjenjuju se i na pritužbe iz ovoga člana.

Naknada troškova

Član 236

Ako se inspekcijskim nadzorima iz člana 221 stav 1 ovog zakona utvrde nedostaci u vezi sa zahtjevima konvencija koji nalažu zaustavljanje broda, sve troškove koji se odnose na inspekcijske preglede u svim redovitim obračunskim razdobljima snosi brodovlasnik ili brodar ili njegov predstavnik u državi luke.

Za sve troškove u vezi s inspekcijskim pregledima koje obavlja inspektor u skladu s odredbama u vezi zabrane ispoljavanja ili odbijanja uplovljavanja uključujući i pregled ukidanja mjere izгона tereti se vlasnik broda ili brodar.

U slučaju zabrane plovidbe broda, sve troškove u vezi sa zadržavanjem broda u luci snosi vlasnik broda ili brodar.

Zabrana plovidbe traje sve dok ne budu plaćeni svi troškovi u cijelosti ili dok se ne dobije odgovarajuće jamstvo za naknadu troškova.

Mjerila za utvrđivanje visine troškova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Baza podataka inspekcijskih nadzora

Članak 237

Baza podataka inspekcijskih nadzora sadrži sve podatke potrebne za sprovođenje sistema inspekcijskih nadzora uspostavljenog u skladu s ovim zakonom.

Ministarstvo osigurava da se informacije o stvarnom vremenu uplovljavanja i stvarnom vremenu isplavljanja svih brodova koji pristaju u lukama Crne Gore ili na njihovim sidrištima, zajedno s identifikacijskom oznakom predmetne luke ili sidrišta, u roku od tri sata od uplovljavanja, odnosno isplavljanja, prenesu u bazu podataka inspekcijskih pregleda putem sistema Evropske Unije za razmjenu pomorskih informacija SafeSeaNet.

Ministarstvo osigurava da se informacije povezane s inspekcijskim nadzorima obavljenima u skladu o ovim dijelom zakona prenesu u bazu podataka inspekcijskih pregleda čim se dovrši izvješće o inspekcijskom nadzoru ili ukine zabrana plovidbe broda.

Ministarstvo osigurava da se informacije prenesene u bazu podataka inspekcijskih nadzora u roku od 72 sata potvrde radi objavljivanja. Izvješće o inspekcijskom nadzoru prije njegova prijenosa u bazu podataka potvrđuje, ako je to izvedivo, inspektor ili drugi ovlašćeni zaposlenik Ministarstva koji nije sudjelovao u inspekcijskom pregledu.

Na osnovu podataka o inspekcijskim nadzorima koje dostavljaju države članice, Komisija može pronaći u bazi podataka sve potrebne podatke o inspekcijskom nadzoru stranih brodova u lukama članica, posebno podatke o rizičnom profilu broda, o brodovima koji ispunjavaju uslove za inspekcijski nadzor, podatke o kretanju brodova te o obavezama obavljanja inspekcijskih pregleda za pojedinu državu članicu.

Države članice imaju pristup svim podacima u bazi podataka inspekcijskih nadzora, koji su bitni za sprovođenje inspekcijskih postupaka iz ovog zakona.

Državama članicama i trećim potpisnicama Pariškog memoranduma dopušten je pristup svim podacima koje su unijele u bazu podataka inspekcijskih nadzora te podacima o brodovima koji plove pod njihovom zastavom.

Funkcije koje mora da ima baza podataka inspekcijskih nadzora propisuje Ministarstvo.

Posada broda

Član 238

Ukoliko postoji očiti razlog za vjerovanje da je zapovjednik ili član posade pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova, inspektor će ga podvrgnuti ispitivanju s pomoću odgovarajućih sredstava i uređaja ili ga uputiti na stručni pregled radi provjere ima li alkohola u organizmu ili pokazuje li znake alkoholne poremećenosti odnosno nalazi li se pod uticajem droga ili psihoaktivnih lijekova.

Zapovjednik ili član posade dužan se podvrgnuti ispitivanju odnosno stručnom pregledu na koji je upućen.

Ako se ispitivanjem ili stručnim pregledom utvrdi da je lice iz stava 2 ovog člana pod uticajem alkohola više od 0,5 g/kg alkohola u krvi, droga ili psihoaktivnih lijekova, troškove utvrđivanja snosit će odnosno lice.

Inspektor će o obavljenom ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i uređaja, a radi utvrđivanja prisustva u organizmu alkohola, sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Ako inspektor utvrdi da je član posade pod uticajem alkohola, te ima više od 0,5 g/kg alkohola u krvi, ili je pod uticajem droga ili psihoaktivnih lijekova ili je iz drugih razloga nesposoban za obavljanje poslova u vezi sa sigurnosti plovidbe, naredit će zapovjedniku broda da ga smijeni s dužnosti.

Ako inspektor utvrdi da je zapovjednik broda pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova ili da je zbog drugih razloga nesposoban za upravljanje brodom ili ako brod iz razloga navedenih u stavu 1 ovog člana nema najmanji broj i sastav članova posade koji su propisani za njegovu sigurnu plovidbu, zabranit će se brodu plovidba dok ne prestanu razlozi radi kojih je zabrana izdana.

Objava podataka

Član 239

Podaci o inspekcijskom nadzoru stranih brodova obavljenim u lukama Crne Gore, koji su rezultirali izricanjem mjera zadržavanja brodova i zabrane uplovljavanja brodovima u objavljuje i održava Evropska Komisija na javnim mrežnim stranicama.

Podaci iz stava 1 ovog člana unose se, te se javno objavljuju putem informacionog sistema Equasis, neposredno nakon sprovođenja inspekcijskog pregleda ili izricanja mjere zabrane isplavljenja.

Postupak objave podataka iz stava 1 propisuje Ministarstvo.

Razmjena informacija i saradnja

Član 240

Ministarstvo osigurava dostavu sljedećih:

- a) informacije o brodovima koji nisu dostavili nikakve informacije u skladu sa zahtjevima ove Direktive, Direktive 2002/59/EZ i Direktive (EU) 2019/883 Evropskog parlamenta i Vijeća (5) te, prema potrebi, Uredbe (EZ) br. 725/2004;
- b) informacije o brodovima koji su isplovili a nijesu ispunili zahtjeve iz člana 7 Direktive (EU) 2019/883;
- c) informacije o brodovima kojima je zabranjeno uplovljavanje ili im je naloženo da isplove iz luke zbog sigurnosnih razloga;
- d) podatke o očitim nepravilnostima.

Podaci za praćanje sprovođenja

Član 241

Ministarstvo dužno je da dostavlja Evropskoj Komisiji, u propisanim vremenskim razmacima, podatke o obavljenoj inspekcijskim nadzorima nad stranim brodovima u svojim lukama.

Podatke koji se dostavljaju propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor stranih ro-ro putničkih plovila i brzih putničkih plovila na redovnoj liniji

Član 242

Ro-ro putnički brodovi i brza putnička plovila koji plove na redovnoj liniji podložni su inspekcijskom nadzoru kada udovoljavaju vremenskim okviru i drugim posebno propisanim usloviuslovima.

Pri planiranju inspekcijskih nadzora ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila inspektori uzimaju u obzir raspored plovidbe i održavanja tog ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila.

Ako je ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo predmet inspekcijskog nadzora u skladu s ovim člankom, taj se inspekcijski nadzor unosi u bazu podataka inspekcijskih nadzora

Thetis. Taj inspekcijski nadzor pribraja se u ukupni broj godišnjih inspekcijskih nadzora koje obavlja Crna Gora, u skladu sa članku ovoga ovoga zakona.

Ro-ro putnički brodovi i brza putnička plovila na koje se primjenjuje režim nadzora na osnovu ovoga člana izuzeti su od obaveze javljanja najave dolaska u smislu raspoloživosti za detaljan inspekcijski nadzor.

Ministarstvo je dužno osigurati obavljanje nadzora ro-ro putničkih brodova ili brzih putničkih plovila koji ispunjavaju kriterije za dodatni inspekcijski nadzor prema Inspekcijski nadzori koji se sprovode na osnovu ovoga stava sprovode se nezavisnonezavisno o vremenskom razmaku između posebno propisanih inspekcijskih nadzora.

Ministarstvo može dopustiti da na inspekcijskom nadzoru ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila sudjeluje kao promatrač i inspektor države iz druge države članice.

Ukoliko se inspekcijski nadzor ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila crnogorske državne pripadnosti obavlja u jednoj od država članica, Ministarstvo će uputiti toj državi članici zahtjev za sudjelovanjem inspektora u inspekcijskom nadzoru u svojstvu promatrača.

Vremenski okvir inspekcijskog nadzora i uslove obavljanja nadzora iz ovoga člana propisat će Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad domaćim brodom

Član 243

Inspekcijskom nadzoru u lukama Crne Gore prije svih podvrgavaju se sljedeći brodovi crnogorske državne pripadnosti:

- 1) u međunarodnoj plovidbi kojima je u stranoj luci bilo zabranjeno isplovljenje, a prilikom prvog dolaska u crnogorsku luku;
- 2) koji se nalaze na »crnim« listama posebnog nadzora brodova, koje vodi Ministarstvo;
- 3) kojima su svjedočanstva povučena ili su postala nevažeća;
- 4) kod kojih je prilikom inspekcijskog nadzora u drugoj luci utvrđen nedostatak, čije je otklanjanje naloženo u određenom roku, nakon isteka tog roka;
- 5) koji su:
 - uključeni u sudar, nasukavanje ili drugu pomorsku nesreću;
 - osumnjičeni za navodno kršenje odredbi o ispuštanju štetnih materija ili otpadnih voda;
 - brodovi koji manevrišu na neuobičajen i nesiguran način, ili se nije pridržavao šema usmjerene i odijeljene plovidbe usvojene od strane IMO-a, ili se ne poštuju sigurni postupci i pravila navigacije;
 - vođeni na način koji predstavlja opasnost za lica, imovinu ili okolinu;
- 6) koje su prijavile nadležne vlasti druge države;
- 7) za koje su piloti ili lučke vlasti prijavili nedostatke koji bi mogli ugroziti sigurnost plovidbe prema odredbama posebnih propisa kojima je uređena pilotaža, prijavljivanje opasnih materija i red u luci;
- 8) koji nijesu udovoljili zahtjevima u vezi prijavljivanja opasnih materija;
- 9) koji nijesu udovoljili zahtjevima u vezi prijavljivanja broskog otpada ili na osnovu dostavljenih informacija postoji drugi razlog za sumnju u udovoljavanje zahtjeva u vezi s predajom broskog otpada;
- 10) koje su prijavile druge fizička ili pravna lica koja imaju legitimni interes za sigurno vođenje broda, zaštitu ljudskih života i okolinu;
- 11) putnički brodovi, ro-ro putnički brodovi i brodovi za prevoz rasutog tereta;
- 12) koji bi mogli predstavljati posebnu opasnost, na primjer tankeri za ulje, brodovi za prevoz plina i hemikalija, te brodovi koji prevoze upakirane opasne materije;

- 13) za koje postoji dokaz ili osnovana sumnja o namjernom ispuštanju ulja ili drugih povreda propisa o sprečavanju zagađenja mora u vodama pod jurisdikcijom Crne Gore;
- 14) sa kojih je odaslan lažni poziv za pomoć ili je ovlašteno neovlašteno korištena radioveza;
- 15) koji su plovili izvan dozvoljenog područja plovidbe;
- 16) 1 za koje se sumnja da ne zadovoljavaju propisane standarde sigurnosti i upravljanja sigurnošću.

Član 244

Ukoliko se inspekcijski nadzor sprovodi zbog prijave ili obaviještenja zapovjednika, člana posade ili drugog lica ili organizacije koja ima legalni interes za sigurno vođenje broda, životne uslove na brodu, sprečavanje zagađenja, ili sigurnosnu zaštitu, inspektor je dužan osigurati da identitet lica koja je podnijela prijavu ili obaviještenje ne bude otkriven.

Vrste inspekcijskog nadzora

Član 245

Inspekcijski nadzor domaćeg broda može biti osnovni, detaljni i prošireni.

Osnovni nadzor domaćeg broda obuhvaća naročito:

- a) provjeru, u primjerenom obimu, posebno navedenih isprava i knjiga;
- b) pregled opšteg stanja broda, opreme, uređaja, tereta, putnika i posade, te životnih i radnih uslova na brodu.

Sve isprave, osim Potvrde o usklađenosti (ISM), moraju biti u upisniku.

Tokom nadzora domaćeg broda inspektor je dužan da obavi uvid u Upisni list broda zbog tačnog upisa podataka o brodu u zapisnik.

Inspektor može provjeriti i druge isprave, zapise i knjige broda i posade.

Popis isprava koje inspektor pregledava propisuje Ministarstvo.

Detaljni nadzor

Član 246

Ukoliko se inspektor prilikom obavljanja osnovnog pregleda uvjeri da je opšte stanje broda takvo da postoji očiti razlog za vjerovanje da brod, oprema, uređaji, teret, posada, te životni i radni uslovi na brodu ne odgovaraju uslovima sigurnosti, pristupit će detaljnom pregledu.

Očiti razlozi postoje kad se inspektor, u skladu sa svojom profesionalnom procjenom uvjeri, da postoje činjenice koje upozoravaju na potrebu sprovođenja detaljnog pregleda broda, opreme, uređaja ili posade.

Primjere očitih razloga propisuje Ministarstvo.

Član 247

Detaljni inspekcijski nadzor domaćeg broda obuhvaća naročito pregled konstrukcije broda, prostora mašinskog pogona, uslova dodijeljenih teretnih linija, sredstava za spašavanje, sigurnosti radiouređaja, opreme za navigaciju, opreme za zaštitu od požara, uvježbanost posade za vanredne situacije, te pregled životnih i radnih uslova na brodu.

Prilikom obavljanja detaljnog inspekcijskog nadzora inspektor će naročito voditi računa o onom području koje je predstavljalo očit razlog za sprovođenje detaljne inspekcije.

Detaljni nadzor broda, brodskih sistema, te sistema upravljanja sigurnošću, obaviti će se nad brodom u slučaju sumnje da ne zadovoljava propisane standarde sigurnosti i upravljanja sigurnošću. U slučaju da se sumnja da brod dijelom ne zadovoljava propise, može se pregled ograničiti na sumnjiva područja.

U slučaju novogradnji, ili novo nabavljenih korišćenih brodova, koji žele ploviti pod zastavom Crne Gore može se, prema ocjeni Ministarstva, obaviti detaljni pregled broda i/ili nacrti broda u crnogorskim ili stranim lukama i brodogradilištima.
Troškove ovih pregleda snosi vlasnik broda.

Prošireni inspekcijski pregled

Član 248

Kada postoje očiti razlozi za obavljanje detaljnog nadzora određenih kategorija domaćih brodova, inspektor će obaviti i prošireni inspekcijski pregled.

Razloge i način obavljanja proširenog inspekcijskog nadzora propisuje Ministarstvo.

Brodovi crnogorske državne pripadnosti

Član 249

Brodovi crnogorske državne pripadnosti podliježu proširenom inspekcijskom pregledu najmanje jednom godišnje.

Privremena obustava inspekcijskog nadzora

Član 250

U izuzetnim situacijama, kada inspektor prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da brod očito ne udovoljava uslovima sigurnosti, jer je utvrđen veći broj bitnih nedostataka, može se privremeno obustaviti inspekcijski nadzor dok odgovorna strana ne preduzme odgovarajuće korake koji će se osigurati da brod zadovolji osnovne uslove u pogledu sigurnosti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, inspektor donosi rješenje o zabrani isplovljenja broda. Istovremeno, u slučaju privremene obustave inspekcijskog nadzora domaćeg broda inspektor će izvijestiti priznatu organizaciju, koja će na poziv kompanije sprovesti nadzor broda iz svoje nadležnosti, te o rezultatima nadzora i preduzetim mjerama pisano izvijestiti inspektora.

Ukoliko poduzete mjere iz stava 3 ovog člana u dovoljnoj mjeri osiguravaju zadovoljavanje osnovnih uslova sigurnosti broda, inspektor će nastaviti s privremeno obustavljenim inspekcijskim nadzorom.

Troškovi ponovnog inspekcijskog nadzora

Član 251

Troškove ponovnog inspekcijskog nadzora broda kojem je izrečena mjera zabrane isplovljavanja zbog ne udovoljavanja uslovima sigurnosti plovidbe propisanih ovim zakonom, te odredbama međunarodnih konvencija, snosi kompanija.

Mjera zabrane isplovljenja broda neće se ukinuti dok odgovorno lice ne podnese dokaz o podmirenju troškova iz stava 1 ovog člana.

Mjerila za određivanje troškova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Uplaćena sredstva koristit će se za podmirenje troškova ponovnog inspekcijskog pregleda.

Član posade pod uticajem alkohola

Član 252

Ukoliko postoji očiti razlog za vjerovanje da je zapovjednik ili član posade pod uticajem alkohola, droga ili psiho-aktivnih lijekova, inspektor će ga podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i uređaja ili ga uputiti na stručni pregled radi provjere ima li alkohola u organizmu ili pokazuje li znakove alkoholne poremećenosti odnosno nalazi li se pod uticajem droga ili psiho-aktivnih lijekova.

Zapisnik

Član 253

Nakon obavljenog inspekcijskog pregleda, inspektor je dužan sastaviti zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj preduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan sa sadržajem zapisnika upoznati zapovjednika broda ili lice koje ga zamjenjuje, te kompaniju, brodarku ili drugo ovlaštenovlašćeno lice.

Zapisnik potpisuje zapovjednik broda ili lice koje ga zamjenjuje.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti zapovjedniku broda.

Pravo na žalbu

Član 254

Kad inspektor zapisnički utvrdi nedostatke, donosi i rješenje za otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Rješenje o otklanjanju nedostataka inspektor uručuje zapovjedniku broda, te dostavlja kompaniji, brodarku, priznatoj organizaciji, Ministarstvu (upisom u odgovarajuću bazu podataka) i lučkoj kapetaniji luke upisa.

Na rješenje iz stava 1 ovog člana zapovjednik broda, kompanija, brodarka ili njihov ovlaštenovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Ukoliko prilikom inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi nedostatke koji su po svojoj prirodi takvi da ne ugrožavaju bitno sigurnost plovidbe i zaštitu ljudskih života na moru, te morsku okolinu ili se ne mogu u razumnom roku otkloniti u luci pregleda, inspektor može dopustiti brodu da isplovi s utvrđenim nedostacima, vodeći računa o uslovima i trajanju narednog putovanja, uz obavještenje lučkoj kapetaniji sljedeće luke uplovljenja, ako je primjenjivo.

Zabrana isplovljenja

Član 255

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očitio ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku okolinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani isplovljenja broda ili zaustavljanju radnje u tokutoku koje je pronađen nedostatak.

Isplovljenje broda

Član 256

Ukoliko se nedostaci koji su doveli do zabrane isplovljenja broda ne mogu otkloniti u luci gdje je mjera zabrane izrečena, inspektor će dopustiti brodu da isplovi do najbližeg raspoloživog brodogradilišta ili druge odgovarajuće luke po izboru kompanije ili brodarku, a uz saglasnost inspektora, gdje će utvrđeni nedostaci biti otklonjeni.

Prilikom donošenja odluke iz stava 1 ovog člana, inspektor će voditi računa da putovanje do brodogradilišta ili druge odgovarajuće luke ne predstavlja nerazuman rizik za zdravlje i život posade, rizik za druge brodove ili nerazuman rizik za morsku okolinu.

Javljanje broda

Član 257

Brod je dužan javiti se u brodogradilište ili luku u koju je upućen.

Ukoliko se brod ne javi u brodogradilište ili luku u koju je upućen, brodu će biti zabranjeno isplovljenje u prvoj sljedećoj luci Crne Gore.

Rješenje o zabrani isplovljenja broda

Član 258

U slučaju izricanja mjere zabrane isplovljenja inspektor će u zapisniku navesti pozivanje na odgovarajući propis uz svaki nedostatak koji je razlog za izricanje takve mjere.

Kad inspektor donese odluku o zabrani isplovljenja broda, pored zapisnika, donosi i rješenje.

Rješenje o zabrani isplovljenja broda inspektor uručuje zapovjedniku broda.

Na rješenje iz stava 1 ovog člana vlasnik broda, kompanija, brodar ili njen ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Nadzor domaćeg broda u stranoj luci

Član 259

Za obavljanje nadzora u stranoj luci raspoloživi su prije svih sljedeći domaći brodovi u međunarodnoj plovidbi:

- a) brod koji nije pregledan u luci Crne Gore u posljednje 3 godine;
- b) brod kojem je u zadnje tri godine u stranim lukama dva i više puta izrečena mjera zabrane isplovljenja. Ministarstvo će, u dogovoru s kompanijom usuglasiti vrijeme i mjesto nadzora.

Nadzor broda u stranoj luci se obavlja u opsegu detaljnog ili proširenog inspekcijskog nadzora.

O inspekcijskom nadzoru u stranoj luci inspektor sastavlja zapisnik u skladu sa skladu sa postupkom određenim sistemom kvaliteta.

Ukoliko se utvrde nedostaci na brodu, inspektor će donijeti rješenje o otklanjanju nedostataka, te o tome obavijestiti priznatu organizaciju, a zapovjedniku naložiti otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko su nedostaci takve prirode da je bitno ugrožena sigurnost plovidbe, inspektor će preduzeti mjere radi sprečavanja isplovljenja broda iz strane luke.

Zapovjednik/kompanija će prije isplovljenja broda iz strane luke obavijestiti inspektora o svim radnjama preduzetim s ciljem otklanjanja utvrđenih nedostataka iz st. 5 i 6 ovog člana.

Troškove putovanja inspektora snosi Ministarstvo, osim u slučaju utvrđivanja nedostataka kojim se bitno ugrožava sigurnost plovidbe, kada troškove putovanja inspektora snosi kompanija.

Postupak nadziranja utvrđenih nedostataka sprovodi se u skladu sa skladu sa postupkom određenim sistemom kvaliteta.

IMO broj kompanije

Član 260

Ako se na brod primjenjuju zahtjevi ISM Kodeksa inspektor će tokom tokom inspekcijskog nadzora provjeriti je li kompanija identifikovana pomoću IMO broja.

Inspekcijski nadzor domaćih RO-RO putničkih brodova i brzih putničkih brodova

Član 261

Odredbe ovog dijela zakona primjenjuju se na ro-ro putničke brodove i brza putnička plovila koji plove:

- a) na redovnim linijama između luke Crne Gore i luke treće zemlje ; ili
- b) na redovnim linijama u nacionalnoj plovidbi u morskim područjima u kojima mogu ploviti brodovi klase A crnogorske državne pripadnosti.

Odredbe ovog dijela zakonane primjenjuju se na ro-ro putničke brodove i brza putnička plovila obuhvaćen članom 243 ovoga zakona.

Inspekcijski nadzori prije početka plovidbe

Član 262

Prije početka plovidbe ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila na redovnoj liniji inspekcijski nadzor prije početka plovidbe sastoji se od sljedećeg:

- a) provjere usklađenosti sa posebnim uslovima za plovila na redovnim linijama;
- b) inspekcijskog nadzora, u skladu s posebnim uslovima za nadzor u svrhu provjere udovoljava li ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo uslovima potrebnima za sigurnu plovidbu na redovnoj liniji.

Inspekcijski nadzor prije početka plovidbe sprovodi inspektor sigurnosti plovidbe.

Kompanija je dužna na zahtjev inspektora unaprijed dostaviti dokaze o usklađenosti sa zahtjevima iz stava 1 tačka b) ovog člana najranije mjesec dana prije inspekcijskog nadzora koji se obavlja prije početka plovidbe.

Uslove iz tač. a) i b) ovog člana donosi Ministarstvo.

Izuzetak od obaveze sprovođenja inspekcijskog nadzora prije početka plovidbe

Član 263

U slučaju inspekcijskih nadzora prije početka plovidbe Lučka kapetanija može odlučiti da neće primjenjivati određene zahtjeve ili postupke iz člana 259 ovog zakona koji se odnose na inspekcijski nadzor sigurnosti plovidbe koji su bitni za bilo koji godišnji nadzor države zastave ili inspekcijski nadzor sproveden unutar prethodnih šest mjeseci, pod uslovom da su se slijedili bitne postupke i smjernice za nadzor određene u HSSC-u ili postupke osmišljene za postizanje istog cilja. Inspektor nakon nadzora unosi rezultate nadzora u bazu podataka.

Kad ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo treba ploviti na redovnoj liniji, Lučka kapetanija može uzeti u obzir inspekcijske i druge preglede koji su u odnosu na taj ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo prethodno sprovedeni u svrhu plovidbe na drugoj redovnoj liniji obuhvaćenoj ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega. Pod uslovom da je Lučka kapetanija zadovoljna tim prethodnim inspekcijskim i drugim nadzorima te da su oni bitni za nove uslove rada, inspekcijski pregled prije početka plovidbe neće se primjenjivati prije nego što ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo započne s plovidbom na novoj redovnoj liniji.

Na zahtjev kompanije Lučka kapetanija može unaprijed potvrditi da je saglasna da su prethodni inspekcijski i drugi pregledi bitni za nove uslove rada.

Ako zbog nepredviđenih okolnosti postoji hitna potreba brzog uvođenja zamjenskog ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila kako bi se osigurala neprekidna usluga, i ne primjenjuje se stav 2 ovog člana, Lučka kapetanija može dopustiti početak plovidbe ro-ro putničkog broda ili plovila pod uslovom da je inspektor provjerio udovoljavanje sljedećim uslovima:

- a) da vizualni inspekcijski nadzor i provjera isprava ne ukazuju na to da ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo ne ispunjava potrebne zahtjeve za sigurnu plovidbu;
- b) da inspektor završi obavljanje inspekcijskog nadzora prije početka plovidbe predviđenog u članu 258 stav 1 ovog zakona u roku od jednog mjeseca.

Redovni inspekcijski nadzori

Član 264

Inspektori svakih 12 mjeseci sprovode:

- a) inspekcijski nadzor, u skladu sa zahtjevima za sprovođenje postupka inspekcijskog nadzora u svrhu provjere udovoljavali li ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo zahtjevima za sigurnu plovidbu u redovnoj liniji;
- b) inspekcijski nadzor tokom tokom plovidbe na redovnoj liniji, najranije četiri mjeseca i najkasnije osam mjeseci nakon inspekcijskog nadzora iz stava 1 tačka a) ovog člana,

koji obuhvaća posebne uslove za sprovođenje inspekcijskog nadzora tokom plovidbe koje propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor iz stava 1 tačke a) ovoga člana može se, prema odluci Lučke kapetanije, obaviti istovremeno ili zajedno s godišnjim nadzorom priznate organizacije koja u ime države zastave obavlja nadzor, pod uslovom da se slijede bitni postupci i smjernice za nadzore kako je određeno u HSSC-u ili postupci osmišljeni za postizanje istog cilja.

Inspektori sprovode inspekcijski nadzor u skladu s posebnim uslovima iz člana 259 ovog zakona svaki put kad je ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo podvrgnut značajnim popravkama, izmjenama i preinakama ili kad se promijeni upravljanje ili dođe do prenosa klase.

U slučaju promjene upravljanja ili prenosa klase inspektor može, nakon uzimanja u obzir prethodnih inspekcijskih nadzora ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila i pod uslovom da ta promjena ili prenos ne utiče na sigurnu plovidbu ro-ro putničkog broda ili plovila, izuzeti ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo od inspekcijskog nadzora iz stava 2 ovoga člana.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru

Član 265

Nakon dovršenog inspekcijskog nadzora inspektor sastavlja zapisnik u skladu sa ovim zakonom.

Informacije sadržane u zapisniku o inspekcijskom nadzoru iz stava 1 ovog člana dostavljaju se u bazu podataka inspekcijskih pregleda.

Otklanjanje nedostataka, zabrana polaska i suspenzija inspekcijskog pregleda

Član 266

Kada je očito da su nedostaci opasni za zdravlje ili sigurnost ili da predstavljaju neposrednu opasnost za zdravlje ili ljudske živote, ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo, njegovu posadu i putnike, inspektor donosi rješenje kojim se zabranjuje njegovo isplovljavanje („rješenje o zabrani isplovljavanja”). Zapovjedniku se dostavlja primjerak tog rješenja.

Rješenje o zabrani isplovljavanja ukida se tek kad se ukloni nedostatak i ukloni opasnost iz stava 1 ovog člana ili inspektor utvrdi da brod ili plovilo može, podložno svim nužnim uslovima, isploviti ili nastaviti s plovidbom bez rizika za sigurnost i zdravlje putnika ili posade ili rizika za taj ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo ili druge brodove.

Ako se nedostatak iz stava 2 ovog člana ne može odmah ispraviti u luci u kojoj je nedostatak potvrđen ili otkriven, inspektor će dopustiti brodu ili plovilu da nastavi do odgovarajućeg remontnog brodogradilišta u kojem se taj nedostatak može odmah otkloniti.

U izuzetnim okolnostima, kad je ukupno stanje ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila očito nedovoljno kvalitetno, inspektor može prekinuti inspekcijski nadzor tog broda ili plovila dok kompanija ne poduzme mjere potrebne kako bi se osiguralo da taj ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo više nije očito opasno za sigurnost ili zdravlje niti više predstavlja neposrednu opasnost za život njegove posade i putnika ili kako bi se osiguralo da ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz mjerodavnih međunarodnih konvencija.

Kada inspektor prekine inspekcijski nadzor u skladu sa stavom 5 ovog člana na ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo automatski se primjenjuje rješenje o zabrani isplovljavanja. Rješenje o zabrani isplovljavanja ukida se ako je redovan inspekcijski nadzor nastavljen i uspješno dovršen i ako je nedostatak otklonjen i plaćeni troškovi.

Radi smanjenja preopterećenja luke inspektor može dopustiti ro-ro putničkom brodu ili brzom putničkom plovilu na koje se primjenjuje rješenje o zabrani isplovljavanja da se premjesti u drugi dio luke ako je takvo premještanje sigurno. Međutim, opasnost od preopterećenja luke ne uzima se u obzir pri odlučivanju o donošenju ili ukidanju rješenja o zabrani isplovljavanja.

Tijelo koje upravlja lukom olakšava smještaj tih brodova.

Pravo na žalbu

Član 267

U slučaju zabrane operacija inspektor mora pisanim putem izvijestiti kompaniju o zabrani, uz navođenje svih razloga za zabranu operacija.

Kompanija ima pravo na žalbu na rješenje o zabrani isplovljavanja koje je izdala Lučka kapetanija države članice.

Žalba ne odlaže rješenje o zabrani isplovljavanja, osim u slučaju propisanih privremenih mjera.

Lučka kapetanija obavještava zapovjednika ro-ro putničkog broda ili brzog putničkog plovila na koje se primjenjuje rješenje o zabrani isplovljavanja o pravu na žalbu i propisanim privremenim mjerama.

Ako se na osnovu žalbe rješenje o zabrani isplovljavanja ukine ili izmijeni Lučka kapetanija osigurava da se baza podataka inspekcijskih nadzora predviđena bez odlaganja na odgovarajući način ažurira.

Troškovi

Član 268

Ako se inspekcijskim nadzorima iz potvrde ili otkriju nedostaci zbog kojih je potrebno donijeti rješenje o zabrani isplovljavanja, sve troškove povezane s inspekcijskim nadzorima snosi kompanija.

Podaci za praćenje sprovođenja

Član 269

Ministarstvo dužno je dostavljati Evropskoj Komisiji, u propisanim vremenskim razmacima, podatke koji se dostavljaju radi praćenja sprovođenja.

Podatke iz stava 1 ovog člana koji se dostavljaju propisuje Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor domaćih i stranih čamaca i jahti

Član 270

Inspekcijskom pregledu u lukama, teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore prije svih podvrgavaju se čamci i jahte za koje postoji dojava, sumnja ili je neposrednim opažanjem utvrđeno da:

- čamac ili jahta nema valjane isprave, zapise i/ili knjige;
- čamac ili jahta ima nedostatke u vezi konstrukcije i opreme;
- je čamac ili jahta prekrkana u odnosu na utvrđenu nosivost ili najveći dopušteni broj osoba/putnika;
- je sa čamca ili jahte odaslan lažni poziv za pomoć ili je ovlašćenneovlašćeno korišćena radioveza ili su davani lažni vizualni ili zvučni signali;
- granična kontrola nije obavljena prema propisima;
- čamac ili jahta za lične potrebe ovlašćenneovlašćeno obavlja kabotažu u skladu sa zakonom;
- čamac ili jahta obavlja privrednu djelatnost bez odobrenja u skladu sa zakonom;
- lica na čamcu ili jahti ovlašćenneovlašćeno vade potonule stvari;
- zapovjednik jahte/voditelj čamca/čamca i/ili članovi posade su u plovidbi pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova;
- lica na čamcu ili jahti zagađuju more uljem ili otpadom;
- čamac ili jahta glisiraju na udaljenosti od obale manjoj od propisane ili na mjestu gdje je glisiranje zabranjeno;
- čamac ili jahta prilikom dolaska u luku, odlaska iz luke, te za vrijeme plovidbe u luci nije smanjila brzinu, a valovi koji su nastali njihovom plovidbom su nanijeli štetu ili su mogli nanijeti štetu drugim plovnim objektima, obali ili uređajima u luci;

- čamac ili jahta plovi izvan dozvoljenog područja plovidbe;
- se plovidba obavlja na nepropisnoj udaljenosti od obale, objekata marikulture ili plutajuće ograde uređene plaže;
- se čamac ili jahta sidri na mjestu na kojem je sidrenje zabranjeno ili ometa sigurnost plovidbe;
- se čamac ili jahta nije privezala odgovarajućim i ispravnim vezovima prilagođenim meteorološkim uslovima ili se privezala na način da ometa plovidbu drugih plovniha objekata, kretanje lica i vozila po obali, kao i rad lučkih naprava;
- se s čamca ili jahte obavlja ronjenje bez plutajuće oznake ronioca;
- čamac ili jahta nema propisani broj članova posade s odgovarajućim ovlašćenjima;
- čamac ili jahta je pretrpjela nesreću ili nanijela drugome štetu;
- čamac ili jahta ne pridržava se pravila o izbjegavanju sudara na moru;
- čamac ili jahta ne vije propisane zastave;
- čamac ili jahta ne obavlja radnje utvrđene posebnim propisom (propisi kojima se uređuje ronjenje, red u lukama, vijanje zastave, zagađenje mora i dr.).

Sprovođenje nadzora

Član 271

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad čamcem ili jahtom inspektor će:

- a) obaviti nadzor nad ispravama čamca ili jahte, ovlašćenu skladu sa st. 3 i 4 ovog člana;
- b) uvjeriti se da opšte stanje čamca ili jahte, uključujući opremu, udovoljava osnovnim uslovima u pogledu sigurnosti plovidbe i zaštite morske okoline.

Isprave iz stava 1 alineja a) ovog člana moraju biti u upisniku.

Prilikom obavljanja inspekcijskog pregleda domaćeg čamca ili jahte, inspektor će pregledati sljedeće isprave:

- dozvolu za plovidbu čamca;
- upisni list jahte;
- svjedočanstvo o sposobnosti jahte za plovidbu;
- ovlašćenja za upravljanje čamcem, odnosno jahtom,
- policu o osiguranju obavezne odgovornosti za nematerijalne štete vlasnika čamca;
- koncesijsko odobrenje za obavljanje određene djelatnosti;
- dokaz o vlasništvu ili punomoćje za korištenje čamca ili jahte.

Prilikom obavljanja inspekcijskog pregleda stranog čamca ili jahte, inspektor će pregledati sljedeće isprave:

- vinjetu;
- ovjereni popis posade i putnika;
- ovjereni popis lica koje borave na čamcu ili jahti;
- dokaz da je čamac ili jahta sposobna za plovidbu;
- dokaz da je lice koje zapovijeda čamcem ili jahtom sposobno da upravlja u skladu sa čamcem ili jahtom u skladu sa nacionalnim propisima države čiju zastavu vije, odnosno u skladu sa propisima Crne Gore;
- dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima;
- dokaz o vlasništvu ili punomoćju za korištenje čamca ili jahte.

Inspektor će, prilikom obavljanja pregleda domaćeg čamca ili jahte u skladu sa stavom 1 alineja b) ovog člana, provjeriti jesu li zadovoljeni zahtjevi Tehničkih pravila. Inspektor će, prilikom obavljanja pregleda stranog čamca ili jahte u skladu sa stavom 1 alineja b) ovog člana, preduzeti one radnje koje budu potrebne radi osiguravanja da čamci i jahte ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili okolinu.

Član posade čamca ili jahte

Član 272

Ukoliko postoji očiti razlog za vjerovanje da su zapovjednik jahte, voditelj čamca ili član posade pod uticajem alkohola, droga ili psihoaktivnih lijekova, inspektor će odgovarajuće primijeniti odredbe člana ovoga zakona

Utvrđivanje nedostataka

Član 273

Ako inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da čamac ili jahta ima nedostataka koji ugrožavaju sigurnost plovidbe, zabranit će daljnju plovidbu čamca ili jahte.

Ako inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da strani čamac ili jahta obavlja prevoz stvari i putnika između crnogorskih luka uz naplatu (kabotažu), zabranit će daljnju plovidbu čamca ili jahte, te preduzeti i druge mjere za koje je ovlašten prema posebnim propisima.

Ako inspektor u obavljanju nadzora utvrdi da čamac ili jahta ima nedostataka koji bitno ne ugrožavaju sigurnost plovidbe, naredit će vlasniku čamca ili jahte da ih otkloni u određenom roku, ali ne dužem od 30 dana.

Ukoliko se nedostaci čamca ili jahte iz stava 3 ovog člana ne otklone u datom roku, zabranit će se dalja plovidba čamca ili jahte.

Ukoliko se domaći čamac ili jahta kojoj je izrečena mjera zabrane plovidbe zatekne u plovidbi, oduzet će se dozvola za plovidbu čamca ili svjedočanstvo o sposobnosti jahte za plovidbu.

O izrečenoj mjeri iz stava 5 ovog člana inspektor će u slučaju čamca obavijestiti Organ uprave koja je izdala svjedočanstvo o sposobnosti jahte za plovidbu i Lučku kapiteniju koja je izdala dozvolu za plovidbu čamca.

Zapisnik

Član 274

Po završetku inspekcijskog pregleda čamca ili jahte inspektor će sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj preduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan upoznati zapovjednika jahte, odnosno voditelja čamca, sa sadržajem zapisnika, kao i svim obavezama koje iz zapisnika proizlaze za voditelja čamca, odnosno zapovjednika jahte, vlasnika ili drugo ovlašteno lice.

Zapisnik potpisuje zapovjednik jahte, odnosno voditelj čamca ili lice koje ga zamjenjuje. Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti zapovjedniku jahte odnosno voditelju čamca.

Otklanjanje nedostataka

Član 275

Kad inspektor zapisnički utvrdi nedostatke, donosi i rješenje za otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očito ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku okolinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani plovidbe.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana za domaći čamac inspektor uručuje voditelju čamca, te dostavlja lučkoj kapetaniji ili ispostavi u kojoj je čamac upisana.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana za domaću jahtu inspektor uručuje zapovjedniku jahte, Organu uprave.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana za strani čamac ili jahtu inspektor uručuje voditelju čamca ili zapovjedniku jahte.

Ukoliko je rješenjem iz stava 2 ovog člana stranom čamcu ili jahti izrečena mjera zabrane plovidbe Lučka kapetanija će o tome obavijestiti državu zastave direktno ili putem

najbližeg konzularnog odnosno diplomatskog predstavništva, s priloženim zapisnikom i rješenjem.

Na rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana voditelj čamca ili zapovjednik jahte, vlasnik ili njihov ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Inspekcijski nadzor nad plutajućim objektima i instalacijama za proizvodnju ugljovodonika

Član 276

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad plutajućim objektom i instalacijama za proizvodnju ugljovodonika (instalacije) inspektor će:

- a) obaviti nadzor nad ispravama, zapisima i knjigama plutajućeg objekta i nepomičnog odobalnog objekta, te nadzor nad brojem i stručnom osposobljenosti stručnih radnika na plutajućim objektima i instalacijama;
- b) uvjeriti se da opšte stanje plutajućeg objekta i nepomičnog odobalnog objekta, uključujući opremu i uređaje, udovoljava osnovnim uslovima u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštite morske okoline, te životnim i radnim uslovima.

Prilikom obavljanja inspekcijskog pregleda iz stava 1 ovog člana inspektor će prvenstveno pregledati sljedeće isprave, zapise i knjige:

- saglasnost Lučke kapetanije u pogledu sigurnosti plovidbe, dobijenu u postupku izdavanja lokacijske dozvole;
- saglasnost nadležnog tijela koje upravlja lukom, gdje je primjenjivo;
- isprave, zapise i knjige plutajućeg objekta i instalacije kojima se dokazuje sposobnost za upotrebu;
- broj i ovlašćenja članova posade.

Inspektor će, prilikom obavljanja pregleda plutajućeg objekta i instalacije u skladu sa skladu sa stavom 1 alineja b) ovog člana, prvenstveno pregledati:

- konstrukciju objekta;
- stambene i sanitarne prostorije;
- sredstva za privez i sidrenje;
- sredstva za spašavanje;
- protivpožarnu opremu i sredstva;
- sredstva za signalizaciju;
- opremu za sprečavanje zagađenja;
- teretne uređaje;
- električne uređaje i rasvjetu;
- tankove goriva i balasta;
- pregled mašinskog pogona, ako je primjenjivo.

Zapisnik

Član 277

Po završetku inspekcijskog pregleda plutajućeg objekta i instalacije za proizvodnju ugljovodonika inspektor će sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj preduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan upoznati odgovorno lice za plutajući objekt i instalaciju, sa sadržajem zapisnika, kao i svim obavezama koje iz zapisnika proizlaze za vlasnika ili drugo ovlašćeno lice.

Zapisnik potpisuje odgovorno lice, odnosno drugo ovlašćeno lice kojoj inspektor mora omogućiti da se izjasni o navodima iz zapisnika.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti odgovornom licu za plutajući objekt i instalaciju za proizvodnju ugljovodonika.

Otklanjanje nedostataka

Član 278

Kad inspektor zapisnički utvrdi nedostatke, donosi i rješenje za otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očitro ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku okolinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada ili zaustavljanju radnje u tokutoku koje je pronađen nedostatak.

Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana inspektor uručuje odgovornom licu za plutajući objekt i instalaciju za proizvodnju ugljovodonika, te ga dostavlja vlasniku, Organu uprave i lučkoj kapetaniji luke upisa.

Na rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana odgovorno lice za plutajući objekt i nepomični odobalni objekt, vlasnik ili njihov ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe.

Žalba se putem Lučke kapetanije ulaže Ministarstvu.

Troškovi

Član 279

Troškove ponovnog inspekcijskog pregleda plutajućeg objekta ili instalacije za proizvodnju ugljovodnika kojem je izrečena mjera zabrane rada zbog neudovoljavanja uslovima sigurnosti plovidbe snosi vlasnik plutajućeg objekta ili instalacije za proizvodnju ugljovodonika.

Mjera zabrane rada neće se ukinuti dok odgovorno lice ne podnese dokaz o podmirenju troškova iz stava 1 ovog člana.

Mjerila za visinu troškova donosi Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad ribarskim brodovima

Član 280

Odredbe ove glave zakna odnose se na inspekcijski nadzor nad domaćim i stranim ribarskim brodovima.

Odabir brodova za pregled

Član 281

Prilikom određivanja prioriteta za inspekcijski pregled ribarskog broda u lukama, unutrašnjim i vanjskim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore na odgovarajući se način primjenjuju odredbe člana.

Strani ribarski brodovi

Član 282

Strani ribarski brodovi koji obavljaju ribolov u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore ili iskrcavaju ulov u lukama Crne Gore, podložni su inspekcijskom nadzoru u skladu sa odredbama ovog zakona bez diskriminacije u odnosu na zastavu koju viju ili nacionalnost brodar, a radi provjere udovoljavanja odredbama posebnih propisa kojim se regulišu obaveze ribarskih brodova.

Strani ribarski brodovi koji ne obavljaju ribolov u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore i ne iskrcavaju ulov u lukama Crne Gore, a viju zastavu države članice Evropske Unije, podložni su inspekcijskom nadzoru u lukama Crne Gore u skladu sa odredbama ovoga zakona, bez diskriminacije u odnosu na zastavu koju viju ili nacionalnost brodar, a radi provjere udovoljavanja odredbama posebnih propisa kojim se regulišu obaveze ribarskih brodova.

Strani ribarski brodovi koji viju zastavu države koja nije članica Europske unije, koji ne obavljaju ribolov u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore i ne iskrcavaju svoj ulov u lukama Crne Gore, podložni su inspekcijskom nadzoru u lukama Crne Gore, u skladu sa odredbama ovoga zakona, a radi provjere udovoljavanja Torremolinos protokolu..

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad stranim ribarskim brodovima dužine manje od 24 metra, inspektor će preduzeti one radnje koje budu potrebne radi osiguranja da ti brodovi ne predstavljaju očitu opasnost po sigurnost, zdravlje ili okolinu.

Prilikom pregleda stranog ribarskog broda koji vije zastavu države koja nije stranka Torremolinos protokola, inspektor će osigurati da postupak prema tim brodovima i njihovoj posadi ne bude povoljniji u odnosu na brod koji vije zastavu države koja je stranka Torremolinos protokola.

Inspekcijski pregled

Član 283

Inspekcijski pregled ribarskog broda može biti osnovni i detaljni.

U obavljanju inspekcijskog pregleda ribarskog broda na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o inspekcijskom pregledu broda.

Inspekcijski nadzor nad plovnim putovima i objektima sigurnosti plovidbe

Član 284

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora prema odredbi zakona utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekta za sigurnost plovidbe na plovnom putu takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, inspektor će obavijestiti Organ uprave da:

- 1) privremeno obilježi smetnje na plovnom putu, odnosno da smetnju ukloni i da postavi ili aktivira signalne oznake i svijetla ako su ista uklonjena ili neispravna;
- 2) privremeno zabrani plovidbu na tom plovnom putu ako nijesu preduzete mjere za sigurnu plovidbu.

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana utvrde i drugi nedostaci na plovnom putu koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, nalazi o tome s primjedbama i predlogom mjera dostaviće se Ministarstvu, Organu uprave i organu uprave nadležnom za poslove hidrografije radi preduzimanja odgovarajućih mjera.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem radio službe

Član 285

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da održavanje radiostanica i obavljanje radio-službe nije u skladu s propisima kojima se uređuje područje telekomunikacija, Inspektor sigurnosti plovidbe će naložiti Organu uprave otklanjanje utvrđenih nedostataka u određenom roku.

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz stava 1 ovog člana utvrde takvi nedostaci koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, izvještaj o utvrđenim nedostacima, s predlozima za njihovo otklanjanje dostaviće se Ministarstvu i Organu uprave.

Inspekcijski nadzor nad osposobljenošću člana posade

Član 286

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da član posade nema ovlaštenja za obavljanje određenih poslova, nema važeće isprave o ukrcaju ili koristi lažne, narediće da se u određenom roku ukloni utvrđeni nedostatak.

Ako član posade iz stava 1 ovog člana ne ukloni utvrđeni nedostatak, Inspektor sigurnosti plovidbe će narediti zapovjedniku broda da iskrc tog člana posade.

Inspekcijski nadzor nad djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca

Član 287

U obavljanju inspekcijskog nadzora nad obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca provjerava se:

- 1) da li pravno lice koje obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju pomoraca ima izdato odobrenje;
- 2) da li pravno lice kojem je izdato odobrenje za posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na brodovima crnogorske i strane državne pripadnosti obavlja djelatnost shodno odredbama člana 163 stav 4 ovog zakona.

Inspekcijski nadzor shodno odredbi stava 1 tačke 1 ovog člana sprovodi inspektor nadležan za poslove rada, a inspekcijski nadzor shodno odredbi stava 1 tačke 2 ovog člana sprovodi inspektor sigurnosti plovidbe i inspektor nadležan za poslove rada.

Ako u sprovođenju inspekcijskog nadzora iz člana ovog zakona inspektor nadležan za poslove rada utvrdi da fizičko ili pravno lice obavlja djelatnost posredovanja pri zapošljavanju pomoraca bez ovlašćenja Ministarstva, usmenim rešenjem će u zapisniku, privremeno do otklanjanja utvrđenih nedostataka, zabraniti obavljanje djelatnosti pravnom ili fizičkom licu za koje utvrdi da obavlja poslove u vezi sa posredovanjem pri zapošljavanju pomoraca.

Rješenje iz stava 1 ovog člana izvršava se odmah pečačenjem poslovnih prostorija, opreme za rad ili na drugi pogodan način.

Otpravak usmenog rješenja iz stava 1 ovog člana inspektor nadležan za poslove rada je dužan otpremiti stranci u pisanom obliku u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim rješenjem.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, a koja ne odlaže izvršenje rješenja.

Ako inspektor sigurnosti plovidbe ili inspektor nadležan za poslove rada utvrdi da pravno lice obavlja poslove u vezi sa posredovanjem pri zapošljavanju pomoraca suprotno ovlašćenju Ministarstva, narediće otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti, u roku od 15 dana, a ako nedostaci ili nepravilnosti ne budu otklonjeni u ostavljenom roku predložit će Ministarstvu oduzimanje odobrenja.

Inspekcijski nadzor nad plovidbom i pilotažom

Član 289

Inspekcijski nadzor nad plovidbom, pilotažom i na ostalim dijelovima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, a radi provjere udovoljavanja odredbama posebnih međunarodnih i domaćih propisa.

Inspekcijski nadzor posebno obuhvaća nadzor nad poštovanjem:

- posebnih propisa kojim se uređuju sistemi odijeljenog prometa i sistemi javljanja brodova;
- posebnih propisa kojima se uređuju zabrane plovidbe pojedinim dijelovima unutrašnjih morskih voda ili teritorijalnog mora Crne Gore za određene vrste i veličine brodova, odnosno za brodove koji prevoze određenu vrstu tereta kao i područja zabranjene plovidbe.

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad sportskim aktivnostima na plovnom putu, koje uključuju organizirano jedrenje, obavljanje podvodnog i sportskog ribolova, skijanje na vodi, plivanje, ronjenje i slično, inspektor će:

- obaviti nadzor nad posjedovanjem propisanog odobrenja Lučke kapetanije za održavanje natjecanja;
- uvjeriti se da se organizator pridržava mjera i uslova u pogledu sigurnosti takmičara i drugih sudionika u pomorskom saobraćaju (sigurnosti plovidbe), zaštite morske okoline kao i ostalih uslova propisanih odobrenjem Lučke kapetanije.

U sprovođenju inspekcijskog nadzora nad drugim aktivnostima na moru, koje uključuju polijetanje i slijetanje padobranom, jedrenje na dasci, podvodni ribolov ili druge aktivnosti pod

morem, kupanje i plivanje van dozvoljenog područja i druge aktivnosti definisane posebnim propisom kojim se uređuje red u lukama i na ostalim dijelovima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore, inspektor će:

- obaviti nadzor nad odnosnim ispravama, zapisima i knjigama;
- pregledati isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica (lična karta, pasoš i sl.).

Zapisnik Član 290

Po završetku inspekcijskog pregleda inspektor će sastaviti zapisnik na obrascu propisanom u okviru sistema upravljanja kvalitetom.

Zapisnik sadrži rezultate inspekcijskog pregleda, utvrđene nedostatke, te pojedinosti o svakoj poduzetoj mjeri.

Inspektor je dužan upoznati odgovorno ili ovlašćeno lice sa sadržajem zapisnika, kao i svim obavezama koje iz zapisnika proizlaze za odgovorno ili ovlašćeno lice.

Zapisnik potpisuje odgovorno ili ovlašćeno lice.

Primjerak zapisnika inspektor je dužan uručiti odgovornom ili ovlašćenom licu.

Pravo na žalbu Član 291

Ukoliko su utvrđeni nedostaci po svojoj prirodi takvi da očito ugrožavaju sigurnost plovidbe, zdravlje ljudi i morsku okolinu, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada ili zaustavljanju radnje u toku kojeg je pronađen nedostatak. Rješenje iz stava 1 ovog člana inspektor uručuje odgovornom ili ovlašćenom licu stranke u postupku, te ga dostavlja Ministarstvu i nadležnoj Lučkoj kapetaniji.

Na rješenje iz stava 1 ovog člana stranka u postupku ili njezin ovlašćeni predstavnik imaju pravo žalbe u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Žalba se putem Lučke kapetanije podnosi Ministarstvu.

Inspekcijski nadzor nad gradnjom i drugim aktivnostima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore

Član 292

Za sve objekte koji se grade na unutrašnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru, odnosno na njihovim obalama nadležno tijelo, investitor ili druga zainteresovana stranka je dužna u postupku izdavanja dozvola propisanih posebnim propisima kojima se reguliše prostorno uređenje i gradnja dobiti saglasnost Lučke kapetanije u pogledu sigurnosti plovidbe.

Inspektor sigurnosti plovidbe će zabraniti upotrebu, pristajanje, plovidbu i sidrenje na dijelu unutrašnjih morskih voda ili teritorijalnog mora i njegovim obalama ako utvrdi da je ugrožena sigurnost plovidbe.

Pod pojmom ugrožavanja sigurnosti plovidbe smatra se naročito promjena dubina mora, odnosno konfiguracija obale, otežavanje pristajanja i sidrenja plovila i sl., protivno ili bez saglasnosti Lučke kapetanije iz stava 1 ovog člana.

O preduzetoj mjeri iz stava 2 ovog člana inspektor će izvijestiti građevinsku inspekciju i inspekciju zaštite okoline.

Inspekcijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti pomorskih školskih ustanova i centara za obuku pomoraca

Član 293

Ako u sprovođenju inspekcijskog nadzora nad obavljanjem djelatnosti pomorskih školskih ustanova, centara za obrazovanje odraslih i centara za obuku inspektor utvrdi da ne zadovoljavaju uslove na osnovu kojih im je izdatno rješenje u skladu sa čl. 146 i 147 ovog

zakona ili se utvrdi bilo koja druga nepravilnost u radu, može im se ukinuti rješenje i prije isteka njihove valjanosti.

U slučaju ukidanja rješenja iz stava 1 ovoga člana, pomorska školska ustanova, centar za obrazovanje odraslih i centar za obuku može podnijeti novi zahtjev za isti program obuke, odnosno program obrazovanja tek nakon isteka roka od najmanje dvije godine od dana ukidanja odobrenja.

U razdoblju iz stava 2 ovoga člana neće se izdati novo odobrenje koje je na bilo koji način (npr. vlasnička struktura, odgovorna osoba, sjedište i sl.) povezano s pomorskom školskom ustanovom, centrom za obrazovanje odraslih i centrom za obuku inspektor iz stava 1 ovog člana.

Inspekcijski nadzor nad prevozom lica

Član 294

Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da je plovni objekt ukrcao veći broj lica ili veću količinu tereta nego što je dozvoljeno, ili da je teret smješten tako da ugrožava sigurnost broda ili lica na njemu, zabranit će mu isplivljavanje iz luke, odnosno dalju plovidbu, dok ne ispravi utvrđeni nedostatak.

Inspekcijski nadzor životnih i radnih uslova prema MLC 2006.

Član 295

Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora opravdano posumnja da su prekršeni uslovi Konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine, odnosno da je brodar napustio pomorca i ostavio ga bez potrebnog uzdržavanja i podrške, uključujući dovoljne zalihe hrane i pitke vode, goriva te potrebne medicinske njege, ili je na drugi način jednostrano prekinuo svoje veze s pomorcem, Lučka kapetanija će na zahtjev pomorca donijeti rješenje o njegovu iskrcaju zbog napuštanja od strane brodarka.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, ako je iskrcan zapovjednik ili je iskrcajem drugih pomoraca broj članova posade manji od propisanog najmanjeg broja članova posade, Lučka kapetanija će zabraniti isplivljenje takvom plovnom objektu.

Inspekcijski nadzor crnogorskog ratnog broda

Član 296

Poslove inspekcijskog nadzora crnogorskog ratnog broda, vojne luke, sidrišta i ostalih objekata obalne infrastrukture Vojske Crne Gore vrši organ državne uprave nadležan za poslove odbrane.

XVI. KAZNE NE ODREDBE

Član 297

Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja brodom prilikom plovidbe unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore ne postupa u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima, kao i međunarodnim pravilima za izbjegavanje sudara na moru i drugim potvrđenim međunarodnim ugovorima koji se odnose na sigurnost pomorske plovidbe (član 8 stav 1);
- 2) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja brodom ugrožava druge učesnike u plovidbi (član 8 stav 2);
- 3) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnom objektom prilikom odabira mjesta za sidrenje ne vodi računa o mjestima gdje je sidrenje zabranjeno, kao i o usidrenim plovnom objektima (član 8 stav 4);
- 4) sidrenjem se ometa plovidba drugih plovniha objekata (član 8 stav 5);

- 5) zapovjednik broda, član posade broda ili drugo lice koje upravlja plovnom objektom ne obavlja plovību u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa pravilima za izbjegavanje sudara, ograničenjem brzine, režimom plovību u uskim kanalima i zaštićenim morskim područjima, zonama zabranjenog plivanja, pravilima sidrenja, pravilima vezanih za približavanje obali kao i drugim pravilima plovību na način utvrđen propisom Ministarstva (član 8 stav 6);
- 6) ne poštuje zabranu plovību u pojedinim dijelovima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore za određene vrste i veličine plovniha objekata, odnosno za brodove koji prevoze određenu vrstu tereta radi sigurnosti plovību, zaštite mora od zagađenja, kao i radi smanjenja opasnosti od pomorskih nezgoda (član 9 stav 2);
- 7) ne postavlja i ne održava objekte sigurnosti plovību koji se nalaze u lučkim području koje mu je dato u skladu sa zakonom (član 10 stav 5);
- 8) ne postavlja objekte sigurnosti plovību kojima se obilježavaju objekti, sredstva ili drugi zahvati na moru ili na obali koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu (član 10 stav 6);
- 9) investitor ne izradi i ne dostavi Ministarstvu pomorsku studiju iz člana 12 st. 3 ovog člana na odobrenje prije dobijanja dokumenata ili akata prostornog uređenja ili prije promjene namjene luke, lučkog basena ili terminala (član 12 stav 4);
- 10) izvodi bilo kakve hidro-tehničke /hidro-građevinske radove na plovnom putu (potapanjem ili iskrcavanjem ili nasipanjem bilo kakvog materijala, postavljanjem plutača, kablova, cjevovoda, mostova, pobijanjem stubova, i sl.) bez nadzora ovlaštenog lica za vršenje nadzora nad izvođenjem takvih radova i saglasnosti Ministarstva (član 13 stav 1);
- 11) postavlja kaveze-plutače za uzgoj školjki, riba i slično od uticaja na sigurnost plovību bez saglasnosti Ministarstva (član 13 stav 3);
- 12) ne postavi i ne održava svijetla i znakove za obilježavanje objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili privremene prepreke na plovnom putu i u luci (mostovi, kablovi, potonuli objekti i slično) (član 14 stav 1);
- 13) u roku od osam dana od dana napuštanja posade broda, nije izvršio popunu broda drugom posadom u skladu sa ovim zakonom (član 17 stav 1);
- 14) plovni objekat koji je zbog više sile ili nezgode na moru prinuđen da se skloni u unutrašnje morske vode Crne Gore, a o tome, bez odlaganja, ne obavijesti Organ uprave radi određivanja mjesta skloništa (član 19 stav 1);
- 15) crnogorski brod od 300 BT ili više, kao i strani brod, koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku, ili da pristane uz postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u teritorijalnom moru Crne Gore, nema potvrdu o osiguranju odgovornosti vlasnika broda za pomorska potraživanja u skladu sa Protokolom iz 1996., kojim se mijenja i dopunjuje Međunarodna konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja iz 1976. (član 21 st. 1 i 5);
- 16) pomorski objekat ne koristi i učestvuje u VTS uslugama, ne prijavi podatke, ne najavi dolazak i/ili odlazak, ne obavještava o opasnim ili štetnim materijama, ne izvještava o poziciji i/ili o skretanju, ne izvještava o uplovljenju, isplovljenju i pristajanju, ne učestvuje u sistemu obaveznog javljanja brodova u Jadranskom moru – ADRIREP i ne učestvuje u javljanju u vanrednim situacijama, ne prati usklađenost brodova sa sistemom nadzora, ne učestvuje u praćenju opasnih brodova i intervencija u slučaju nesreća ili nezgoda, obavještavanju o nesrećama i nezgodama, kao i mjerama u slučaju izuzetno lošeg vremena prema propisu Ministarstva (član 25 stav 2);
- 17) plovni objekti registrovani za privrednu djelatnost - prevoz putnika i pilotski čamci koji plove u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore nijesu opremljeni AIS uređajem (član 27 stav 2);
- 18) ribarski brod crnogorske državne pripadnosti čija je ukupna dužina veća od 15 metara ili strani ribarski brod koji plovi u unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Crne Gore ili iskrcava svoj ulov u luci Crne Gore, nije opremljen sistemom AIS (klasa A) ili ne održava AIS uređaj stalno u radu (član 27 st. 6 i 7);
- 19) brod isplovi iz luke ili sa sidrišta bez odobrenja za isplovljenje Lučke kapetanije (član 34 stav 4);

- 20) strani nuklearni brod koji namjerava da uplovi u crnogorsku luku otvorenu za međunarodni saobraćaj ne podnese Ministarstvu zahtjev za izdavanje dozvole za uplovljenje u luku i uz zahtjev ne priloži ovjereni prepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog pogona broda (član 40 st.1 i 2);
- 21) obavlja poslove pilotaže bez odobrenja Ministarstva (član 42 stav 1);
- 22) pilot napusti zapovjednički most pilotiranog broda prije završetka pilotaže (član 47 stav 2);
- 23) pilot ne odbije pilotiranje plovnog objekta koji nije dobio odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom ili odobrenje za isplavljenje ili ako je brod prekrcan ili ako gaz broda ne odgovara dubini mora na mjestu određenom za privez ili sidrenje broda, odnosno ako na mjestu priveza broda nijesu ispunjeni uslovi za siguran privez u plutajućem stanju ili u drugim slučajevima kojima se ugrožava sigurnost plovidbe (član 47 stav 3);
- 24) pilot ne obavijesti bez odlaganja Lučku kapetaniju o očitim nepravilnostima na brodu uočenim tokom redovnih dužnosti, a koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe ili predstavljati opasnost od zagađenja morske okoline (član 47 stav 7);
- 25) zapovjednik teretnog broda većeg od 500 BT ne koristi odgovarajući broj tegljača prilikom uplovljavanja i isplavljanja iz luke, premještanja sa jedne na drugu operativnu obalu u luci (član 51 stav 1);
- 26) zapovjednik broda dužine 100 metara ili više, ne koristi sigurnosnu pratnju tegljača odgovarajuće snage i vučne sile prilikom plovidbe kroz tjesnac Verige u Bokokotorskom zalivu (član 51 stav 2);
- 27) brod u međunarodnoj plovidbi, brodar, odnosno kompanija koja upravlja brodom koji plovi u međunarodnoj plovidbi, ne primjenjuju ili ne održavaju sistem upravljanja sigurnošću, u skladu sa SOLAS Konvencijom (Glava IX) i ISM Kodeksom (član 53 stav 1);
- 28) brodar, odnosno kompanija ne održava brod i opremu u stanju kojim se obezbjeđuje sposobnost broda za plovidbu (član 69 stav 1);
- 29) se bez prethodnog obavještenja Organa uprave obavljaju promjene ili prepravke konstrukcije broda, mašina, uređaja, opreme ili drugih djelova broda (član 71);
- 30) brod prevozi veći broj putnika od broja putnika određenog na osnovu plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smještaj putnika, uređaja i opreme namijenjene putnicima i higijenskih uslova (član 73 stav 1);
- 31) ako broj lica na brodu prelazi broj lica koji brod može da prevozi shodno važećim brodskim ispravama (član 74 stav 2);
- 32) ako ne obezbijedi da su podaci koji se odnose na broj putnika dostupni Lučkoj kapetaniji kao i službama traganja i spašavanja obalne države u slučaju nezgode (član 74 stav 3);
- 33) kompanija ili brodar crnogorskog putničkog broda ne dostavi podatke Lučkoj kapetaniji iz člana 74 stav 2 ovog zakona (član 74 stav 5);
- 34) putnički, Ro-Ro i brzi putnički brodovi nemaju adekvatan pristup za ulazak lica sa invaliditetom (član 75 stav 1); 35) brodovi iz člana 75 stav 1 ovog zakona nijesu konstruisani i opremljeni na način koji licima sa invaliditetom obezbjeđuje lako i sigurno ukrcavanje i iskrcavanje i pristup između paluba, uz asistenciju posade ili uz pomoć rampi ili liftova (član 75 stav 2);
- 36) ograde, koridori, prolazi, ulazi i vrata ne omogućavaju korišćenje i kretanje lica u invalidskim kolicima, a liftovi, palube za vozila, putničke prostorije za odmor, smještaj, kao i toaletne prostorije nijesu konstruisane tako da budu lako pristupačne za ta lica (član 75 stav 4);
- 37) ako teret na brodu nije tako raspoređen da odgovara zahtjevima stabiliteta i da obezbjeđuje plovna svojstva broda i prouzrokuje prekomjena naprezanja konstrukcijskih djelova broda u različitim uslovima korišćenja (član 78 stav 1);
- 38) teret na brodu nije ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i u skladu sa tehničkim propisima o prevozu terete i nije složen, rasoređen i učvršćen tako da u svim uslovima plovidbe ne može doći do pomjeranja terete koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, ljudskih života i životne sredine (član 78 stav 2);
- 39) se brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim zakonom ne nalaze na brodu, ne vode se uredno i ne pokažu na zahtjev nadležnih organa (član 81 stav 1);

- 41) plutajući pomorski objekat nema isprave i knjige u skladu sa čl. 81-85 ovog zakona prema namjeni i lokaciji (član 89 stav 1);
- 42) plutajući pomorski objekti se postavljaju u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore bez saglasnosti Lučke kapetanije (član 90 stav 1);
- 43) plutajući pomorski objekat se vezuje, sidri, polaže ili ukopava na području luke bez saglasnosti organa nadležnog za luke (član 90 stav 2);
- 44) čamcem upravlja lice koje nije navršilo 18 godina života i koje nema odgovarajuće isprave (član 99 stav 1);
- 45) čamcem za privredne i javne svrhe, osim čamca na vodenim mlaznim pogonom do tri sjedišta ne upravlja lice koje ima ovlaštenje za mornara-motoristu i nema ovlaštenje o osposobljenosti za VHF DSC radio-operatora (CEPT 31-04E) ili za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem (član 99 stav 3);
- 46) član posade na čamcu je pod uticajem alkohola i/ili opojnih droga i/ili drugih materija koje utiču na njegovo psihofizičko stanje ili je bolestan ili premoren prilikom obavljanja svojih dužnosti (član 101 stav 1);
- 47) član posade na čamcu ima više od 0,05 % alkohola u krvi tokom obavljanja dužnosti na čamcu (član 101 stav 2);
- 48) pomorski objekat koji je opremljen radio uređajem prema propisima o međunarodnom radio saobraćaju nema pozivni znak i MMSI (član 111 stav 1);
- 49) zapovjednik broda, lice koje upravlja čamcem ili bilo koje drugo lice zbog ometanja sigurnosne istrage iz razloga navedenih u članu 123 (član 123);
- 49) za vršenje poslova kojima se obezbjeđuje plovidba članovi posade nemaju odgovarajuća ovlaštenja (član 140 st. 1 i 3);
- 50) član posade broda ne vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima plovidbe, na način kojim se obezbjeđuje sigurnost saobraćaja, oštećuje brod ili teret na njemu, ugrožava sigurnost putnika i članova posade i životna sredina (član 153);
- 51) sastav brodske straže nije u svako vrijeme dovoljan i ne odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično) (član 154);
- 52) oficir straže za vrijeme trajanja straže napušta svoje mjesto na straži (član 155 stav 2);
- 53) za vrijeme boravka broda na sidrištu, ne vrši se stalna straža u smjenama na mostu (član 155 stav 3);
- 54) za vrijeme boravka broda na sidrištu, ne vrši se stalna straža u smjenama u mašinskom prostoru, osim ako je brod opremljen i ima UMS sertifikat (član 155 st. 3 i 4);
- 55) zapovjednik ili član posade brod su pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih materija koje mijenjaju stanje svijesti ili ako tokom obavljanja dužnosti na brodu imaju više od 0,05 g/kg alkohola u krvi ili 0,25 mg/l alkohola u dahu (član 159 st. 1 i 2);
- 56) zapovjednik broda crnogorske državne pripadnosti nije državljanin Crne Gore (član 160 stav 2);
- 57) zapovjednik broda ne brine o snabdijevanju broda (gorivom, mazivom, vodom, hranom i slično), o brodskoj administraciji, o održavanju broda, o održavanju u ispravnom stanju trupa broda, mašina, uređaja i opreme, pomorskim navigacionim kartama i publikacijama, o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, utovaru i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom utovaru, slaganju, prevozu i istovaru opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih zadataka vezanih za proces rada (član 163 stav 1);
- 58) zapovjednik broda ne vrši u propisanim rokovima vježbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje, uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara i druge vježbe propisane potvrđenim i obavezujućim međunarodnim ugovorima (član 163 stav 2);
- 59) zapovjednik broda za vrijeme plovidbe nije na brodu (član 163 stav 3);
- 60) zapovjednik broda prije isplovljavanja ne provjeri ispravnost broda i količinu zaliha (goriva, maziva, hrane, rezervnih djelova i slično) koje su dovoljne za putovanje i ne obezbijedi da se sve propisane isprave i knjige, ažurirane pomorske navigacione karte i publikacije, kao

- i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika - naročito ne utvrdi da li su preduzete sve mjere za sigurnost putnika (član 163 stav 4);
- 61) zapovjednik broda nije na komandnom mostu broda spremnog za manevar za vrijeme boravka broda u luci ili na sidrištu, u uslovima vjetera snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je primio upozorenje (član 163 stav 5);
- 62) brod koji boravi u luci ili na sidrištu nije spreman za manevar, u uslovima vjetera snage pet ili više bofora po Beaufortovoj skali, a za koje uslove je zapovjednik primio upozorenje (član 163 stav 6);
- 63) zapovjednik broda, odnosno oficir palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda ne preduzima sve mjere potrebne za sigurnost broda i plovidbe (član 164 stav 1);
- 64) zapovjednik broda ne rukovodi lično brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a naročito kad brod ulazi u luku, kanal ili rijeku ili kad izlazi iz njih, kao i za vrijeme slabe vidljivosti ili magle (član 164 stav 2);
- 65) zapovjednik broda ili kompanija nijesu bez odlaganja, obavijestili Organ uprave, odnosno priznatu organizaciju koja će pokrenuti postupak utvrđivanja da li je potreban odgovarajući pregled broda, ako se na brodu otkrije nedostatak ili se otkrije nezgoda koja utiče na sigurnost, bezbjednosnu zaštitu broda ili ispravnost sredstava za spašavanje ili druge opreme (član 169 stav 1);
- 66) brodar, odnosno kompanija broda ne obezbijedi pomorcu normalne radne i životne uslove, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku pomoć, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite u skladu sa zahtjevima MLC konvencije, odnosno u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom za pomorce (član 180);
- 67) lice mlađe od 18 godina života radi na brodu ili jahti u međunarodnoj plovidbi (član 181 stav 2);
- 72) pomorac mlađi od 18 godina radi noću (član 181 stav 4);
- 69) brodar ili kompanija ne potpiše original ugovora o radu sa pomorcem (član 187 stav 1);
- 70) brodar ili kompanija ne obezbijedi članu posade informaciju o uslovima zaposlenja na brodu i ne preda kopiju ugovora o radu na zahtjev nadležnih organa (član 187 stav 2);
- 73) ne omogući pomorcu prenos cijele ili dijela zarade porodici i drugim licima koje izdržava (član 192 stav 1);
- 71) maksimalno radno vrijeme pomorca traje duže od 14 sati u bilo kojem periodu od 24 sata i 72 sata u bilo kojem periodu od 7 dana (član 193 stav 1);
- 74) ne vodi zapisnik o dnevnim satima rada i odmora pomorca (član 194 stav 2);
- 68) brod nema minimalni broj članova posade sa odgovarajućim ovlaštenjem o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti za vršenje poslova kojima se obezbjeđuje plovidba prilikom uplovljenja u luku ili isplavljenja iz luke (član 203 stav 1);
- 75) brod nema odgovarajuće prostorije za smještaj i odmor pomoraca (član 205 stav 1);
- 76) se pomorcu ne obezbijedi besplatan odlazak ljekaru ili zubaru u lukama pristajanja broda, gdje je to moguće (član 206 stav 2);
- 77) se na brodu koji ima pet i više pomoraca ne obrazuje brodski odbor za sigurnost koji čini po jedan predstavnik iz svake službe na brodu (član 208 stav 9);
- 78) brodovi crnogorske državne pripadnosti koji plove u međunarodnom putovanju i imaju 500 BT ili više nemaju svjedočanstvo o radu i deklaraciju o ispunjenosti uslova rada pomoraca (član 211 stav 1);
- 79) količina, hranjiva vrijednost, kvalitet, raznovrsnost hrane i pitke vode na brodu ne odgovara broju pomoraca na brodu, njihovim vjerskim zahtjevima i kulturnim običajima (član 213 stav 1);
- 80) na brodu koji plovi sa 10 ili više članova posade ne bude ukrcan osposobljeni brodski kuvar (član 213 stav 3);
- 81) se pomorcima na brodu mjesečno ne isplaćuju zarade u skladu sa ugovorom o radu (član 214 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 2000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6000 eura.

Član 298

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) vezuje plovni objekat na objekte sigurnosti plovidbe, postavlja natpise, uništava i neovlašćeno postavlja, uklanja, zamjenjuje ili mijena njihovo značenje na objektima sigurnosti plovidbe (član 10 stav 7);
- 2) ne plati naknadu za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe (član 11 stav 1);
- 3) kod izrade dokumenta prostornog uređenja ne obavijesti pravovremeno Ministarstvo o donošenju akta ili dokumenta radi dobijanja saglasnosti i posebnih uslova u vezi sigurnosti plovidbe i zaštite mora od zagađenja sa brodova (član 12 stav 2);
- 4) na plovnom putu i u luci održava sportska takmičenja i priredbe bez odobrenje Lučke kapetanije (član 15 stav 1);
- 5) ne ukloni oznake, uređaje i predmete koji su postavljeni radi održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe u roku od 24 sata nakon njihovog održavanja (član 16 stav 5);
- 6) plovni objekat koji u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima ima instaliranu radio stanicu, ne prati komunikaciju na VHF kanalu 16 i odgovara na pozive u odnosu na sigurnost pomorske plovidbe za vrijeme plovidbe (član 18 stav 2);
- 7) plovni objekat koji plovi u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore ne komunicira sa VTS službom i Lučkom kapetanijom i ne održava službu dežurstva na VHF kanalu 16 (član 30);
- 8) plovni objekat ne dostavi podatke u vezi uplovljenja/isplovljenja u luku ili sidrište putem NMSW (član 35 stav 1);
- 9) brod koji namjerava da uplovi u luku ili na sidrište ne najavi dolazak putem NMSW prema propisima Ministarstva (član 36 stav 1);
- 10) brod koji dolazi iz strane luke stupi u kontakt sa drugim plovnim objektima, organima i licima na obali prije dobijanja odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom koje izdaje Lučka kapetanija (član 37 stav 1);
- 11) brod u međunarodnoj plovidbi koji namjerava da uplovi u luku ili isplovi iz luke ili njenog sidrišta ne preda putem NMSW obrasce i isprave koje propisuje Ministarstvo (član 35 stav 4);
- 12) brod ne najavi odlazak putem NMSW najkasnije dva sata prije odlaska i ne preda spisak posade i putnika (član 36 stav 1);
- 13) ne obezbijedi obavljanje pilotaže 24 sata dnevno, ne vodi pilotski dnevnik i ne obezbijedi obuku pilota (član 42 stav 2);
- 14) pilotski plovni objekat nije obilježen i ne koristi pozivne znakove za pilotažu (član 42 stav 3);
- 15) pilot ne obavijesti bez odlaganja Lučku kapetaniju o očitim nepravilnostima na brodu uočenim tokom redovnih dužnosti, a koje mogu ugroziti sigurnost plovidbe ili predstavljati opasnost od zagađenja morske okoline (član 47 stav 7);
- 16) putnički brod ne utvrdi broj lica na tom brodu prije nego isplovi iz luke (član 74 stav 1);
- 17) na brodovima iz člana 75 stav 1 ovog zakona na vidnim mjestima nijesu postavljene informacione oznake, odnosno naljepnice koje su lako uočljive i čitljive licima sa smanjenim mogućnostima kretanja i komunikaciona sredstva za vizuelno i verbalno objavljivanje važnijih informacija, kao i sistem za alarmiranje sa tipkama koji je lako pristupačan za ta lica (član 75 stav 3);
- 18) u brodske zapise i knjige koje brod vodi ne unose se podaci o važnim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu (član 81 stav 3);
- 20) čamcem za lične potrebe upravlja lice koje nema uvjerenje za vođenja čamca (član 99 stav 2);
- 19) na čamcu namijenjenom za privredne i javne svrhe, pored lica iz člana 99 stav 3 ovog, nije ukrcao i jedan član posade sa uvjerenjem za vođenja čamca (član 99 stav 4);
- 21) čamcem na vodeni mlazni pogon do tri sjedišta ne upravlja lice koje ima uvjerenje za vođenja čamca ili ovlašćenje za mornara-motoristu (član 99 stav 5);

- 22) plovni objekti nijesu nanijeli ime i oznaku i luku upisa na način koji propisuje Ministarstvo (član 109 stav 5);
- 23) lica ukrcana na brodu nijesu upisana u popis posade broda (član 139);
- 24) Član, predsjednik i sekretar ispitne komisije je lice koje radi u centru za obuku pomoraca (član 150 stav 3)
- 25) sastav brodske straže nije u svako vrijeme dovoljan i ne odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vrijeme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično) (član 154);
- 26) na brodu koji se nalazi u luci ne nalazi se najmanje 1/3 od minimalnog broja članova posade (član 155 stav 5);
- 27) na brodu iz člana 155 stav 4 ovog člana, među članovima posade ne nalazi se po jedan oficir službe palube i mašine, a noću i brodska straža (član 155 stav 6);
- 28) na ribarskom brodu koji se nalazi u luci ne nalazi se najmanje po jedan član posade službe palube i mašine (član 155 stav 7);
- 29) ako se brodovi iz člana 155 stav 6 ovog člana nalaze u grupama i privezani su uz bok jedan drugome, na svaka tri broda mora se ne nalazi najmanje po dva člana posade službe palube i mašine (član 155 stva 8);
- 30) kada brod namjerava da svrati u luku radi iskrcaja bolesnog ili povrijeđenog člana posade, putnika ili drugog lica radi pružanja hitne medicinske pomoći, zapovjednik broda, bez odlaganja, ne obavijesti Lučku kapetaniju, odnosno drugi nadležni organ o bolesti, povredi, stanju i identitetu bolesnog, odnosno povrijeđenog lica (član 167 stav 1);
- 31) zapovjednik broda nije o događaju iz člana 167 stav 1 ovog člana, odmah po dolasku, a najkasnije za 24 sata od dolaska, podnio izvještaj, zajedno sa izvodom iz broskog dnevnika, Lučkoj kapetaniji, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore i pomorskoj upravi najbliže obalne države ako se brod nalazi u inostranstvu (član 167 stav 2);
- 32) zapovjednik broda iz člana 167 stav 1 ovog člana nije unio u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, upisivanjem mjesta ili geografske pozicije broda i vremena rođenja, odnosno smrti i nije primio izjavu posljednje volje i nije je unio u brodski dnevnik sa navođenjem vremena kada je poslednju izjavu volje primio (član 167 stav 4);
- 33) zapovjednik broda nije o činjenici rođenja i smrti i o izjavi posljednje volje sačinio zapisnik i dostavi ga Lučkoj kapetaniji, a u inostranstvu, najbližem diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Crne Gore (član 167 stav 5);
- 34) zapovjednik broda nije preko radiotelekomunikacione opreme poslao obavještenje VTS službi o neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, a naročito ako primijeti promjene na plovnom putu iz člana 212 stav 1 tačka 2 ovog zakona, naiđe na zagađivanje uljem, opasnim hemikalijama i štetnim materijama, led, oluju ili na drugu neposrednu opasnost za plovidbu ili na tropsku oluju, na temperaturu vazduha ispod tačke smrzavanja praćenu vjetrovima olujne snage koji prouzrokuju veliko nagomilavanje leda na nadgrađima ili na vjetar snage 10 ili više bofora po Beaufort-ovoj skali, a za koji nije bilo primljeno upozorenje (član 168 stav 1);
- 35) zapovjednik broda nije obavještenje iz člana 168 stav 1 ovog člana unio u brodski dnevnik (član 168 stav 2);
- 36) zapovjednik ili kompanija odmah ne obavijesti pomorsku upravu države luke o događaju iz člana 169 stav 1 ovog člana ako se brod nalazi u luci države ugovornice odgovarajuće međunarodne konvencije (član 169 stav 2);
- 37) zapovjednik broda nije u brodski dnevnik unio razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spašavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spašavanje broda i stvari na njemu (član 179);
- 38) se zdravstvena sposobnost pomoraca vrši u zdravstvenoj ustanovi koja ne ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje zdravstvene zaštite zaposlenih (član 182 stav 1);
- 40) se na brodu ne nalazi priručnik o načinu zaštite zdravlja, sigurnosti i sprečavanja nezgoda na brodu (član 208 stav 8);
- 39) zapovjednik broda ili lice koje ovlasti zapovjednik jednom nedeljno ne vrši kontrolu, odnosno pregled zaliha hrane i pitke vode, svih prostora i opreme koji služe za skladištenje i

rukovanje hranom i pitkom vodom, brodske kuhinje i druge opreme za pripremanje i posluživanje obroka, i ne sačinjava zapisnik, kojim se nalaže otklanjanje uočenih nedostataka (član 213 stav 4);

41) lica koja su zaposlena u službi za posluživanje hrane ne budu obučena ili osposobljena za ta radna mjesta (član 213 stav 2);

42) pomorcu u pisanoj formi ne preda mjesečni obračun dospelih isplata i plaćenih iznosa, uključujući zarade i kurs zamjene ako je isplata izvršena u stranoj valuti ili primjenom stopa različitih od onih koje su ugovorene (član 214 stav 4);

43) ne obezbijedi da se svakom članu posade broda pri ukrcavanju na brod uruči uputstvo za postupak koji se primjenjuje na tom brodu po prigovoru, koji sadrži informacije o nadležnom organu države za postupanje po prigovoru, imena članova posade broda koji će im u postupcima po prigovoru pružiti odgovarajuću pomoć i dr. (član 215 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 200 eura do 2000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6000 eura.

Član 299

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) lice koje obavlja podvodni ribolov, podvodna istraživanja ili druge aktivnosti pod vodom za vrijeme ronjenja po vodenoj površini za sobom ne povlači žuti ili narandžasti balon (bovu), prečnika najmanje 60 cm (član 16 stav 1);
- 2) na plovnom objektu sa kojeg je lice iz člana 17 stav 1 započelo podvodni ribolov, podvodna istraživanja ili druge aktivnosti ne nalazi se drugi član ili članovi posade, koji će održavati početnu poziciju tih aktivnosti i isticati dnevnu, odnosno noćnu signalizaciju u skladu sa međunarodnim ugovorima (član 16 stav 2)
- 3) ne obezbijedi da podaci o licima koja su iskazala potrebu za posebnu njegu ili pomoć u vanrednim situacijama budu evidentirani na odgovarajući način i dostavljeni zapovjedniku prije nego što putnički brod isplovi iz luke (član 74 stav 4);
- 4) prije početka gradnje čamca ne pribavi saglasnost Organa uprave na tehničku dokumentaciju za gradnju čamca (član 96 stav 1);
- 5) na čamcu za lične potrebe u vlasništvu fizičkog lica za vrijeme plovidbe ne nalazi se vlasnik čamca, odnosno članovi njegove uže porodice ili lica ovlašćena pisanim i ovjerenim punomoćjem (član 100 stav 1);
- 6) na čamcu za lične potrebe tokom plovidbe ne nalazi se punomoćje iz člana 100 st. 2 i 3 (član 100 stav 4);
- 7) čamcem strane državne pripadnosti upravlja lice koje ne posjeduje ovlašćenje za upravljanje čamcem države sa kojom je Crna Gora potpisala sporazum o uzajamnosti ili ovlašćenje države koja se nalazi na listi država čija ovlašćenja je Crna Gora jednostrano prihvatila (član 102 stav 1);
- 8) brod i brod u gradnju koji je stekao crnogorsku državnu pripadnost ne vije zastavu Crne Gore (član 108 stav 1);
- 9) član posade za vrijeme vršenja straže napušta mjesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja dežurnog oficira (član 155 stav 1);
- 10) poslodavac ne izda članu posade ispravu koja sadrži zabilješku o njegovom zaposlenju na brodu (član 187 stav 3);
- 11) ugovor o radu pomorca i kolektivni ugovor nijesu na engleskom jeziku ili kopija standardnog oblika ugovora i djelovi ugovora o kolektivnom pregovaranju koji su podložni inspekciji države luka (član 187 stav 6);
- 12) se obavezne vježbe okupljanja, protivpožarne vježbe i vježbe sa čamcima za spašavanje i obuke na brodu koje su propisane međunarodnim propisima sprovode na način koji ometa vrijeme odmora i dovodi do zamora pomoraca (član 193 stav 3);
- 13) ne obezbijedi postavljanje na lako pristupačnom mjestu na brodu table sa rasporedom rada na crnogorskom i engleskom jeziku (član 194 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 eur do 1000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 3000 eura.

XVII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje propisa

Član 300

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 primjenjivaće se propisi donešeni na osnovu Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17 i 77/20), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Izbjegavanje sudara na moru

Član 301

Propis iz člana 8 ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Tegljači

Član 302

Primjena odredbe člana 51 stav 2 ovog zakona počće 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 51 stav 6 ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Tehnička pravila

Član 303

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona Ministarstvo će donijeti Tehnička pravila.

Čamci

Član 304

Vlasnici čamaca upisanih u upisnik čamaca prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji se u skladu sa članom 6 stav 1 tač. 3 i 10 ovog zakona svrstavaju u putničke brodove dužni su da sprovedu upis u upisnik brodova u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Čun

Član 305

Odredba člana 104 stav 7 ovog zakona primjenjivaće se 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Komisija za usklađivanje

Član 306

Ministarstvo je dužno da obrazuje Komisiju za usklađivanje najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ovlašćenja i brodske isprave

Član 307

Ovlašćenja o osposobljenosti i posebnoj osposobljenosti pomoraca i brodske isprave izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate.

Nacionalni plan traganja i spašavanja lica u opasnosti

Član 308

Propis iz člana 129 ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena

Član 309

Odredba člana 56 st. 3 i 4 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Pravni akti Evropske unije

Član 310

Ovim zakonom u pravni sistem Crne Gore preneseni su slijedeći pravni akti Evropske unije:

- 1) Direktiva 2009/20/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o osiguranju odgovornosti brodovlasnika za pomorska potraživanja;
- 2) Direktiva 2002/59/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 27. juna 2002. o uspostavljanju sistema nadzora plovidbe i informacionog sistema Evropske Unije i stavljanju van snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ;
- 3) Direktiva 2009/17/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o izmjeni Direktive 2002/59/EZ o uspostavljanju sistema nadzora plovidbe i informacionog sistema Evropske Unije;
- 4) Direktiva 2014/100/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. septembra 2014. o izmjeni Direktive 2002/59/EZ o uspostavljanju sistema nadzora plovidbe i informacionog sistema Evropske Unije;
- 5) Direktiva 2009/15/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova te za odgovarajuće aktivnosti pomorskih uprava;
- 6) Provedbena direktiva Komisije 2014/111/EU od 17. decembra 2014. o izmjeni Direktive 2009/15/EZ s obzirom na određene kodekse i povezane izmjene određenih konvencija i protokola koje je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO);
- 7) Direktiva 2009/16 Evropskog Parlamenta i Vijeća od nadzoru države luke;
- 8) Direktiva 2013/38 EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 12. avgusta 2013. kojom se mijenja Direktiva 2009/16 o nadzoru države luke;
- 9) Direktiva 2024/3099 EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 27. oktobra 2024. kojom se mijenja Direktiva 2009/16 o nadzoru države luke;
- 10) Direktiva 2009/21/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o ispunjavanju zahtjeva države zastave;
- 11) Direktiva (EU) 2024/3100 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 27. oktobra 2024. o izmjeni Direktive 2009/21/EZ o ispunjavanju zahtjeva države zastave;
- 12) Direktiva 2009/18/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog saobraćaja i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća;
- 13) Direktiva (EU) 2017/2110 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 20. juna 2019 o sistemu nadzoru ro-ro i brzih putničkih plovila, od 15. oktobra 2017. o sistemu inspeksijskih pregleda radi sigurnog obavljanja plovidbe na redovnoj liniji ro-ro putničkih brodova i brzih putničkih plovila i izmjeni Direktive 2009/16/EZ te o stavljanju van snage Direktive Vijeća 1999/35/EZ.

Prestanak važenja propisa

Član 311

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena odredaba Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17 i 77/20), osim odredbi čl. 11 do 15 i 182a do 182l.

Stupanje na snagu

Član 312

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o sigurnosti plovidbe sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o sigurnosti plovidbe preuzima Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17 i 77/20), koji je donijet 2013. godine.

Donošenju novog zakona se pristupilo kako zbog usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije, koji predstavljaju relevantni pravni okvir Evropske unije u ovoj oblasti, tako i zbog otklanjanja poteškoća i nedoumica koje su se pojavile u praksi tokom primjene važećih zakona, a tiču se oblasti upravnog rješavanja u odnosu na sva pitanja koja su predmet pomenutog zakona.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM II POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U Predlogu zakona o sigurnosti plovidbe primjenjeni su propisi Evropske Unije (EU) i relevantne i obavezujuće međunarodne konvencije (uključujući i njihove protokole) iz ove oblasti, i to:

- 1) SOLAS 1974- Konvencija zaštiti ljudskih života na moru
- 2) Load Line 66-Međunarodna konvencija o teretnim linijama iz 1966 godine, izmijenjena Protokolom iz 1988 godine
- 3) COLREG 72-Konvencija o međunarodnim propisima za izbjegavanje sudara na moru iz 1972 godine
- 4) STCW 95-Međunarodna konvencija o standardima za obuku, izdavanje ovlašćenja i obavljanje brodske straže pomoraca 1995 godine
- 5) MLC 2006-Međunarodna konvencija o radu pomoraca
- 6) TONNAGE 69-Međunarodna konvencija o baždarenju brodova iz 1969 godine
- 7) Konvencija o traganju i spašavanju na moru (SAR)
- 8) Konvencija o o spašavanju (SALVAGE)
- 9) Direktiva 2009/20/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o osiguranju odgovornosti brodovlasnika za pomorska potraživanja;
- 10) Direktiva 2002/59/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 27. juna 2002. o uspostavljanju sistema nadzora plovidbe i informacionog sistema Evropske Unije i stavljanju van snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ;
- 11) Direktiva 2009/17/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o izmjeni Direktive 2002/59/EZ o uspostavljanju sistema nadzora plovidbe i informacionog sistema Evropske Unije;
- 12) Direktiva 2014/100/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. septembra 2014. o izmjeni Direktive 2002/59/EZ o uspostavljanju sistema nadzora plovidbe i informacionog sistema Evropske Unije;
- 13) Direktiva 2009/15/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova te za odgovarajuće aktivnosti pomorskih uprava;
- 14) Provedbena direktiva Komisije 2014/111/EU od 17. decembra 2014. o izmjeni Direktive 2009/15/EZ s obzirom na određene kodekse i povezane izmjene određenih konvencija i protokola koje je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO);
- 15) Direktiva 2009/16 Evropskog Parlamenta i Vijeća od nadzoru države luke;

- 16) Direktiva 2013/38 EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 12. avgusta 2013. kojom se mijenja Direktiva 2009/16 o nadzoru države luke;
- 17) Direktiva 2024/3099 EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 27. oktobra 2024. kojom se mijenja Direktiva 2009/16 o nadzoru države luke;
- 18) Direktiva 2009/21/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o ispunjavanju zahtjeva države zastave;
- 19) Direktiva (EU) 2024/3100 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 27. oktobra 2024. o izmjeni Direktive 2009/21/EZ o ispunjavanju zahtjeva države zastave;
- 20) Direktiva 2009/18/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog saobraćaja i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća;
- 21) Direktiva (EU) 2017/2110 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 20. juna 2019 o sistemu nadzoru ro-ro i brzih putničkih plovila, od 15. oktobra 2017. o sistemu inspekcijskih pregleda radi sigurnog obavljanja plovidbe na redovnoj liniji ro-ro putničkih brodova i brzih putničkih plovila i izmjeni Direktive 2009/16/EZ te o stavljanju van snage Direktive Vijeća 1999/35/EZ.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIN INSTITUTA

Predlogom zakona o sigurnosti plovidbe propisane su odredbe koje se odnose na sigurnost plovidbe, nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem, jedinstveni pomorski nacionalni prozor, pilotaža, sposobnost broda za plovidbu, brodske isprave, zapisi i knjige, plutajući objekat, sposobnost čamca za plovidbu, državna pripadnost i identifikacija broda, istraga pomorskih nesreća, poslovi traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru, lučka kapetanija, posada broda, i nadzor.

Članom 2 Predloga zakona propisano je da je pomorska plovidba, plovidba koja se obavlja u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama. Navedeno je da se unutrašnjim morskim vodama, smatraju se i vode Skadarskog jezera, rijeke Rijeka Crnojevića i rijeke Bojane do granica plovnosti kako je propisano Zakonom o moru.

Članom 3 Predloga propisano je primjena zakona koja se odnosi na brodove i druge pomorske objekte, kao i odnosi koji nijesu uređeni ovim zakonom, drugim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima na koji se odnose običaji u pomorstvu propisani su u članu 4.

Članom 5 Predloga zakona propisuju se poslovi od javnog interesa koji su u nadležnosti Ministarstva pomorstva i Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama.

Izrazi koji su upotrijebljeni u ovom zakonu propisani su članu 7.

U glavi II. koja se odnosi na sigurnost plovidbe, u čl. 8 do 21 Predloga propisuju se izbjegavanje sudara, plovni put, objekte sigurnosti plovidbe, naknadu za korišćenje objekata sigurnosti plovidbe, dokumenta prostornog uređenja i gradnje, izdavanje odobrenja, obilježavanje prepreka i održavanje svjetala, prostor namijenjen za sport, rekreaciju i razonodu, vršenje aktivnosti pod vodom, napušteni brod, službu dežurstva, mjesto skloništa, plovni objekat u raspremi i dokaz o obaveznom osiguranju. Pomenuti članovi predloženi su sa ciljem poštovanja sigurnosnih pravila plovidbe kako bi se na namjenu mjeru sveli rizici koji mogu eventuano dovesti do ugrožavanja plovinih objekata, ljudskih života ili morske sredine.

Čl. 22 do 40 u glavi III. odnose se na nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem - i u potpunosti je usaglašen sa međunarodnim standardima i pravnim okvirom EU koji se odnosi na ovu oblast.

Jedinstveni pomorski nacionalni prozor – NMSW prati implementaciju Sistema za praćenje i nadzor pomorskog saobraćaja (VTMIS), koja doprinosi poboljšanju sigurnosti pomorskog saobraćaja, smanjenju broja pomorskih nezgoda i nesreća, olakšava odgovore na pomorske incidente, kao i zaštiti mora od zagađenja. Na ovaj način poboljšavaju se administrativne procedure, odnosno pojednostavljuju formalnosti izvještavanja za brodove koji

dolaze ili odlaze iz crnogorskih luka, čime se smanjuje administrativno opterećenje i ubrzava proces uplovljenja i isplovljenja plovila iz naših luka.

U glavi IV. u čl. 41 do 51 propisane su odredbe koje se odnose na pilotažu, vršenje pilotaže i obaveze pilota, kao i upotrebu tegljača. Naime članom 50 uvodi se obaveza zapovjedniku teretnog broda većeg od 500 BT da prilikom uplovljavanja i isplovljavanja iz luke, premještanja sa jedne na drugu operativnu obalu u luci, koristi odgovarajući broj tegljača, dok je zapovjednik broda dužine 100 metara ili više, obavezan je da koristi sigurnosnu pratnju tegljača odgovarajuće snage i vučne sile prilikom plovidbe kroz tjesnac Verige u Bokotorskom zalivu.

U glavi V. u čl. 52 do 80 propisuju se odredbe koje se odnose na uslove koje treba da ispuni brod da bi bio sposoban za plovidbu.

U glavi VI. u čl. 81 do 85 propisane su brodske isprave, zapisi i knjige koje mora da ima brod.

U glavi VII. u čl. 86 do 90 propisane su odredbe koje se odnose na plutajući pomorski objekat radi utvrđivanja sposobnosti za upotrebu.

U glavi VIII. u čl. 91 do 106 propisane su odredbe koje se odnose na čamac.

Državna pripadnost i identifikacija broda propisana je u čl. 107 do 118 u glavi IX.

U glavi X. u čl. 119 do 125 date su odredbe koje se odnose na istragu pomorskih nesreća i postupanje Komisije za istraživanje kada dođe do pomorske nesreće.

Poslovi traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru propisani su u čl. 126 do 132 u glavi XI.

U glavi XII. u čl. 133 do 138 po prvi put se kroz zakon uređuje nadležnost Lučke kapetanije i izbor i imenovanje lučkog kapetana.

U glavi XIII. u čl. 139 do 179 propisane su odredbe koje se odnose na pomorce i to: način sticanja odgovarajućih zvanja i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti, registar ovlašćenja, posjedovanje pomorske knjižice i identifikacione isprave pomorca, kao o odgovornosti i obaveze zapovjednika.

U glavi XIV. u čl. 180 do 216 propisane su odredbe koje se odnose na radne i životne uslove pomoraca na način koji predviđaju preporuke Međunarodne pomorske organizacije (IMO) i Međunarodne organizacije rada (ILO), kao i pravna tekovina Evropske unije.

U glavi XV. u čl. 217 do 296 propisane su odredbe koje se odnose na nadzor koji vrši kapetanija preko inspektora sigurnosti plovidbe.

U gl. XVI. i XVII. u čl. 297 do 311 propisane su odredbe koje se odnose na kaznene odredbe i prelazne i završne odredbe.

V. PROCJENA FINASIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti sredstva u Budžetu Crne Gore za 2026. godinu.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo pomorstva
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe uređuje se sigurnost pomorske plovidbe i druga pitanja od značaja za sigurnost plovidbe, a koja se odnose na nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem, pilotažu, utvrđivanje sposobnosti plovinih objekata za plovidbu, brodske isprave, zapisi i knjige, istragu pomorskih nesreća, poslove traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru, nadležnosti Lučke kapetanije, posadu broda, radne i životne uslove pomoraca i inspekciju sigurnosti plovidbe. Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe preuzima Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17 i 77/20), koji je donijet 2013. godine. Donošenju novog zakona se pristupilo kako zbog usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije, koji predstavljaju relevantni pravni okvir Evropske unije u ovoj oblasti, tako i zbog otklanjanja poteškoća i nedoumica koje su se pojavile u praksi tokom primjene važećeg zakona, a tiču se oblasti upravnog rješavanja u odnosu na sva pitanja koja su predmet pomenutog zakona. Uslov za sigurnost pomorske plovidbe ogleda se u je poštovanju i pravilnoj primjeni konvencija, kodeksa, protokola i rezolucija IMO-a, koji se odnose na: 1) sigurnost ljudskih života, broda i imovine; 2) sistem upravljanja sigurnošću kompanije i broda; 3) spriječavanje zagađenja mora uljem, štetnim materijama, otpadnim vodama i smećem; 4) spriječavanje zagađenja vazduha; 5) zaštitu mora od štetnih vodenih organizama ili patogena u balastnim vodama i talozima; 6) zaštitu mora od štetnih sistema protiv obrastanja na trupu broda; 7) zaštitu na radu, smještajem posade i drugih lica zaposlenih na brodu; 8) uslove za prevoz putnika; 9) sigurnost uređaja za rukovanje teretom. Svi učesnici u plovidbi u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore dužni su da postupaju u skladu sa ovim zakonom, kao i međunarodnim pravilima za izbjegavanje sudara na moru i drugim potvrđenim međunarodnim ugovorima koji se odnose na sigurnost pomorske plovidbe. Imajući u vidu navedeno oštećenih subjekata donošenjem ovog zakona nema, naročito ako se ima u vidu da su svi učesnici u pomorskom saobraćaju dužni da obavlja plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore, u skladu sa pravilima za izbjegavanje sudara, ograničenjem brzine, režimom plovidbe u uskim kanalima i zaštićenim morskim područjima, zonama zabranjenog plivanja, pravilima sidrenja, pravilima vezanih za približanje obali kao i drugim pravilima plovidbe na način utvrđen propisom Ministarstva. Takođe, predloženim Zakonom vrši se transponavanje pravne tekovine EU i to: 1) Direktiva 2009/21/EC o ispunjavanju zahtjeva države zastave -Konsolidovani tekst; 2) DIREKTIVA 2009/18/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog saobraćaja i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća; 3) DIREKTIVA 2009/20/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o osiguranju brodovlasnika za pomorske potraživanja ; 4) DIREKTIVA 2009/16/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o nadzoru države luke- Konsolidovani tekst;	

- 5) DIREKTIVA 2002/59/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavljanju sistema nadzora plovidbe i informacionog sistema Zajednice i stavljanju van snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ- Document 02002L0059-20250518;
- 6) DIREKTIVA 2009/15/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova te za odgovarajuće aktivnosti pomorskih uprava
- 7) DIREKTIVA (EU) 2017/2110 EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o sistemu inspeksijskih pregleda radi sigurnog obavljanja plovidbe na redovnoj liniji ro-ro putničkih brodova i brzih putničkih plovila i izmjeni Direktive 2009/16/EZ te o stavljanju van snage Direktive Vijeća 1999/35/EZ.

Ukoliko novi zakon ne bude donešen to bi uzrokovalo priije svega neusaglašenost Zakona sa pravnom tekovinom EU koja predstavlja relevantni pravni okvir Evropske unije u ovoj tematskoj oblasti, kao i ne poštovanje međunarodnih konvencija, kodeksa, protokola i rezolucija, koji su osnov za ponašanje svih učesnika u pomorskoj plovidbi.

Smatramo da i pored uočenih nedostataka kod postojećeg Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe nije bilo oštećenih subjekata, jer se radilo o neusaglašenosti u odnosu na pravnu tekovinu EU.

Opcija „status quo“ nije prihvaćena, imajući u vidu neusaglašenosti koje su trebale da se riješe, a koje nijesu mogle biti otklonjeni bez izmjena regulatornog okvira.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Naveći usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Cilj koji se postiže ovim zakonom je usklađivanje sa EU propisima i međunarodnim standardima i preporukama čime će se zakonodavstvo u oblasti sigurnosti plovidbe u potpunosti uskladiti sa pravnim okvirom EU i drugim relevantnim međunarodnim obavezama te se zahtijevati maksimalno poštovanje propisanog.

Imajući u vidu pravnu tekovinu EU u dijelu koji se odnosi na pomorstvo, a u vezi poglavlja 14, Miinistarstvo je u obavezi da izvrši usklađivanje oblasti koje se odnose na nadzor i upravljanje pomorskim saobraćajem, utvrđivanje sposobnosti plovinih objekata za plovidbu, brodske isprave, zapisi i knjige, istragu pomorskih nesreća, posadu broda, radne i životne uslove pomoraca i inspekciju sigurnosti plovidbe, čime se postiže osnovni cilj da se uskladi pravna okvir Crne Gore sa propisima EU i omoguće isti uslovi za sve učesnike u pomorskoj plovidbi.

Član 21 Zakona – harmonizacija s Direktivom 2009/20/EZ

Ovaj član prenosi u Zakon Direktivu 2009/20/EZ Direktiva zahtijeva da vlasnici ili brodari (ako ujedino nisu vlasnici) broda od 300 tona ili više imaju potvrdu u ućlanjenju u jedan od priznatih P&klubova koji osiguravaju odgovornost brodovlasnika za različite vrste pomorskih potraživanja. Visina osigurane svote odgovornosti mora biti u visini ograničenja prema Konvenciji o ograničenju odgovornosti iz 1976., kako je izmijenjena Protokolom iz 1996. Isto tako, izdavanje, odnosno posjedovanje ove potvrde ne utiče na obavezu izdavanje i posjedovanja svjedodžbi o obveznom osiguranju odgovornosti koje su propisane odgovarajućim međunarodnim instrumentima i/ili evropskim propisima. Potvrdu propisanu ovim člankom trebaju imati svi brodovi od 300 BRT-a koji viju crnogorsku zastavu kao i strani brodovi koji ulaze u luke Crne Gore. Navedena potvrda je uslov za ulazak u luku i nadležna tijela trebaju provjeravati da li je brodovi posjeduju prilikom ulaska u luke Crne Gore. Radi se o potvrdi o osiguranju koji izdaje brodovlasnikov P&I osiguratelj kao dokaz da je brodovlasnik ućlanjen u jedan od ovlaštenih P&I klubova.

Čl.22-41 Zakona - harmonizacija s Direktivom o 2002/59/EZ

Svrha je ove Direktive utvrditi sistem za praćenje saobraćaja brodova i obavješćavanje sa ciljem jaćanja sigurnosti pomorskog saobraćaja, poboljšanja odaziva nadležnih tijela u slučaju nesreća, nezgoda ili potencijalno opasnih situacija na moru, uključujući postupke traženja i spašavanja te doprinosa sprječavanju i otkrivanju zagađenja sa brodova. Direktiva iz 2002/59 mijenjala se tri puta i harmonizacija se radila prema konsolidiranom tekstu.

Uspostava VTS službe obaveza je Crne Gore u postupku pristupanja Crne Gore u EU, a kako bi, Crna Gora, do ulaska u EU uspostavila cjeloviti sistem nadzora i upravljanja pomorskim prometom s pridruženim informacijskim sistemom Unije. Radi se o složenom tehničkom i informacijskom sistemu namijenjenom praćenju, upravljanju i organizaciji cjelokupnog pomorskog saobraćaja u unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnom moru, koji se sastoji od pomorskog obalnog sistema automatske identifikacije brodova (Coastal Automated Identification of Ships System- AIUS sustava), pomorskog radarskog sustava (VTS Radar System), pomorskog radio-komunikacijskog sistema, te drugih sistema kojima se osigurava uvid u

plovidbene okolnosti na moru te se ostvaruje interakcija s učesnicima pomorskog saobraćaja. VTMISS služba Crne Gore već je upostavljena kao upravna, organizacijska i institucionalna struktura u sastavu Organa uprave

Čl. 31-36 Zakona - harmonizacija Uredbe (EU) 2019/1239

Direktiva 2010/65/ o najavi dolaska brodova zamjenjuje se Uredbom 2019/1239. U Predlogu zakonu je stavljena osnova za usvajanje posebnog Pravilnika, koji je već izrađen, ali nije mogao biti usvojen jer u postojećem Zakonu nema osnove za njegovo usvajanje. Donošenjem novog Pravilnika o uspostavljanju jedinstvenog pomorskog prozora svi podaci se unose elektronski, nema papira, podaci moraju biti interoperabilni s drugim bazama.

Čl.113-118 zakona - harmonizacija s Direktivom 2009/21

Odredbe Prijedloga zakona preuzimaju odredbe Direktive koje propisuje dužnosti koje Crna Gora kao država zastave treba obavljati. To se prvenstveno odnosi na dostupnost podataka o brodovima koji plove pod zastavom države članice te o brodovima koji više nijesu u upisniku države članice, koja bi trebala poboljšati transparentnost poslovnih rezultata visokokvalitetne flote te doprinijeti boljem praćenju obaveza države zastave i osiguravanju jednakih pravila i obaveza za sve pomorske uprave. Nadalje, sistem upravljanja kvalitetom će osigurati da brodovi koji plove pod crnogorskom zastavom ispunjavaju sve međunarodne standarde, vode upisnike brodova s osnovnim podacima o brodovima i ispunjavanja zahtjeva međunarodnih konvencija,

Čl.58-61 Zakona- harmonizacija s Direktivom 2009/15

Ovom se Direktivom određuju mjere koje moraju poštovati države članice u svom odnosu s organizacijama zaduženima za pregled, nadzor i certifikaciju brodova radi usklađenosti s međunarodnim konvencijama o sigurnosti na moru i sprečavanju zagađenja mora, uz istodobno unapređenje cilja slobode pružanja usluga. To uključuje razvoj i sprovođenje sigurnosnih zahtjeva za trup, strojeve, električne instalacije i upravljačke uređaje brodova koji spadaju u područje primjene međunarodnih konvencija. Crna Gora nema svoju priznatu organizaciju, već ovlašćuje druge priznate organizacije da u njeno ime obavljaju statutarnu certifikaciju brodova u međunarodnoj plovidbi.

Čl. 119-126 Zakona – harmonizacija sa Direktivom 2009/18/EZ i Uredbom 1286/2011

Odredbama Predloga zakona preuzete su osnovni pojmovi iz Direktive, kao i osnivanje Komisije za istraživanje nesreća, dok je detaljan način provođenja istraga propisan Uredbom o bližem postupku i načinu sprovođenja istraživanja (Sl.list CG, br.52/2015). Izmjenom ove Uredbe trebalo bi preuzeti Uredbu (EZ) br.1286/2011 o donošenju opće metodologije za istraživanje pomorskih nesreća i nezgoda, razvijene u skladu s čl. 5. Direktive 2009/18/EZ.

Čl.219-243 Zakona - harmonizacija sa Direktivom 2009/16/EZ

Svrha Direktive 2009/16/EZ doprinijeti je drastičnom smanjenju broja nedovoljno kvalitetnih brodova u vodama pod nadležnošću država članica povećanjem usklađenosti s međunarodnim propisima i odgovarajućim propisima Unije u području pomorske sigurnosti, zaštite morskog okoline te uslova života i rada na brodovima svih zastava utvrđivanjem zajedničkih kriterija za nadzor brodova koji obavlja država luke i usklađivanjem postupaka za inspekcijski pregled i zabranu plovidbe, oslanjajući se na znanje i iskustvo u okviru Pariškog memoranduma sa ciljem da učestalost inspekcijskih pregleda svakog broda zavisi o njegovom rizičnom profilu, tako da brodovi većeg rizika budu podvrgnuti detaljnijim i učestalijim inspekcijskim pregledima.

Direktiva 2017/2110 nastoji osigurati preglede nad ro-ro brodovima koji obavljaju prevoz putnika između luka u državi članici.

Isto tako, u Zakon su unesene odredbe o inspekcijskom pregledu stranih i domaćih ro-ro putničkih i brzih brodova u skladu s izmjenama Direktive 2009/16, kao i odredbama Direktive 2017/2110.

Obaveza donošenja ovog zakona proizilazi iz Programa rada Vlade za 2025. godinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

"Status quo" opcija nije prihvatljiva, a ovo iz razloga što postojeće stanje ne bi doprinijelo podizanju nivoa sigurnosti u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore i drugim pitanjima kojima se obezbjeđuje sigurnost pomorske plovidbe.

Imajući u vidu potrebu da se izvrši usklađivanje zakonskog okvira Crne Gore sa pravnom tekovinom EU to je uslovilo izradu novog Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe kojim će se stvoriti osnova da se isti primijeni i osigura povećanje nivoa sigurnosti pomorske plovidbe, zaštite životne sredine i zaštite ljudskih života na moru. Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe primjenjuje se na područje unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore. U odnosu na primjenu s obzirom na pomorske objekte primjenjuje se na prvenstveno na brodove kao plovne objekte, a na druge pomorske objekte kada Zakon to izričito predviđi. Primjena na ratne brodove je, isključena, osim ako Zakon to izričito predviđi. Zakon se primjenjuje na sve brodove crnogorske državne pripadnosti gdje god da se oni nalaze. Naime, brod koji vije zastavu Crne Gore dio je njene teritorije i podvrgnut je propisima Crne Gore bez obzira gdje se on nalazi. Jasno, kad plovi obalnim područjima drugih država, dužan je poštovati i propise tih država u pogledu sigurnosti plovidbe njihovim obalnim područjem.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe će pozitivno uticati na pomorstvo kao privrednu granu i sve njene učesnike, jer će se nastaviti dobra praksa u dijelu pojednostavljivanja procedura i usklađivanja istih sa međunarodnim standardima i pravilima. Donošenjem Predloga zakona osiguraće se sigurnost plovidbe, zaštita mora od zagađenja sa plovni objekata i zaštita ljudskih života, i stvorice se svi preduslovi koji će doprinijeti da Crna Gora bude prepoznata kao sigurna pomorska destinacija za sve učesnike u plovidbi.

Primjenom Zakona nijesu uvedene dodatne naknade.

Napominjemo da su vlasnici čamaca koji po novom Zakonu ulaze u kategoriju putničkih brodova dužni da izvrše preups u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, što može izazvati dodatne troškove vlasnicima tih plovni objekata. Ova odluka je donijeta prvenstveno zbog sigurnosnog aspekta naročito imajući u vidu da plovni objekti koji prevoze više od 12 putnika dužni su da ispunjavaju dodatne mjere koje su prvenstveno usmjerene na sigurnost lica koja se prevoze. Prilikom preupisa primjenjivaće se Pravilnik o visini naknade za izvršene osnovne, redovne i vanredne reglede plovni i plutajućih objekata ("Sl. list RCG", br 69/04 i "Sl. list CG", br. 36/17) i Zakon o načinu upisa brodova, plutajućih objekata i instalacija za proizvodnju ugljovodonika u upisnike i stvarnim pravima na brodovima i instalacijama za proizvodnju ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 34/19) i Pravilnik o određivanju cijena obrazaca za isprave koje izdaju lučke kapetanije ("Službeni list RCG", broj 29/03).

Takođ, imajući u vidu najbolju uporednu praksu u zemljama EU, posebna pažnja je u Predlogu zakona posvećena tegljenju, te je propisano da u periodu nakon isteka 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, zapovjednik broda dužine 100 metara ili više, dužan je da koristi sigurnosnu pratlju tegljača odgovarajuće snage i vučne sile prilikom plovidbe kroz tjesnac Verige u Bokotorskom zalivu, što će izazvati dodatne troškove kompaniji ili vlasnicima tih brodova. Taj period će se iskoristiti da bi se detaljno analizirala visina naknade koja će biti određena za uslugu tegljenja, pri čemu će visina naknade biti određena na način da bude konkurentna u odnosu na istu uslugu i područje u kome se ista obavlja.

Ovaj propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu.

Nema administrativnih opterećenja i zakon neće stvoriti biznis barijere koje bi u ovom trenutku mogli identifikovati.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Budžetom za 2025. godinu potrebno je da se za isplatu Nacionalnog odbora za olakšice u pomorskom saobraćaju i Nacionalnog odbora traganja i spašavanja na moru na poziciji 4127 - Ostale naknade na program 17 019 - Uređenje i nadzor u oblasti saobraćaja, potprogram 17 019 003 - Pomorski saobraćaj, aktivnost: 17 019 003 005 - Normativno uređenje i inspekcijski nadzor u pomorskom obezbijede sredstva u iznosu od oko 15.000,00€ do kraja godine koja sada nedostaju.

Budžetom za 2026. godinu treba planirati sredstva za navedene nacionalne odbore, kao i za Komisiju za usklađenost u iznosu od 70.000,00€ na poziciji poziciji 4127 - Ostale naknade na program 17 019 - Uređenje i nadzor u oblasti saobraćaja, potprogram 17 019 003 - Pomorski saobraćaj, aktivnost: 17 019 003 005 - Normativno uređenje i inspekcijski nadzor u pomorskom saobraćaju.

Budžetom za 2027. godinu treba planirati sredstva za navedene nacionalne odbore, kao i za Komisiju za usklađenost u iznosu od 75.000,00€ na poziciji poziciji 4127 - Ostale naknade na program 17 019 - Uređenje i nadzor u oblasti saobraćaja, potprogram 17 019 003 - Pomorski saobraćaj, aktivnost: 17 019 003 005 - Normativno uređenje i inspekcijski nadzor u pomorskom saobraćaju.

Zakonom se planira osnivanje Komisije za usklađenost, čl. 146 i 147 Zakona za koja će biti potrebno planirati sredstva na godišnjem nivou u iznosu od 22.200 eura.

Nakon usvajanja zakona, donijeće se podzakonski propisi za njegovo sprovođenje, a unaprijediće se politike i prakse nadzora.

Implementacijom zakona ostvariće se određeni prihodi za budžet Crne Gore i to po osnovu primjene kaznenih odredbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U okviru projekta „Tehnička pomoć za jačanje kapaciteta i unaprijeđenje pravne harmonizacije, performansi i efikasnosti u Crnoj Gori“ (IPA III/2024/462-662), obezbijeđena je ekspertna podrška na izradi Predloga Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe.

Za izradu predloženog propisa obrazovana je radna grupa od strane Ministarstva pomorstva, koju su sačinjavali predstavnici Ministarstva pomorstva, Uprave pomorske sigurnosti i Pomorskog fakulteta Kotor.

Prilikom izrade predloženog zakona konsultovana je dosadašnja praksa i dostavljene primjedbe, sugestije i predlozi dobijeni od članova radne grupe i nevladinog sektora.

Izrada zakona temeljila se na komentarima i sugestijama zainteresovanih subjekata u cilju pripreme Predloga zakona o sigurnosti pomorske plovidbe.

U okviru propisanog postupka i načina sprovođenja javne rasprave, u periodu od 17. februara 2025. godine do 16. marta 2025. godine, održana je javna rasprava o Nacrtu Zakona o pomorskoj plovidbi. Ministarstvo pomorstva je Izvještajem sa javne rasprave objedinilo pristigle sugestije/primjedbe/prijedloge, kao i razloge neprihvatanja određenih predloga i sugestija

<https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-sa-javne-rasprave>

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.

Ministarstvo pomorstva će pratiti izvršavanje odredbi Zakona, a vršiće se i izvještavanje u vezi napretka, Vladi i međunarodnim partnerima.

Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva postavljenih Zakonom, a odnose se na sigurnost pomorske plovidbe su:

- broj pomorskih nezgoda,
- broj pomorskih nesreća,
- broj inspekcijskih pregleda,
- broj akcija traganja i spašavanja lica u opasnosti na moru,
- broj ukranih pripravnika mašine i palube,
- broj pomoraca,
- broj izdatih ovlaštenja,
- IMSAS audit,
- EMSA izvještaj,
- nezavisna evaluacija,
- QMS provjera.

Ministarstvo pomorstva će na osnovu statističkog prikaza sačinjavati analizu ispunjenosti uslova.

Za sprovođenje ovog propisa zaduženo je Ministarstvo pomorstva, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, ministarstava nadležna za poslove zdravlja, ribarstva, rada, planiranja prostora, organi uprave nadležni za poslove hidrografije i druge institucije.

Datum i mjesto

Podgorica, 31. jul 2025. godine

DRŽAVNI SEKRETAR

Jovan Ščekić

